

DARBININKAS

Vol. LXI, Nr. 9
Vasaris-February 27, 1976

Pentkadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Prez. Fordas pareiškė, kad naujasis CIA direktorius George Bush vadovaus ir specialiam komitetui, kuris prižiūrės agentūros darbą ir surinktų žinių tvarkymą. Agentūros atliekamus darbus seks 3 asmenų priežiūros taryba, o agentūros darbų planą nustatys, kaip ir iki šiol, valstybės saugumo taryba, kurią sudaro prez., viceprez. ir valst. bei gynybos d-tų sekretoriai.

Pekino un-to pradėta propaganda prieš Kinijos min. pirm. pav. Teng Hsiao-ping vykdoma ir toliau. Jis vadinamas "buržuaziniu pakeleiviu". Atrodo, kad ši akcija buvo inspiruota paties Mao Tse-tungo.

Kinija paskelbė, kad ji susidūrė šiaurės vakarų pasieny su Sov. S-ga, bet smulkmenų nepaskelbė. Sov. S-ga tai neigia.

Nigerioj jaunieji revoliucionieriai bandė nuversti vyriausybę, o jos prezidentą nužudė, bet sukilimas buvo greitai numalšintas. Dėl sukilimo buvo apkaltinta Britanija ir JAV, ir jų atstovybės buvo nusiaubtos demonstrantų. Naujų prez. paskirtas gen. Olusegan Obasanjo.

Libano prez. Suleiman Frangieh paskelbė naują Sirijos paktą, kurį turės parlamentas patvirtinti. Pagal jį prez. ir toliau bus maronitas, min. pirm. — Sunni, o parlamento pirm. — Šiitų mahometonai. Parlamento atstovų skaičius bus paskirstytas lygiai tarp krikščionių ir mahometonų (anksčiau 5 mahom. atitekdavo 6 krikšč.), o min. pirm. rinks parlamentas (anksčiau skirdavo prezidentas). Prez. bus atsakingas parlamentui. Palestinos išlaisv. org-ja pasižada respektuoti Libano nepriklausomybę.

Belgijoj vyko tarptaut. žydų konferencija žydų būklei Sov. S-goj aptarti. Sov. S-ga buvo kaltinama žydų persekiojimu. Konferencijoj dalyvauja ir JAV sen. Frank Church.

Europos bendr. rinkos valstybėms nesutikęs bendrai pripažinti Angolos pop. sąjūdžio sudarytos vyriausybės, Prancūzija tai padarė viena. Ją pasekė: Danija, Airija, Italija, Olandija, Norvegija, Švedija, Šveicarija ir Britanija, nors ir su tam tikromis sąlygomis. JAV jos pripažinti dar neskuba.

JAV, nepatenkintos Indijos elgesiu, nutraukė derybas dėl 65 mil. dol. pagalbos suteikimo Indijai. Derybas atnaujins tik tada, kai Indija pakeis savo politiką.

Valst. sekr. Kissingeris lanko P. Amerikos valstybes, kuriomis jis pasiūlė tam tikrą bendradarbiavimo planą, pagal kurį JAV žada remti jų pastangas įsijungti į tarptautines rinkas, žada padėti stabilizuoti jose gaunamų žaliavų kainas, o neturtingom valstybėm pažadėjo skirti paramos kasmet apie 300 mil. dol.

Prez. Fordas savo įsakymu žymiai apribojo žvalgybos įstaigų teises privačių piliečių gyvenimui ir veiklai sekti, o kongresui pasiūlė įstatymo projektą, pagal kurį išdavę valstybines paslaptis tarnautojai būtų teismo baudžiami.

Portugalijos revoliucinė taryba ir partijos baigia susitarti dėl kariuomenės vaidmens sumažinimo krašto valdyme.

Sovietų spaudžiamas tarptaut. olimpinis k-tas atšaukė radio Free Europe korespondentui akreditavimą žaidimus sekti. Valst. sekr. dėl to protestavo. Tai vyksta net ir tada, kai visos Helsinkio deklaracijos valstybės pasižadėjo informaciją pasikeitimą plėsti, o ne jį sunkinti.

VYSK. J. STEPONAVIČIUS PRABYLA

Vysk. Julijonas Steponavičius, gyv. Žagarės m., Joniškio rajone, 1975 rugsėjo 15 šį pareiškimą pasiuntė okupuotos Lietuvos Ministrų Tarybos pirmininkui J. Maniūšiui, o nuorašus pasiuntė Lietuvos vyskupam: J. Labukui Kaune, J. Pletkui Telšiuose, L. Poviloniui Kaune, R. Krikščiūnui Panevėžyje, V. Sladkevičiui Nemunėlio Radviliškyje, kanauninkui J. Andrikoniui Vievyje ir Vilniaus arkivyskupijos kūrėjai.

-o-

Eina jau penkiolikti metai, kai buvau nušalintas nuo savo tiesioginių pareigų ir priverstas apsigyventi administracinės valdžios man paskirtoje vietoje: Žagarės m., Joniškio raj. Nušalinant nuo posto, man nebuvo pateikta jokio kaltinimo. Aš iki šiol nežinau, dėl ko, už ką ir kuriam laikui esu išstremtas iš savo vyskupijos. Tiesa, tuometinis Religinų kultų įgaliotinis J. Rugienis man pareiškė, kad esu nušalinamas Lietuvos TSR Ministrų Tarybos nutarimu. Bet mano prašymą, būtent, supažindinti mane su tuo nutarimu: duoti jo nuorašą arba bent man perskaityti, įgaliotinis atsisakė patenkinti. Norėdamas gi greičiau mane nušalinti, griebsi prievartos, pasinaudodamas pagalba administracinių organų, kurių verčiamas turėjau palikti Vilnių ir Vilniaus vyskupijos ribas. Todėl iki šiol man yra neaišku, ar mano nušalinimas iš einamųjų pareigų buvo įvykdytas Lietuvos TSR Ministrų Tarybos nutarimu ar Religinų kultų įgaliotinio sauvalė.

Būdamas poste, stengiausi sąžiningai eiti vyskupo-ganytojo pareigas, rūpindamasis kunigų ir tikinčiųjų dvasine gerove. Nesijaučiau, kad būčiau pažeidęs tarybinius įstatymus. Niekur, niekada ir nieko blogo prieš Tarybų Sąjungą ir tarybinę santvarką nesu daręs, nei kalbėjęs.

Tarybinei valdžiai pasiūlius, buvau nuvykęs į Vengriją, iš kur grįžęs padariau pranešimą per radiją. Kviečiamas dalyvavau Taikos konferencijose. Stengdavau siuraminti kunigus ir tikinčiuosius, kai valdžios pareigūnai administraciniu kišimusi į bažnytinį gyvenimą juos suerzindavo. Teko ginti ir savo jurisdikcijos teises, kai Religinų kultų įgaliotinis administraciniu kišimusi siekdavo jas susiaurinti. Štai to administracinio kišimosi įrodymai:

1. Kai 1958 sausio mėn. pradėjau eiti Vilniaus Arkivyskupijos Apaštališkojo Administratoriaus su reziduojančio vyskupo teisėmis pareigas, Religinų kultų įgaliotinis man pareiškė, kad praneščiau kunigams, jog jiems negalima nei mokyti besiruošiančius pirmajai išpažinčiai ir šv. Komunijai vaikus, nei grupiniai juos egzaminuoti, o galima tik individualiai juos egzaminuoti. Man paaiškinus, kad vysk. K. Paltarokas, lankydamasis Maskvoje, išsiaiškino ir susitarė Religinų kultų taryboje, kad kunigai gali paruošti vaikus pirmajai išpažinčiai ir šv. Komunijai nedidelėmis grupėmis ir, grįžęs namo, paskelbė tą susitarimą aplinkraščiu, įgaliotinis tą susitarimą pavadino vysk. K. Paltaroko fantazija. Man pareiškus, kad potvarkio, draudžiančio vaikus ruošti pirmajai išpažinčiai ir šv. Komunijai ir leidžiančio tik individualiai juos egzaminuoti, skelbti kunigams negalio, nes jis prieštarauja vyskupiškai sąžinei, Bažnyčios Teisės Kanonams ir Arkivyskupijos Sinodo nutarimams, įgaliotinis pasakė, kad

nevykdydami to potvarkio tiek kunigai, tiek vyskupai turėsią nemalonumų. Ir iš tikrųjų kunigams, nesilaikantiems įgaliotinio potvarkio dėl vaikų katekizacijos, buvo keliamos bylos, o vyskupas nuolat baramas.

2. Kunigų skyrimas ir perkėlimas priklausė vyskupijos valdytojų. Paskirtiems į kitą parapiją kunigams Religinų kultų įgaliotinis išduoda kulto tarnautojo registracijos pažymėjimą, kuris reikalingas kunigui prisiregistruojant naujoje darbovietėje. Pasinaudodamas registracijos pažymėjimu išdavimo teise, įgaliotinis ėmė kištis į kunigų skyrimą. Kiekvieno kunigo paskyrimas turi būti suderintas su įgaliotiniu. Be to, įgaliotinis pradėjo represuoti kai kuriuos kunigus, atimdamas iš jų registracijos pažymėjimus ir reikalaujdamas iš vyskupijos Valdytojo į represuojamojo vietą paskirti kitą kunigą, o represuojamąjį palikti be parapijos, be kunigiško darbo. Dažniausiai kunigai būdavo represuojami už grynai bažnytinį darbą, pvz., už rekollekcijų pravedimą kunigams ir

tikintiesiems. Skriaudžiamus kunigus gindavau. Nesutikdavau jų palikti be kunigiško darbo, perkeldavau juos į kitą parapiją ir neskirdavau į jų vietą kito kunigo, kol įgaliotinis neišduoda registracijos pažymėjimo represuotam kunigui, paskirtam į kitą parapiją. Ginant skriaudžiamus kunigus, tekdavo išgirsti iš įgaliotinio grąšinimų, kad vyskupija gali likti be vyskupo.

Pasirodo, kad gindamas represuojamus kunigus, buvau teisingas, nes šandien įgaliotinio įstaiga neatiminėja iš kunigų registracijos pažymėjimų ir nereikalauja iš vyskupijų valdytojų palikti kunigus be kunigiškų pareigų. 3. Kunigų seminarijos tikrieji šeimininkai pagal Bažnyčios Teisės kanonus ir Apaštalo Sosto dekretus yra vyskupijų ordinarai. Todėl Lietuvos vyskupijų ordinarams priklauso teisė nevaržomai, laisvai skirti Tarpdiecizinės Kunigų seminarijos Kaune vadovybę ir dėstytojus priimti ir atleisti auklėti-

(nukelta į 2 psl.)

Priėmimo Washington vasario 17 kalba dr. Kuropas, etninių grupių reikalams specialus patarėjas prie prezidento, sėdi New Yorko Altos pirmininkas A. Varnas ir kun. dr. J. Prunskis, Altos Informacijos atstovas. Priekyje Clevelando Čiurlionio ansamblio kanklininkės. Nuotr. Antano Žukausko

Vatikanas mirusio kardinolo Mindszenty įpėdiniu ir Esztergomo arkivyskupų paskyrė gerus santykius su Vengrijos administracija turintį msgr. Laszlo Lekai.

Tarptaut. teismo Hagoj 3 metų terminui pirmininku išrinktas buv. Urugvajaus vidaus reik. min. Eduardo Jimenes de Arechaga.

Sovietų disidentas Gavril Supperfin, padėjęs rinkti faktus Solženicyno knygai ir 1974 nuteistas 5 m. kalėjimo ir 2 m. ištėmimo už įsivėlimą į Bėgamųjų įvykių kronikos reikalus, paskelbė bado streiką už tai, kad kalėjimo sargai atėmė iš jo šv. Raštą.

Gynybos d-tas tvirtina, kad 1980 sovietų karinės technologijos tyrimai pralenks amerikiečių programas. Sovietai, pasiekę strateg. ginklų lygybę, daugiau dėmesio skiria technologijos tyrimam, kurie galėtų pakeisti strateg. jėgų balansą.

Europos komunistų partijos priėjo išvados, kad tik atspalindavusios nuo ryšių su Maskva ir priėmusios demokratines formas jos gali tikėtis dalintis valdžia su kitomis partijomis. Portugalijos komunistų noras iškilti su karinio perversmo banga yra ryškiausias nepasisekimo pavyzdys.

KAT. BAŽNYČIA VENGRIJOJ

Šiomis dienomis "L'Observateur Romano" paskelbė, kad yra paskirtas Vengrijos Esztergomo arkivyskupu Laszlo Lekai, iki šiol valdęs šią arkivyskupiją Apaštalinio Administratoriaus titulu. Esztergomo arkivyskupija neturėjo savo ganytojo nuo 1948 gruodžio mėn., kada Vengrijos primas ir arkivyskupas kardinolas Mindszenty buvo suimtas ir nuteistas. Nors ir negalįs savo arkivyskupijos valdyti, kard. Mindszenty buvo didžiausia kliūtis Vengrijos Bažnyčios ir Valstybės santykiuose. Po to, kai kard. Mindszenty paliko savo kraštą ir išvyko į tremtį pasiaukodamas kaip tik tam, kaip buvo sakoma, kad būtų galima sutvarkyti Vengrijos Bažnyčios ir Valstybės santykius, 1974 eigoj, po įvairių pasikalbėjimų tarp Vatikano ir Vengrijos valdžios atstovų, buvo apšondintos beveik visos Vengrijos vyskupijos naujais vyskupais ir šandien jie yra šie:

Egerio arkivyskupiją ir Vac vyskupiją valdo Ap. Admin. vysk. Jozsef Bank (65 m.); Esztergomo arkivyskupiją iki šiol Apašt. Administratoriaus, o dabar rezidencinio arkivyskupo titulu valdo Laszlo Lekai (66 m.); jis turi vysk. pagalbininką Imre Szabo (75 m.); Győr vyskupiją valdo Apašt. Admin. Jozsef Kacziba (62 m.); Pecs vyskupiją turi vysk. Jozsef Cserhati (62 m.) turi vysk. pagalbininką Mihaly Endrey (72 m.); Szekesfehervar vyskupija turi vyskupą Imre Kisberk (71 m.); Szombathely v vyskupiją valdo Apašt. Admin. vysk. Fabian Arpad (50

m.), jo pagalbininkas vysk. Jozsef Winkler (71 m.); Vac vyskupiją priskirta valdyti Egerio vyskupui, kuris turi Vac vyskupijos pagalbininką vysk. Jozsef Vaida (64 m.); Veszprem vyskupijos Apašt. Admin. yra vysk. Laszlo Kadar (49 m.); Kalosca arkivyskupas yra Jozsef Ijjas (75 m.); Csanad Apašt. Admin. yra vysk. Jozsef Udvardi (65 m.). Tuo tarpu Hajdudorag vyskupija ir Miskolc esarchatas rytų apeigų yra be ganytojų.

Kad bus paskirtas Esztergomo arkivyskupas, buvo galima laukti, nes tuo reikalu Vatikano atstovas specialiam reikalui vysk. L. Poggi lankėsi Budapeste du kartus: tuoj po kard. Mindszenty mirties praėjusiais metais ir sausio mėn. šiais metais. Tarp jų dviejų vizitų Budapeste 1975. XI.13 Vengrijos ministeris pirmininkas Vatikane aplankė pop. Paulių. Po to apsilankymo jis žurnalistam pasakė, kad su popiežium buvo kalbėta ir apie kard. Mindszenty įpėdinį. "Aš pašakiau popiežiumi, jog teorijai nėra kliūčių paskirti Vengrijos Primatą ir kad artimoje ateityje surasime būdą, kaip šią problemą išspręsti".

Taigi dabar "problema" jau išspręsta. Tik neaišku, kuri šalis padarė didesnių nuolaidų. Atrodo, kad tokių nuolaidų padarė tik Vatikanas, nes komunistai paprastai nuolaidų nedaro. Viena aišku, kad arkiv. Lekai yra valdžiai priimtinas, arba, kaip sakoma, "lojalus". Tačiau žinant, kokiose sąlygose yra atsidūrusi Vengrijos Bažnyčia, reikią pripažinti, kad šv. Sostui paviko išspręsti besitęsiančią ne normalią padėtį pastoraciniu požiūriu. Esztergomo arkivyskupija pagaliau turės Ganytoją, kurio jau nebuvo virš 25 metų. Šio klausimo išsprendimas pašalina kliūtį, kurią komunistinė Vengrijos valdžia vis kažkodavo kaip Vatikano nenorą sutvarkyti ir kitus klausimus.

(nukelta į 2 psl.)

PREZ. FORDO LAIŠKAS ESTAM

Estijos nepriklausomybės šventės išvakarėse Estų namuose New Yorke vasario 20 buvo surengtas priėmimas diplomatams, žurnalistams, svečiams. Susirinkusius sveikino Estų Tarybos pirm. I. Pleer ir Estijos konsulas L. Jaackson. Buvo pristatytas naujasis JAV prezidento patarėjas etniniam reikalams p. Kuropas. Jis pastebėjo, kad prezidentas Fordas sutikęs būti garbės globėju estų festivalio, kuris vyks Baltimorėj liepos 5-11. Prisimindamas estų nepriklausomybės šventę, prez. Fordas ilgokame laiške "To Americans of Estonian Ancestry" tarp kitko mini: "I can assure you that the United States has never recognized the Soviet incorporation of Estonia, Latvia and Lithuania and is not doing so now. Our official policy of nonrecognition is not affected by the results of the European Security Conference." Priėmimo Darbininkui atstovavo Kornelijus Bučmys.

PRIĖMIMAS WASHINGTON

New Yorko Altos, Washingtono LB apylinkėse ir Maryland Lietuvių d-jų tarybos iniciatyva vasario 17 Washingtono buvo surengtos vaišės senatoriam, kongresmanam, spaudos atstovam. JAV himną sugrojo Čiurlionio ansamblio kanklių orkestras. Invokacija sukalbėjo kun. J. Prunskis. Sveikinimo kalbas pasakė prez. Fordo patarėjas etniniais klausimais Kuropas, kongresmanai L.L. Wolff, T. Morgan, J. Addabbo, M. Biaggi, C. Zablocki, T. Downey, E. Kock, senatorius R. Taft, respublikonų centro komiteto atstovas Julius Niemczyk, demokratų centro komiteto atstovas A.J. Valuek. Meninę programą atliko Čiurlionio ansamblio kanklininkai, atvykę iš Clevelando.

Lietuvos gen. konsulas A. Simutis kalbasi su Australijos gen. konsulu Peter Barbour priėmimo, kuris buvo surengtas vasario 16, Lietuvos nepriklausomybės šventės proga. Priėmimas buvo Carnegie Endowment salėj Manhattane. Nuotr. L. Tamošaičio

Savaitės įvykiai

(atkelta iš 1 psl.)

Europos bendr. rinkos valstybės iš principo sutiko paskolinti Italijai 1 bil. dol., o Airijai — 300 mil. dol., bet Italijos vyriausybė turės pasižadėti įgyvendinti griežtą taupymo programą, kurios reikalavo socialistų partija.

Anglijos katalikų vadovu ir Westminsterio arkivyskupu Vatikanas paskyrė vienuolyno viršininką George Basil Hume.

Argentinos prez. Izabel Martinez de Peron, bekovodama su norinčiu ją apkaltinti kongresu, pareiškė, kad ji 1977 nekandidatuos į prezidentus, bet dabar nesutiks atstatyti.

Pennsylvanijos buvęs gub. William W. Scranton sutiko būti skiriamas JAV ambasadoriumi prie JT.

Etiopijos karinė vyriausybė pašalino iš posto ortodoksų bažnyčios patriarchą Abuna Theophilos neva už iškeikvimus.

Kanada pradės derybas su Europos bendr. rinkos valstybėmis pastoviai prekybos sutarčiai sudaryti. Tai išplaukia iš Kanados noro atsipalaiduoti iš JAV įtakos.

Rytiniame Timore kovose tarp Indonezijos karių ir Fretelin partizanų yra žuvę apie 60,000 žmonių.

Prez. Fordas vetavo 6.2 bil. dol. viešųjų darbų įstatymą už tai, kad jis esąs per daug brangus ir kad neparūpinasių tiek darbų, kiek tikimasi.

Vakarų remiami sąjūdžiai Angoloj nutarė pereiti į partizaninius veiksmus.

Airijos resp. armijos nariui Francis Staggs mirus kalėjime dėl bado streiko, teroro veiksmams plinta ne tik Airijoje, bet ir pačioje Anglijoje.

P. Afrika ieško susipratimo su Angolos komunistiniu sąjūdžiu, nors tuo pačiu metu ir ruošiasi karui, ypač, jei angoliečiai pasiryžtų pulkti hidroelektrinio projekto statybą prie Cunene upės, į kurią P. Afrika yra investavusi 300 mil. dol.

JAV senatas nutarė viešai skelbti ginklų ir šaudmenų pardavimus užsienio valstybėm ir nutraukti jų pardavimą tom valstybėm, kurios teikia globą teroristams.

VYSK. STEPONAVIČIUS PRABYLA

Iš Lietuvos Kat. Bažnyčios Kronikos Nr. 20

(atkelta iš 1 psl.)

nius. Tuo tarpu be jokio įstatyminio pagrindo tas teises pasisavino Religinų kultų įgaliotinis. Kandidatų į kunigus galutinį atrinkimą daro ne dvasinė vyriausybė, bet įgaliotinis ir kiti pareigūnai, kurie patikrina tiek norinčių įstoti į Seminariją, tiek besimokančių Seminarijoje jaunuolių tinkamumą ir juos pagal savo nuožiūrą "išsijoją". Vieną iš tokių skaudžių "išsijojimų" Tarpdiecezinė Kunigų seminarija Kaune pergyveno 1958, kai įgaliotinio įsakymu buvo nušalintas rektorius, atleisti kai kurie dėstytojai, pašalinta nemaža auklėtinių, kurių tarpe buvo ir Vilniaus arkivyskupijos Vytautas Merkys. Įgaliotinis jį kaltino antitarybiškumu. Kun. Vyt. Merkys, pašalintas iš Seminarijos, įstojo į Žemės ūkio mokyklą, kur buvo pavyzdingas studentas, vėliau garsėjo kaip darbušius ir sąžiningas Vilniaus medelyno darbininkas ir jau keleri metai eina kunigo pareigas Chmelnicko mieste, Ukrainoje, kaip pavyzdingas kunigas ir geras bei lojalus tarybinis pilietis. Kai anuomet skriaudžiamą kun. Vyt. Merkį bandžiau ginti, įgaliotinis užsipuolė mane, kad ginu antitarybiškai nusiteikusių klieriką ir pagrąsinu man ištrėmimu.

4. Nebuvo užmiršta ir grynai religinio dvasinio gyvenimo sritis. 1960 Religinų kultų įgaliotinis man pranešė, kad draudžiama vaikams dalyvauti religinėse apeigose: berniukams tarnauti Mišiose, mergaitėms — dalyvauti procesijose: daryti tikintiesiems rekolekcijas; kviesti be valdžios leidimo kunigus; atlaidu talką; kunigams lankyti savo parapiečius, kalėdoti; kunigams didesniais būreliais, grupiniais atlikti rekolekcijas. Įgaliotinis reikalavo, kad visus tuos draudimus paskelbčiau kunigams raštu ir priminčiau, jog nesilaikantys tų suvaržymų bus baudžiami. Mane gi supažindino su tais draudimais tik žodžiu.

Išklausęs tų neteisėtų ir neuoiseklių reikalavimų, pareiškiau, jog jų skelbti kunigams negaliu dėl to, kad kaip Katalikų Bažnyčios vyskupas:

a) privalau kelti tikinčiųjų ir kunigų religinį ir dvasinį gyvenimą, o ne stabdyti ir griauti. Juk Bažnyčios Teisės kanonai ir Arkivyskupijos Sinodo nuostatai reikalauja, kad patys kunigai atliktų rekolekcijas ir pravestų jas tikintiesiems;

b) turiu raginti visus gano muosius be amžiaus skirtumo, kad dalyvautų religinėse pamaldose ir uoliai naudotųsi išgany mo priemonėmis — malda ir sakramentais;

c) nežinau tarybinio įstatymo, draudžiančio vaikams eiti į bažnyčią ir dalyvauti liturginėse pamaldose. Jei valstybiniai įstatymai nedraudžia vaikams priimti krikšto, atgailos, Švenčiausiojo, sutvirtinimo sakramentus, tai kokių pagrindu reikalaujama, kad būtų uždrausta jiems dalyvauti liturginėse pamaldose, kurios yra mažiau reikšmingos, negu sakramentų priėmimas.

Pagaliau tiek TSRS Konstitucija, tiek tarybinės vyriausybės pasirašyti įsipareigojimai pripažįsta sąžinės ir religinių kultų atlikinėjimo laisvę visiems piliečiams be amžiaus skirtumo. Atsisakęs įvykdyti tuos reikalavimus, netrukus buvau nušalintas.

Šiame pareiškime pateikti faktai rodo, kad visą laiką buvo iškoma priekabių mane nušalinti. Atsisakant vykdyti įvairius Religinų kultų įgaliotinio neteisėtus reikalavimus ir ginant savo ir ganomųjų teises, nuolat man buvo grasinama nušalinimu nuo einamųjų pareigų. Buvau įgaliotinio apšauktas užsispyrusiu, nesukalbamu, nelajaliu. Bet ar tikinčiųjų, kunigų ir savo teisių gynimas gali būti laikomas nusikaltimu ir nelajalumu tarybinei santvarkai?

BAŽNYČIA VENGRIJOJ

(atkelta iš 1 psl.)

Lieka tačiau neaišku, ar naujasis Ezstergomo arkivyskupas bus drauge ir Vengrijos Primas. Tiesa, Primas neturi ypatingos jurisdikcijos, tačiau Vengrijoje šis nuo amžių titulas buvo surištas su šv. Stepono vainiko saugojimu, tai yra Vengrijos suvereniteto klausimu, ką taip labai saugojo ir pabrėžė kard. Mindszenty. Dabartiniu metu Vengrijos vyskupų konferencijos galva yra Kalosca arkiv. Ijjas, kuriam šiomis dienomis popiežius suteikė šv. Sosto asistento titulą. Arkiv. Ijjas jau yra 75 metų amžiaus. Yra kalbama, kad kovo mėn. susirinkus vyskupų konferencija ir, valdžios agentūros MTI pranešimu, Ijjas vietą užims Lekai. Ką tai reiškia? Reiškia, kad ir klausimą, kas turi pirmininkauti vyskupų konferencijai, sprendžia valdžia.

Vengrijoje jau 25 metai veikia "Taikos Kunigų Sąjūdis", neseniai atšventęs savo 25 m. egzistavimo jubiliejų. Ta proga sąjūdžio pirmininkas Richard Horvath "Vigilia" žurnale pareiškė, kad ši organizacija savo tikslą jau pasiekusi: didžiulia naujai paskirtų vyskupų yra šio sąjūdžio nariai. Esą tuo būdu yra garantuoti geri santykiai tarp Bažnyčios ir Valstybės. Ateityje sąjūdis turės megzti ryšius su užsieniu, nes informacija užsieniui yra didelės svarbos reikšas socializmo naujai. Tame pat laikraštyje Horvath — ekskomunikuotas vienuolis cistersas, Vengrijos parlamento ir prezidento tarybos narys — padėjo valstybei, kad ji pavedusi paraprijas "Taikos Kunigam". Tačiau jis nepasigyrė, kai kaip tik dėl to 1957 pop. Pijaus XII jis drauge su draugais Varkonyj ir Beresztoczy buvo ekskomunikuotas už Bažnyčios autoritetą griovimą. Toji trijulė, išskirta iš Bažnyčios, 14 metų bendradarbiavo su Bažnyčios persekiotojais,

į mano paskutinį pareiškimą, rašytą 1972 TSRS Ministrų Tarybos Pirmininkui, Religinų kultų įgaliotinis J. Rugienis, kuriam buvo pavesta man atsakyti, pasakė, kad kol kas dar negaliu eiti savo tiesioginių pareigų. Įdomu, kaip ilgai tęsis tas "kol kas". Juk pagal Lietuvos TSR Baudžiamojo kodekso 28 str. ištrėmimas skiriamas nuo vienerių iki penkerių metų. O man tenka gyventi ištrėmimo jau penkioliktus metus ir tai ne dėl kokių nors mano nusikaltimų, bet dėl Religinų kultų įgaliotinio ir kai kurių saugumo organų klaidų ir savivalės.

Prašau Ministrų Tarybos Pirmininką atkreipti dėmesį į man padarytą skriaudą ir į nenormalią Vilniaus arkivyskupijos padėtį. Lietuvos TSR sostinė Vilnius neturi katalikų vyskupo, Vilniaus arkivyskupiją jau 15 metų valdo laikinis valdytojas kunigas, kai tuo tarpu pravoslavai, kurie mūsų respublikoje sudaro mažumos konfesiją, pastoviai turi savo vyskupą Vilniuje. Ta nenormali Vilniaus arkivyskupijos padėtis erzina kunigus ir tikinčiuosius, kelia jų tarpe nepasitenkinimą, sudaro nemalonumą ir vyriausybei, kuri susilaukia priekaištų šalyje ir svetu.

Kai Bažnyčia švęsda jubiliejinius metus, ragina visus susitaikyti, kai saugumo ir bendradarbiavimo Europoje pasitarimo rezultatai teikia galimybes pasiekti savitarpio pasitikėjimo ir įgyvendinti pilną religijos laisvę, gera būtų, kad ir mūsų parangėje būtų pašalinti nesutariai ir įsigalėtų susitaikymas ir pasitikėjimas.

Tikiuosi, kad mano trėmimo byla bus peržiūrėta ir leista eiti man Vilniaus arkivyskupijos vyskupo-ganytojo pareigas.

Žag arė, 1975 rugsėjo 15
Vilniaus Arkivyskupijos
Apaštališkasis Administratorius

vysk. Julijonas
Steponavičius

ir tik 1971 Vengrijos vyskupai išprašė popiežiaus leidimą nuimti ekskomuniką, tačiau su sąlyga, kad jie pasiduos bažnytinei vyresnybei ir susilaikys nuo bet kokio politinio darbo. Ekskomunikuotieji pasirašė tokios rūšies pažadą, tačiau jo nesilaikė ir dabar nesilaiko.

"Taikos Kunigų Sąjūdžio" jubiliejus buvo valdžiai proga apdovanoti komunistiniais žymenimis daugelį vyskupų pagalbininkų, abatų, prelatų, kanauninkų ir kitų žymesnių asmenų Bažnyčios taryboje. Jogas sąrašas apdovanotųjų rodo, kiek Bažnyčios administracija, pradedant vyskupų kurijomis, baigiant dekanatais, yra "Taikos Kunigų" rankose. Jubiliejaus iškilmės buvo ir parlamente, kur vadovavo arkiv. Ijjas, kalbėjo arkiv. Bank. Šis padėjo Dievui už šio "medžio vaisius". Tas rodo, kiek Vengrijos vyskupai yra patenkę ir valdžios rankas.

Nors Horvathui buvo nuimta ekskomunika, tačiau tikintiesiems ir daugeliui ištikimų kunigų jis yra išdavikas. Tą turi žinoti Vakarų Europos pacifistai, kuriems teks su Horvathu sėsti prie vieno stalo.

O ir jau mirusio kardinolo Mindszenty šešėlis neduoda Vengrijos komunistam ramybės. Kai Mindszenty buvo laidojamas, Mariazell bazilikoj žinomas "Speckpater" Warendfried pasakė pamokslą, kuris buvo transliuojamas radijo bangomis. To pamokslu atidžiai klausė Vengrijos katalikai, likę ištikimi savo kardinolui kankiniui. Bet tas valdžią erzino ir ji griebsi priemonių. Budapesto seminarijoje aštuoni klierikai profesorių buvo pagauti beklausant kard. Mindszenty laidotuvių pamaldų. Už tai buvo tuoj pat pašalinti iš seminarijos ir negali tęsti savo studijų pagal pašaukimą. Taip Vengrijoje netekta aštuonių naujų kunigų, kai esamųjų amžiaus vidurkis yra 60-65 metai.

J.V.

DOVANA — I. VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, specialus įpakavimas, žemos kainos. Siuntiniai gali būti įvairaus dydžio (net ir vokuose — banderolėmis). Negalint atvykti, gavę užsakymą, sudarome pageldaujamų daiktų siuntinį. Mūsų įstaigoj gaunamos visos siuntiniam prekės žemomis kainomis. Darbo valandos nuo 12 iki 6, šeštadieniais nuo 10 iki 5. Sekmadieniais ir pirmadieniais patarnaujama iš anksto susitarus telefonu. Tel. 296-5250. DOVANA, 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų — vakarais — (516) 757-4296.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A.J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

AN ANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuviams. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokai nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Uželkite ir įsitikinsite!

DALĖ POVILAUSKAITE-SELLEI, sav., "Friendly Spirits Wines & Liquors", 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir dideliais kiekiais įvairiomis progoms. Nuolaidos daromos pagal imamą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant pristatoma į namus be atskiro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

SPARTA—Rašomos mašinelės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, jv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškų katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūniumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius į patarnavimus pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y., 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiomis progoms. 846-5454-9527; vakare: 835-4149. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N. Y. 11364. Tel. 212) 229-9134.

BOSTON, WORCESTER, BOSTON, MASS.—WLYN 1360 ir FM 101.7 sekmad. 1-1:30. S. Minkus, 502 E. Broadway, So. val. P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. JU 6-7209.

Jau gaunama anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY

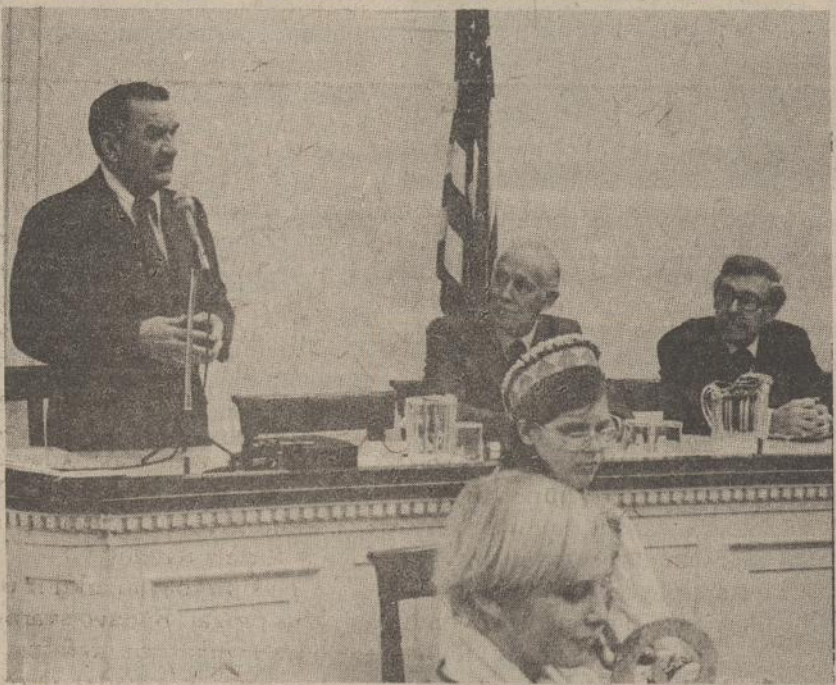
Agronomės Izabelės Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastikinio aplanko, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Persiuntimui pridėdama 50 c. Užsakymus siųsti adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Užsakymam naudokite šią atkarpą:

Užsakau "Lithuanian Cookery"egz. uždol.
Persiuntimas

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

Lietuvos nepriklausomybės šventės proga Kongreso rūmuose Washingtono vasario 17 buvo surengtas priėmimas. Kalba kongresmanas Zablocki, sėdi New Yorko Altos pirmininkas A. Varnas ir kongresm. Lester L. Wulff, sponsoriaus šį priėmimą. Nuotr. Antano Žukausko

Tautos Fondas telkia lėšas Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto organizuojamam informaciniam biurui finansuoti. Visi kviečiami aukoti.

Prašome išskirti ir pasiųsti su Jūsų auka

Lietuvai ir pavergtai lietuvių tautai gelbėti

aukoju \$.....

Vardas ir pavardė

Aukas siųsti: Lithuanian National Foundation, Inc., 65-14

56th Road, Maspeth, N.Y. 11378.

DABININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Subscription per year — \$12.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DABININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metams \$12.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Parodos ir premijos

New Yorke Kultūros Židiny vasario 21-22 vyko septintoji dailės paroda. Ji virto tradicine, jau net septintoji iš eilės. Rengėjai — LB apygardos valdyba, talkinama apylinkių ir dailės entuziastų. Paroda skiriama Lietuvos nepriklausomybės šventei pagerbti. Tai lietuviškos kūrybos vainikas šiai šventei. Ir tai įprasmina pačią parodą.

Parodą įrengti nėra taip lengva. Pareikalauja daug darbo, nes patalpos nėra pritaikytos. Reikia pastatyti ir specialias sienas, uždengti šildymo aparatus, persitvarkyti. Bet štai paroda vyksta tik vieną savaitgalį! Ir čia noris pagaltoti ir paieškoti sprendimų, ar nebūtų galima tokios parodos pratęsti.

Anksčiau, kai parodos vyko senajame židinyje, ten parodos būdavo visą savaitę. Tiesa, savaitės dienomis judėjimas buvo mažas. Bet savaitgaliais žmonės parodą lankė. Kartais taip susidėjo, kad žmogus turi išvažiuoti ir taip prie geriausių norų negali jos aplankyti. Jei paroda vykdytų du savaitgalius, tai lankytojų pereitų daugiau.

Savaitės dienomis reikėtų laikyti uždaryta, nes surišta su didelėmis išlaidomis — apšildymu. Sportininkai turėtų prie to prisiderinti, nes ir šiaip jie daugiausia šiom patalpomis naudojami.

Prie tokios dviejų savaitgalių parodos būtų galima prijungti ir kitą programą — lietuviškos muzikos koncertą, literatūros vakarą. Tai būtų lietuviškos kūrybos šventė, to kūrybinio vainiko gražus praplėtimas.

Įjungti patį nepriklausomybės minėjimą nebūtų prasminga. Jau buvo vienas toks atvejis, kai paroda vyko tuo pačiu metu. Publika užplūdo, nustūmė stovus, ir taip nebeliko parodos orumo, pagarbos pačiai kūrybai.

Reikėtų aptarti ir parodos premijas, aptarti lig dabar ir jas pastoviai įtvirtinti. Dabar metai

iš metų kaitaliojasi. Tai nesudaro rimto įspūdžio. Premijom aptarti parodų rengėjai turėtų dar šį pusmetį sukiesti pasitarimą ir jau dabar nustatyti, kokios tos premijos bus.

Anksčiau buvo pasikliauta Lietuvos Fondo premija. Fondas pasuko kitu keliu, sudarė meno komisiją ir tas premijas skiria. Kaip atrodo, skiria už visą kūrybą. Toks receptas nėra geras, nes išjungiamas varžybinis momentas. Toks skyrimo būdas neleidžia pasireikšti jauniems. Vyresniųjų dailininkų visada bus, tai jaunimui ir nebus progos sužibėti savo talentu bendrinės parodos.

Gali kartais premijos būti skiriamos ir už visą kūrybą, bet pagrindas turėtų būti bendrinės parodos ir individualus paveikslas. Prie jo kartais ir galima pridėti mintį ir apie dailininko visą kūrybą. Jei premijų skyrimas nebus grąžintas į bendrinės parodas, tai jos nebeturės prasmės. Tai bus tik vyresniųjų pasipuošimas.

Kas būtų, jei pavyzdžiui, tokio principo laikytųsi rašytojai. Nebūtų jokio gyvumo, jokio sudomėjimo — kas laimėjo, už ką. Dabar rašytojam premiją skiria už metų geriausią knygą. Ir tai gerai!

-0-

Čia New Yorke premijas būtų galima ir padidinti ir jas perorganizuoti, įtraukiant mecenatus, organizacijas, bet tai reikia daryti iš anksto, nes paskui nebėra laiko.

Palaikytinas ir jaunimo skyrius. Tegu jis būna plečiamas.

Geras paprotys ir pagerbti dailininką suaktyvininką.

Tokį skyrių įsivedus, bus galima supažindinti su senąja mūsų karta, su mūsų dailės nuėtais keliais.

Baigę septintąją, pradėkime organizuoti aštuntąją parodą. Organizuojuome ir premijas!

Kaip gali tylėti, kada žemė šaukia,—
Akmenys vaitoja tėviškės miške?..
Kaip gali šypsotis, užsidėjęs kaukę,
Kada brolių rankos tiesias i tave?..

Blaškos juodos mintys, lyg laukinis vėjas,
Sudrumstoj vaizduotėj kuriasi vaizdai...

Ir matai, kad žąsta visa, ką mylėjai,
Ir matai, kad žąsta visa, ką mylėjai,
Ir jauti, kad žąsti sutemoj patsai!..
(Laisvės kovų dainos, 272)

Kai žiema maždaug įpusėja, kai jau pavasario pranašai lekia iš pietų, viso pasaulio visi lietuviai — ir tolimajame Sibire, ir išblaškyti po niūrius Rusijos plotus, ir tėvynėje Lietuvoje, ir išsisklaidę po visą pasaulį, nuo Aliaskos ligi Australijos Pietų Kryžiaus — viso pasaulio visi lietuviai tarsi stabtelia, susikaučia, susigraudina... Net ir tie mūsų mylimieji nuklydėliai broliai, kurie Vasario 16-osios dvasią norėtų pamiršti, net ir tie to padaryti negali, nes ji juos

Marie Ann Krupsak, New Yorke valstybės gubernatoriaus pavaduotoja, su prof. dr. A. Klimu Kultūros Židiny vasario 15. Prof. A. Klimas kalbėjo nepriklausomybės šventės minėjime. Nuotr. L. Tamošaitis

MAŽIAU PUIKYBĖS
IR DAUGIAU KUKLUMO

Prof. dr. Antano Klimo iš Rochester, N.Y., kalba, pasakyta New Yorke, Kultūros Židiny, minint Vasario 16-tąją

aplanko jų lietuviškos sąžinės ir širdies sapnuose!

Nes Vasario 16-oji yra visų lietuvių, visur ir visada — susikaupimo, prisiminimo, susitakymo ir atsinaujinimo šventė!

Kai beveik prieš lygiai 58-erius metus Lietuvos Tarybos nariai sujaudintomis širdimis pasirašė Vasario 16-osios Aktą, skelbiantį senosios Lietuvos valstybės suverenumo bei laisvės ir nepriklausomybės atkūrimą, tai jie tuo pačiu išreiškė visos tautos valią, gal tuomet ir ne visų tais pačiais žodžiais reikiama, bet taip pat išsivajotą, knygnešių drebančiomis rankomis išdalintą, dainų išdainuotą pulsuojančią ir žėrinčią!

Prieš 58-erius metus šimtus metų išgyvenusi laisva didžioji Lietuvos karalija, ta Lietuvos imperija — po 123 metų okupacijos bei sprespaudos — 1918

metais vasario 16 dieną senajame karališkajame Gedimino mieste Vilniuje vėl atgimė pilnam valstybiniam-tautiniam gyvenimui, tegul ir mažesniame plote, bet tos pačios valstybės tęstinumui...

Galingojo vyskupo Motiejaus Valančiaus knygnešių armijos apšviesta bei pažadinta, didžiojo menininko M.K. Čiurlionio vizijoje išreikšta — kėlėsi kaip jaunamartė Lietuva...

Sunkūs laikai užpuolė iš naujo atkurtą valstybę, bet iš visų tolimųjų sodžių rinkosi ramūs žemdirbiai ir, savo nuogas krūtimas apdengę kartais sėrmegomis, apgynę gležną Lietuvos laisvę. Ir šis gležnas Lietuvos laisvės diegelis, palaistytas jos savanorių, šaulių, partizanų, karių krauju, sužaliavo Lietuvos laisvės medžiu...

Deja, neilgai teko jam laisvai žaliuoti: atėjo pikti žmonės, šį kartą iš rytų, kaip kad sakoma Laisvės kovų dainose:

Į tavo tėviškę atėjo rąstas žmonės
Ir užpūtė mažas sodybų liepsneles.
Blizgėjo durtuvai, ir kniubo vyrai klionuos,
Ir varė tremtinius takeliais ir keliais...
(Laisvės kovų dainos, 286)

Ir taip per aukas, kančias, sprespaudą, per šurpias ir beviltiškas, bet labai herojiškas partizanų-sukilėlių kovas, pro masinius trėmimus, skausmus, vargus ir persekiojimus, pro mūsų neišsipildžiusias viltis — atėjo 1916 metai...

Atvirai prisipažinkime, kad liūdnoki buvo Lietuvai 1975 metai... Ir šie, 1976, metai, kada galingoji Amerika švenčia savo 200-ąjį gimtadienį, nieko ypatingai gero mums nežada... (Jeigu Lietuva būtų buvusi laisva, tai šiemet būtų me iškilmingai šventę 725-erių metų sukaktuves — nuo karaliaus Mindaugo valdžios įgyvendinimo...)

1975 metais pajutome kelis įvykius, kurie kelia mums susirūpinimą ir liūdesį: 1) Helsinkis, 2) pasaulio neįautrumas pavergtųjų kančioms ir šauksmui, 3) pačių lietuvių, laisvajame pasaulyje pasklidusių, tarpe pastutiniaisiais metais tarsi paašt-

rėjęs skeldėjimas, nesutikimo erzelis...

Visi šie liūdnoki įvykiai mums visiems yra gerai žinomi: nesileisime čia šia proga į jų "aiškinimus" ir analizavimą... Nežiūrint, kaip mes ir juos žiūrime, kaip mes juos suprantame, jie nieko gero mums nežada...

Ir pavergtoje Lietuvoje, ir laisvajame pasaulyje pasigirdo vienas kitur susirūpinimo bei nuogastavimo balsų... Bet — grįžkime vėl prie pačios pradžios skaityto posmelio:

Kaip gali tylėti, kada žemė šaukia,—
Akmenys vaitoja tėviškės miške?..
Kaip gali šypsotis, užsidėjęs kaukę,
Kada brolių rankos tiesias i tave?..

Taip! Iš tikrųjų — iš tolimų šiaurės Sibiro ledynų, iš žiaurių, neaprepiamų taigų, iš Kazachstano plotų, iš vienišų, nepažymėtų kapų, iš kančia ir mirtimi pažliugusių priverčiamųjų darbų stovyklų, iš to neaprašomo Gulago salyno, iš kalėjimų ir kankinimų kamerų, iš KGB rūšių, iš baisių psichiatrinų kankinimo vietų, iš visos terorizacijos, nukankintos Lietuvos žemės, iš tėviškės miškų "žemė šaukia", "akmenys vaitoja". Iš visur — "brolių rankos tiesiasi į mus"...

Tai gal šia mums visiems brangia proga reikėtų ir mums patiems pažvelgti į save pačius, nes (kaip pradžioje skaitėme):

Blaškos juodos mintys, lyg laukinis vėjas,
Sudrumstoj vaizduotėj kuriasi vaizdai...
Ir matai, kad žąsta visa, ką mylėjai,
Ir jauti, kad žąsti sutemoj patsai!..

Girdėdami tuos pagalbos ir kančios šauksmus, prisimindami visas tas kančias ir aukas, turėtume giliai susimąstyti, pasvarstyti: kaip geriau pagerbti, kaip geriau įprasminti tas aukas ir kančias, kad jos iš naujo mums dabar sužibėtų tikrai galiojančios ir stiprinančios aukos prasme.

Mūsų darbams čia nuolatinių jėgų, kurios mus stiprintų, mano galva, galima ir reikia ieškoti tų kančių ir aukų mums paliktuose testamentuose..., kuriuos mes visi galime be didelio vargo išskaityti ir suprasti. Man atrodo, kad tokių testamentų mes turime... Jų mes turime čia, paskelbtų, išspausdintų, tiek išreikštų ženklais ir simboliais, tiek pasakytų aiškiais, tiesiais žodžiais...

(nukelta į 5 psl.)

Vytautas

SUVALKIJOS ŪKININKO
ATSIMINIMAI

20.

Jau turėjau 12 metų, žiemą — 14. Į pieninę — trys kilometrai, o į geležinkelio stotį — tik 1 km. Susiradau pienui vietą Kaune, krautuvė.

Kada karvės gerai šeriamos ir prižiūrimos, tai ir iš prastų jos pasidaro geros. Štai pavyzdys. Nupirkęs turgų, klausiu ūkininkę, kiek toji karvė duoda pieno. Sakė: 12 kvortų per dieną. Bet, šeriant pagal jos svorį ir pieno riebumą, ji man per dieną davė 20 kvortų pieno, kurio riebumas buvo 4.2. Turėjau tokių karvių, kurios davė per dieną po 28 kvortas, bet pieno riebumas buvo 2.5. Per mėnesį už pieną susidarydavo apie 1300 litų. Pagalvojau, kad ūkininkauti bus gerai.

Pieno kainos palengva vis krito, bet ūkininkauti vis dar buvo galima. Galėjau karvių dar ir daugiau nusipirkti, bet nebuvo vietos, kur jas laikyti, ir nežinojau, kokia bus ateitis, pieno kainom krintant.

Buvo viena sunki problema: reikėdavo užauginti daug pašarinių būrokų. Kitioki būdai ant tiek žemės nebuvo galima laikyti tokio skaičiaus karvių. Tas būrokų auginimas buvo didžiau-

sias darbas. Daug išlaidų sudarydavo darbo jėga.

Tyriaus, ar mūsų žemė augtų liucerna. Pasirodė, kad auga, jei gerai patręši. Kadangi lengvoji žemė žiemą neišala antramečiai dobilai, tai liucerna irgi neišaltų. Auginant liucerną, būtų galima išlaikyti daugiau karvių. Kritus pieno kainom, reikėjo rūpintis pigesniu pieno tiekimu būdu.

Bet didelė pradžia. Reikėjo erdvesnių karvėm patalpų. Reikėjo pinigų ir karvėm supirkti. O į banką nenuėisi, nes per didelį nušimčiai.

Nors dobilai augo gerai, bet praktiškai nėra gerai karvės ganyti po dobilus, ypač kada jie jauni. Dobilai greitai karvės išpučia. Kartais dėl to karvė gali net kristi.

Jei liucerna gerai auga, tai, ūkį gerai sutvarkius, ant 30 hektarų žemės galima gerai išlaikyti 40 melžiamų karvių.

Lengviau būtų geru ūkininku negu prastu.

Žmonės, pamatę mūsų karves, susidarydavo gerą įspūdį. Būdavo, atvažiuoja iš Pilviškių pažįstami žydėliai. Jie nori pamatyti mūsų karves. Paaiškindavau, kad negaliu dabar į tvartą

eiti. Nes jei nelaiku karvę prikelai, jai gulint, tą dieną ji duos pora kvortų mažiau pieno.

Svariai užlaikoma karvė duoda daugiau pieno. Kada karvė stovi ant medinių grindų ar guli, ji ne taip pavargsta, ir tešmuo nekaista. Dar geriau, kai karvei po priešinamą koją yra žemė, suspaustas molis, nes galvijo visas svoris yra priešaky. Taip laikoma karvė duoda daugiau pieno. Karvių tvartai negali būti per šilti arba žiemą per šalti. Karvė yra jautrus gyvulys.

Kaip valdininkas, tvarkingai dirbdamas savo darbą, jaučiasi gerai, jei jo darbas pakankamai apmokamas, taip yra ir ūkininku. Tik ūkininkui gal kiek geriau. Gyveni kaip karaliukas, nuo nieko nepriklausai.

Būdamas ūkininku, valgomus produktus pats pasigaminai ir žinai, ką valgai. Šiaip gi nežinai, ką krautuvė nusipirkai, ir karkais nežinai, ką valgai.

Pamoka

1931 bulvių centnerio kaina buvo tik du litai. O už kvortą pieno mokėjo 17 centų. Pagalvojau, kad bus naudingiau bulves sušerti karvėm.

Kiekvienai karvei prie pašarinių būrokų pridėjau po šešis svarus bulvių per dieną. Po savaitės bulvių pienas pradėjo mažėti. Viso davinio, būrokų, dobilų ir bulvių, jos nesuėsdavo. Emė liesėti.

Nuvykau tuoj į Kauną, į ve-

terinarijos institutą. Prašau kad atsiųstų daktarą, nes karvės serga. Daktaras ar instruktorius tuoj pat atvažiuo. Pamatęs karves, tarė: "Na, čia jau pilnas tvartas džiuvos. Tas karves mačiau prieš porą metų. Tada jos buvo ne tokios. Dabar jos visos ligonės." Nors aiškiai ir nepasakė, bet supratau, kad prisieis karves sunaikinti.

Paėmė iš kiekvienos karvės kraujo ir nusivežė į institutą. Ištyrė ir vėl atvažiuo. Pasakė, kad karvės džiuvos neturi. Pradėjo klausinėti, kaip ir kuo karves šeriu. Aš jam sakau: "Dabar šeriu taip, kaip šerdavau pirmiau. O prieš savaitę duodavau kiekvienai karvei po šešis svarus bulvių per dieną." Jis tuoj paklausė: "Kokių bulvių? Ar virtų, ar žalių?" Atsakiau, kad žalių. Tada jis man išaiškino, kad žaliom bulvėm karvių šerti negalima. Norint šerti bulvėm, reikia jas išvirti, iššutinti. Porą kartų karvę pašėrus žaliom bulvėm, ji nuo to nesusirgs. Bet jei taip ją šersi kas dieną, tai susirgs.

Nuo to laiko pradėjau karves šerti be bulvių. Gavo sėmėnų išspaudų, pašarinių būrokų ir dobilų. Po mėnesio karvės vėl buvo sveikos ir davė pieno, kaip ir pirmiau. Tai buvo graži ir naudinga pamoka.

Vedybiniam gyvenime

Nevedusiam buvo gera gyventi. Daugelio žmonių buvau mylimas. Gal ir toliau būčiau

taip gyvenęs. Bet pasitaisė netikėta proga susipažinti su viena ūkininke. Vėliau susipažinau su jos tėvais ir broliais. Metus padraugavę, susituokėm. Žmona nuo vaikystės dienų dirbo savo tėviškės ūky. Tai ir ūkininkauti mokėjo.

Mano rūpestis buvo padaryti ūkį našesnį, iš grūdų bei gyvulių ūkio pereinant į pieno ūkį. Trejus metus rūpestingai dirbant, niekur iš namų neišeinant, pasisekė ūkį taip sutvarkyti, kad pajamos pasidarė tris kartus didesnės. Tada jau buvo galima gyventi. Pradėjau ir iš namų dažniau išeiti.

Tuoj susipažinau su pažangiais valsčiaus žmonėmis. Rajono agronomas V.C. ir valsčiaus viršaitis pradėjo kviesti mane į įvairias komisijas. Pasitaisydavo, kad namo grįždavau vėlai vakare. Ir visada rasdavau savo žmoną už vartų ant kelio manęs laukiančią. Arklį paimdavu vyruką, o žmona mane įvesdavo į kambarį taip palengva, kad jos motina negirdėtų.

Žmonos motina dukrai kalbėdavo, kad ji mane prikalbintų tų visų tarnybų atsisakyti ir daugiau būti namie, nes, šitaip gyvenant, nukentėsi ūkis. Kadangi aš girtas neparvažiuodavau, tai mano žmona manęs nevaržė, nes matė, kokią naudą duoda mano tvarkomas ūkis.

Žmonos motina sužinojo, kad apskrities viršininkas mane paskirs valsčiaus viršaitiu. Dėl to

ji važinėjo ir darė žygių, kad manęs tom pareigom neskirytų. Taip pat ir žmona tam buvo priešinga. Žmonai prašant, atsisakiau ir iš Vilkaviškio apskrities tarybos, kurioj atstovavau Kaupiškių valsčiui. Geriau gyventi taikoj.

Kai pavasarį bei rudenį būdavo daug lauko darbų, nusipirkdavau arklį. Darbus atlikęs, vėl jį parduodavau. Pasilikdavau sau vienu arklį mažiau. Vietoj arklio geriau šerti karvę, nes iš jos turima naudos.

Nusipirkdavau arklį ir pasitaisius progai. Būdavo svarbu, kad būtų sveikas, be defektų. Atganydavau, ir pasidarydavo visai kitas arklis. Pasitaisydavo ir neblogai uždirbti.

Kartą, man ruošiantis važiuoti į turgų, žmona labai švelniai priekaištavo: "Vytku, visą šį mėnesį nė vienos dienos nebuvai namie. Vis tie visokie reikalai."

Visą gyvenimą žmona manęs kitaip nevadino, tik Vytuku. Tas jos švelnumas mane taip paveikdavo, kad turėdavau jos klausyti. Supratau ir kitaip negalvojau, kad ji tą švelnumą paveldėjo iš savo tėvo.

Žmonos tėvas buvo gimęs 1856. Veiverių mokytojų seminarijoje buvo įkėjęs keturis kursus. Jo tėvui mirus, turėjo pasilikti tėviškę ūkininkauti. Buvo labai religingas žmogus.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ ĮNAŠAS JAV GYVENIME

Pasikalbėjimas su Lithuanians in America
autorium dr. A. Kuču

Darbininko redakcija, norėdama atkreipti didesnę dėmesį į knygą „Lithuanians in America“, kreipėsi į patį knygos autorių dr. Antaną Kučą, kuris šiuo metu gyvena Putname, seselių vienuolyne Sodyboje, visą savo laiką skirdamas istorijos mokslui. Pasikalbėjimą atliko P. Jurkus, kuris taip pat nupiešė šios knygos viršelį. Pasikalbėjimo pradžioje autorius tai ir prisimena. (Red.)

-o-

Kaip atsirado ši knyga?

Mielas redaktorau, Jūs jau iš pat pradžių norite sužinoti istorijos istoriją. Pirmiau leiskite Jums padėkoti už gražų aplanką, kuriuo gėrisi kiekvienas, knygą pamatęs.

Amerikos lietuvių gyvenimu ėmiau domėtis nuo pat atvykimo į šį kraštą (1946). Kiek universiteto darbas man leido, vis ieškinėjau senesnių žinių apie Amerikos lietuvių, nes jų gyvenimas, kultūrinė, politinė ir organizacinė veikla čia buvo gero, kai jūdri. Taip atsirado pirmosios mano knygos: apie Katalikų Susivienijimą (1956), Bostono lietuvių parapiją (1956), kun. A. Staniukyną (1965) ir Shenandoah lietuvių parapiją (1968).

Didžiausias bendros Amerikos lietuvių istorijos reikalo kėlėjas buvo prel. Juozas A. Karalius. Savo sumanymą jis parėmė pirmąją tūkstančio dolerių auką. Jo iniciatyva buvo sudaryta istorijai paruošti komisija. Medžiagos rinkimas buvo vienas iš sunkiausių uždavinių, nes susirūšėjimai nedavė jokių rezultatų. Teko ruošti kolektyvinį veikalą, bendradarbiaujant dr. K. Jurgėlai, Pr. Pauliukoniui ir V. Liulevičiui. Iš to 1971 gimė plačioji Amerikos lietuvių istorija (639 pusl.), o iš jos atsirado ir angliškąji „VST JIM and Jim“.

Ar anksčiau buvo anglių kalba kas panašaus parašyta?

Neteko pastebėti. Mano knyga išėjo iš spaudos 1975 spalio pabaigoje. Tai buvo prel. Karalius nuopelnas, nes jis būtinai norėjo ir angliškos Amerikos lietuvių istorijos, ir abi pilnai finansavo.

Koks šios knygos tikslas?

Pirminis tikslas yra pasiekti lietuvių kilmės žmones, kurie skaito tik angliškai. Antrinis tikslas siejasi su JAV Bicentennial jubiliejumi ir pakiliuosi susidomėjimu etninėmis grupėmis. Trumpai tariant, parodyti, koks yra lietuvių įnašas Amerikos ateivijos margumyne. Vaizdavimo būdas pasirinktas informacinis, faktiškas, ne smulkeniškas, taikomas angliškai skaitantiems, ypač jaunesnei generacijai, kuriai anglių kalba yra prieinamesnė. Drauge tikimasi atkreipti Amerikos šviesuomenės, kultūrininkų, žurnalistų ir politikų dėmesį ir mūsų pavergtai tėvynei.

Kokia knygos apimtis?

Knyga, 350 puslapių, su iliustracijomis, apima visos lietuvių ateivijos gyvenimą, pradedant ir baigiant kultūrininkais. Nežinau jokios kitos etninės grupės, kuri būtų atsivežusi į New Yorką tokį kraitį, kaip dr. Aleksandras Karolis Kuršius, 1659 ten įsteigęs pirmąją aukštesniąją (tada vadintą lotynų) mokyklą, ir Klaidos krašto lietuvis Martynas Radtke, palikęs New York Public Library apie 400 tūkstančių dolerių (1973), atsidėkodamas už ten įgytą mokslą.

Kokias knyga turi dalis?

Yra 4 dalys. Pirmoji apima XIX a. antrosios pusės veiklą: kūrinius vietovėse, parapijas, organizacijas ir spaudą. II dalis skirta centrinių organizacijų formavimuisi ir jų veiklai pavaizduoti. III dalis kovai dėl Lietuvos laisvės (1914-1918) ir IV dalis, pati plačiausioji, apimanti

trečdalią knygos, kurioje nušviečiama kultūrinė-mokslinė, meninė ir ekonominė veikla ir naujų ateivių įsijungimas į JAV gyvenimą, lietuvių pasireiškimas ir aukštas išsilimas visose Amerikos gyvenimo srityse. Plačiai apibūdinta mūsų kultūrinė veikla — ypač tuo, kad kai kuriais atvejais (pav. pastovi lietuvių opera, enciklopedijos) mes pralenkiame žymiai didesnes etnines grupes.

Koki yra reikšmingesni įvykiai?

Jų yra daug ir jų pilna knyga. Pažymėsiu tik vieną kitą. Amerikos lietuviai 1900 suorganizavo lietuvių etnografinį skyrių su draudžiamosios spaudos apžvalga tarptautinėje parodoje. Parvyžiu, Prancūzų spauda ta proga paskelbė sensaciją, kad Europoje dar dabar yra viena Rusijos pavergta tauta, kuriai uždraustas spausdintas žodis.

Kitas paminėtinas įvykis: I pasaulinio karo (1914-1918) metu Amerikos lietuviai du kartu surinko po milijoną parašų reikalauti Lietuvai laisvės ir surinko apie milijoną dolerių nukentėjusiems nuo karo šelpti ir Lietuvos laisvinimo reikalui.

Spalvingas lietuvių pasirodymas 1926 Philadelphiajioje, švenčiant JAV 150 metų sukaktį (Sesquicentennial), kurį aprašė vietiniai didieji dienraščiai, ypatingai išskirdami lietuvių parodą, dainų šventę ir Lietuvos atstovo sutikimą su 15 patrankos šūviu. 1933 Lituanikos skridimas per Atlantą. 1939 nepriklausomos Lietuvos dalyvavimas pasaulinėje New Yorko parodoje su gražiu paviljonu ir su didžiuliu Amerikos lietuvių choru, ir 1964-65 parodoje su choru ir tautiniais šokiais.

Po II pasaulinio karo apie 30,000 naujų ateivių atvykimas žymiai sustiprino Amerikos lietuvių veiklą ir daugelio lietuvių pasireiškimą visose Amerikos gyvenimo srityse ir profesijose.

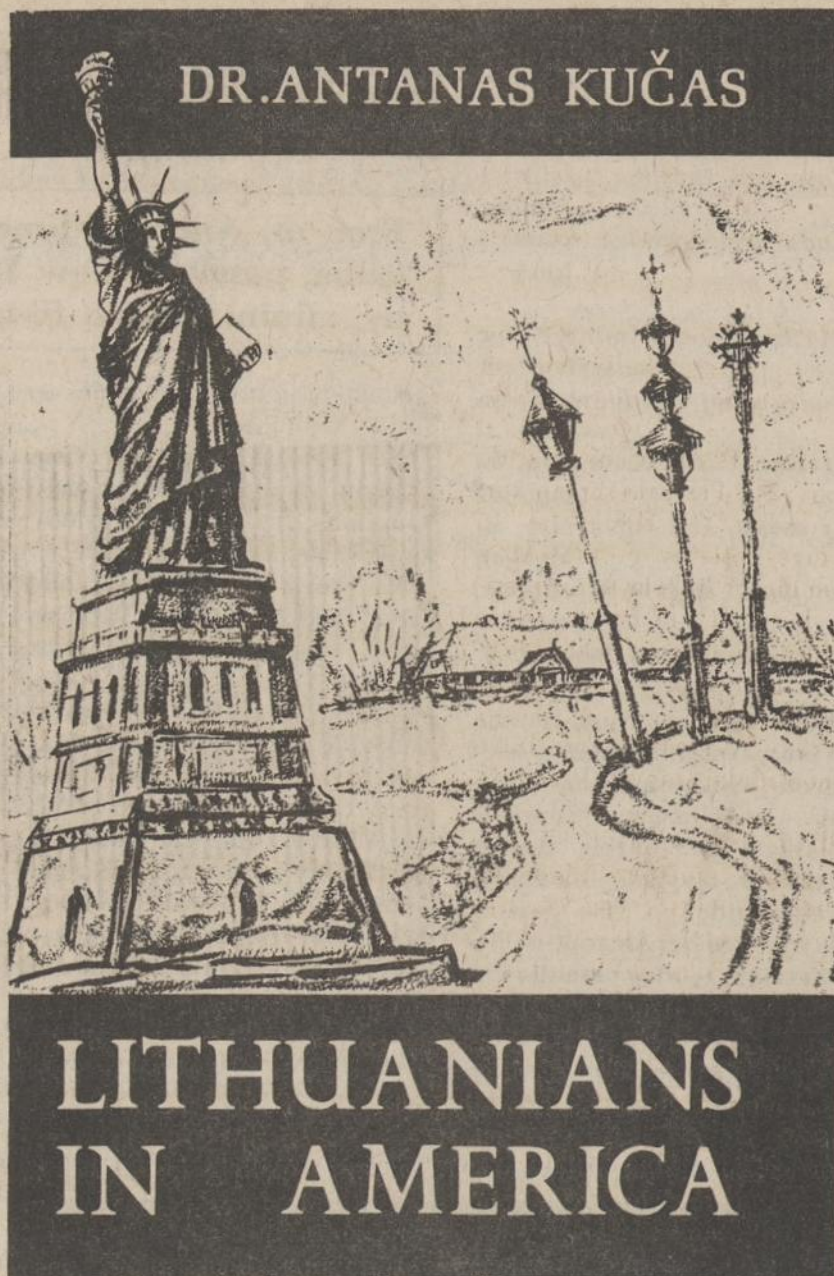
Paminėtinas ir skyrius apie lietuvių kalbą — Indoeuropiečių kalbų močiutę.

PAVERGTO LIETUVOS LITERATŪRINIS GYVENIMAS

Šeštasis Lietuvos rašytojų suvažiavimas

Sausio 14-15 Vilniuje vyko VI-asis Lietuvos Rašytojų sąjungos suvažiavimas. Iš tenykštės spaudos reportažų matyti, kad Rašytojų sąjunga yra politinė organizacija, esanti nuolatinėje komunistų partijos ir valdžios prieštūroje. Suvažiavimo prezidentė sėdi ne rašytojai, o partijos ir valdžios atstovai: P. Griškevičius, V. Charazovas, A. Barkauskas, J. Maniūšis, L. Diržinskaitė, Maskvos komunistų partijos atstovas A. Beliajevas, Sovietų Sąjungos rašytojų atstovas S. Baruzdinas. Stalininių laikų tradicija — į garbės prezidentumą pakviestas visas Kremliaus politbiuras (nors niekas iš to politbiuro suvažiavime nedalyvauja).

Būdinga, kad rašytojų suvažiavimas savo komunistinės ištikimybės pasižadėjimą pasiuntė ne Lietuvos komunistų partijai, bet Sovietų Sąjungos komunistų partijos centro komitetui. Tame pasižadėjime tarp palaižūniškų žodžių tvano skaitom ir džiaugsmą, kad „lietuvių tarybinė literatūra tapo aktyviu komunistų partijos pagalbininku“. O pats esminis pasižadėjimas taip skamba: „Mes užtikriname Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos Centro Komitetą, kad lietuvių tarybiniai rašytojai visą savo talentą skirs didžiųjų komunistų idėjų įkūnijimui, savo kūryboje geriau ir giliau panaudos tas galimybes, kurias teikia socialistinio realizmo metodas, jo pagrindiniai princi-

Kaip Jūsų knygą vertina spauda?

Sunku pasakyti, nes lietuviškoji spauda kol kas „šventa“ tyla.

Ar turite kitokių atsiliepimų?

Taip. Daugiausia iš aukštas vietas užimančių amerikiečių ir senesnės ateivijos atžalų, kurie stebisi ir didžiujasi, kad lietuviai yra taip iškile. Daug atsiliepimų ir iš tų, kuriems buvau nusiuntęs knygą. Gavau labai nuoširdžius laiškus iš ponios Pat Nixon ir Connecticut gubernatorės, ponios Ella Grasso.

Jei ne paslaptis, kaip eina knygos platinimas?

Nemanau, kad čia galėtų būti paslaptis. Telefonu pasiteiravau knygos leidėją p. J. Kapočiaus, ir jis labai džiaugiasi, kad jau išėjo pusė knygos tiražo. Jis gauna daug užsakymų iš pavienių asmenų ir neima jokių persiunti-

pai — partiškumas ir liaudiškumas“ (Literatūra ir Menas, 1976 Nr. 4).

Kokie tie socialistinio realizmo reikalavimai, suvažiavime labai ilgoj kalboj ryškioji tarybinis LTSR aukščiausiosios tarybos prezidento pirmininkas partietis A. Barkauskas. Jis net drįso teigti, kad rašytojo tarnavimas komunistų ideologijos skelbimui yra pati didžiausia rašytojo laisvė (!). Rašytojo pareiga esanti ugdyti naują žmogų, skelbti komunistinę moralę, kovoti su buržuazinės praeities atgyvenomis, su savininkiškos psichologijos apraiškomis, su uždaru individualizmu. Jo uždavinys žadinti pasitikėjimą komunistine ateitimi, žadinti optimizmą, sukurti naują komunistinę visuomenę, rodyti teigiamus, kūrybiškus herojus. (Jau per 60 metų kuriamas naujas žmogus, kolektyvinė visuomenė, o jos kaip nėra, taip nėra!) Literatūros ir meno reikalų nepamiršo ir LKP XVII suvažiavimas. Ten LKP CK sekretorius P. Griškevičius programinei kalboi, trumpai pasidžiaugęs kultūriniais laimėjimais, gerais rezultatais, plačiai sustojo ties idėjinio kryptingumo trūkumais. Kliuvo ir Vilniaus universiteto, ir L. Mokslų akademijos moksliniam darbui dėl tarybinio nukrypimo nuo marksistinės-leninistinės metodikos vertinant praeitį.

Iš abiejų partinių kalbėtojų reikalavimų matyti, kaip pavergto Lietuvos rašytojas yra vertinamas darytis ne menininku,

mo išlaidų, tik nominalią \$6.00 kainą.

Ar turite kokių sugestijų dėl platinimo?

Manau, kad šios knygos paskleidimas yra mūsų tautinių interesų. Ji turėtų patekti į visas Amerikos universitetų, mokyklų, miestų ir miestelių bibliotekas ir į kongreso atstovų ir žurnalistų rankas, kad amerikiečiai tikrai sužinotų, kas yra tie lietuviai. Juos visus lengvai galėtų aprūpinti mūsų besimokantis jaunimas ir didžiosios bei mažesnės lietuvių organizacijos. Pavienius užsakymus galima siųsti ir leidyklą: ENCYCLOPEDIA LITHUANICA, 395 West Broadway, So. Boston, Mass. 02127.

P.S. Knyga „Lithuanians in America“ gaunama ir pas lietuviškų knygų platintojus bei Darbininko administraciją, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Kaina 6 dol.

bet partiniu propagandistu, kaip neleidžiama net objektyviai vertinti savos praeities.

Rašytojų suvažiavimą ilgą laiką atidare Leninio premijos laureatas Eduardas Mieželaitis. Su vergišku nuolankumu jis dėkojo Maskvai ir Sovietų Sąjungos rašytojų draugijai už dėmesį lietuvių literatūrai, džiaugėsi, kad lietuvių literatūra tampa daigianacionaline, kad lietuviui rašytojui esanti suteikta didžiausia laisvė kurti apie liaudies žmogų.

Labai ilgus buvo Rašytojų sąjungos pirmininko Alfonso Bieliausko ataskaitinis pranešimas. Sąjungos pirmininku jis buvo nuo 1970 gegužės mėnesio, nuo V-ojo suvažiavimo. Jis apžvelgė pusę šimtų metų literatūros derlių, palietė visus žanrus, literatūros kritiką, vertimus, santykius su „brolišku tautų“ rašytojais. Nieko nebarė, daugiau pasiektais rezultatais grožėjosi ir džiaugėsi, palankiai minėjo senesnius ir jaunuosius rašytojus, minėjo jų vardus ir kūrinius, džiaugėsi, kad per šešerius metus išleistas net 443 lietuvių autorių knygos, kad net du šimtai veikalų buvo išversta į svetimas kalbas.

Dalykinį pranešimą padarė Rašytojų sąjungos valdybos sekretorius Algirdas Pocius. Iš jo sužino, kad Rašytojų sąjungoje yra 167 nariai, kurių tik 67 priklauso prie komunistų partijos. Žanrais rašytojai pasiskirsto taip: 76 beletristai, 58 poetai, 17 dramaturgai, 24 kritikai, 24 vertėjai, iš jų 32 kuria vaikams ir jau-

nimui. Daugumą sudaro jaunesnieji rašytojai: iki 50 metų amžiaus yra 104, per 50 metų — 63. Sužino, kad 92 rašytojai nepragyvena iš literatūros kūrybos, dirba dar įvairiose įstaigose, tik 47 tėra tikri profesionalai rašytojai, gyveną tik iš honorarų, 28 jau yra pensininkai. A. Pocius neužmiršo paminėti ir buitinių reikalų. Dalis rašytojų dar vis neturi butų (ypač Kaune). Rašytojų sąjunga dar neturinti savo kūrybos namų nei vasaros poilsio bazės. Knygos kelias iki skaitytojo ir iki teatro scenos yra ilgas ir net ilgesis (visokios partinės cenzūros!), didesniems tiražams trūksta popieriaus („Daugelis knygų pasidarė sunkiai gaunamas deficitais“ — Literatūra ir Menas, 1976 Nr. 4).

Atkreiptinas dėmesys, kad labai didelė pagarba rodoma rusų rašytojams. Rašytojų sąjungoje net sukurta atskira rusiškai rašančių sekcija, viešai dėkojama Sovietų Sąjungos rašytojų lietuvių literatūros priežiūros komisaram L. Ozerovui, B. Zaleskajai. Vis užsimenama apie reikalą Vilniuje leisti literatūros žurnalą rusų kalba. Už rusinimo tendencijas ir už cenzūrą dėkojama. Ir vis tai tautų draugystės vardu!

Vadinamose diskusijose dar kalbėjo rašytojai: M. Sluckis, K. Saja, V. Areška, V. Martinkus, A. Baltakis, J. Grušas, J. Macevičius, R. Graibys, J. Mikulinskis, V. Bubnys, A. Jonynas, E. Juškys ir kiti. Niekas nedrįso pasakyti prieš partinius varžtus, lietuvių antraeilis žanrų ir formos dalykus. Aktualiausias buvo reikalavimas sutrumpinti kūrinio kelią nuo rašytojo stalo iki skaitytojo arba teatro žiūrovo. Buvo pasiūlyta Kaune įsteigti dar vieną leidyklą, kuri leistų knygas jaunimui.

Nauja rašytojų sąjungos vadovybė

Valdyba sudaroma grieždiškai didelė. Galima sakyti, kad į valdybą sutelkiamas visas rašytojų partinis elitus, kuris renkasi į plenumo posėdžius ir daro nariams privalomus nutarimus. Šį kartą naujam penkmečiui sudaryta tokia valdyba (35 žmonės): K. Ambrasas, V. Areška, J. Avyžius, A. Baltakis, A. Baltūnas, J. Baltušis, A. Bernotas, Alf. Bieliauskas, P. Bražėnas, V. Bubnys, A. Drilinga, V. Galinis, L. Inis, A. Jonynas, R. Kašauskas, I. Kašnickis (rusas), K. Korsakas, J. Lankutis, V. Milūnas, J. Macevičius, A. Maldonis, Just. Marcinkevičius, V. Martinkus, Matuzevičius, E. Mieželaitis, V. Petkevičius, A. Pocius, J. Požėra, V. Radaitis, V. Reimeris, V. Rimkevičius, K. Saja, M. Sluckis, A. Zurbas, V. Žilinskaitė. Yra dar keli kandidatai.

Revizijos komisija: pirm. R. Budrys, nariai K. Marukas, A. Mikuta, B. Raguotis, E. Seledionis.

Valdybos pirmininku penkmečiui bus poetas Alfonsas Maldonis, pastarojo valdyboje buvęs pirmininko pavaduotoju. Jis yra gimęs 1929 Alytaus apskr., lietuvių k. ir literatūros studijas baigęs Vilniaus universitete, dirbęs laikraščių redakcijose ir grožinės literatūros leidykloje, išleids 7 eilėraščių rinkinius. Komunistų partijoje nuo 1961.

Rašytojų sąjungos pirmininkas yra kartu ir politinis rašytojų vadovas. Tokiais politiniais vadovais nuo 1945 yra buvę: K. Korsakas (trumpai), labai aktyvus politrikas buvo P. Cvirkas, Jonas Šimkus buvo aštresnis prievartautojas ir už Cvirką, toliau buvo Ant. Venclova (1954-59), net dvi kadencijas pirmininkavo E. Mieželaitis, po jo — Alf. Bieliauskas.

Valdybos sekretoriais paskirti Petras Bražėnas ir Algirdas Pocius, pirmininko pavaduotoju — Vytautas Bubnys. Kiti prezidento nariai yra — K. Ambrasas, A. Baltakis, J. Lankutis, J. Macevičius, Just. Marcinkevičius, V. Martinkus ir A. Zurbas.

Paminėta A. Venclovos sukaktis

Sausio 6 Vilniaus Filharmonijos salėje iškilmingai paminėta

Eduardas Cinzas — RAUDO-NOJO ARKLIO VASARA. Romanas. Chicago 1975. Išleido Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondas. Aplankas Petro Mikalajūno. Kietais viršeliais. Tiražas 1500 egz. 312 psl. Kaina 6 dol.

Tai antroji lietuvių literatūroje neseniai iškilusio autoriaus knyga. Pirmoji, brolio Mykolo gatvė, išleista 1972, buvo premijuota.

Literatūros kritikai autorių vertina, nors esama jų tarpe ir kontroversijos.

Pranas Naujokaitis — LIETUVIŲ LITERATŪROS ISTORIJA. II tomas. Ketvirtoji dalis: Posūkis estetinė ir naujų kelių ieškojimo linkme (1907-1928 m.). JAV LB Kultūros Tarybos leidinys Nr. 2. 1975 m. Kietais viršeliais. Iliustruota. Tiražas 1000 egz. 582 psl. Kaina 10 dol.

Šioj didelio ir kruopštaus darbo ketvirtosios dalyje yra šie skyriai: Kultūriniai veiksniai, veikę to laikotarpio literatūrą; Dar tradiciniu-senuoju mūsų literatūros keliu; Juozas Tumas-Vaižgantas; Vydūnas; Pirmieji estetiškos krypties poetai pomaironinėje epochoje; Liudas Gira; J.A. Herbačiauskas ir kritikai; Sofija Kymantaitė-Ciurlionienė; K. Puida ir Vaidilutė-Puidienė; Antanas Vienuolis; Vincas Krėvė-Mickevičius; Julijonas Lindė-Dobilas; Ignas Šeinius; Jurgis Savickis; Mykolas Vaitkus; A. Lastas, K. Jurgelionis, J. Baniulis; J. Mikuckis, B. Buivydaitė ir kiti lyrikai; Petras Vaičiūnas; Faustas Kirša; Vincas Mykolaitis-Putinas; B. Sruoga; Kazys Binkis ir „Keturi Vėjai“; Kiti keturvėjininkai; Butkų Juzė, Janonis; Kiti proletariniai rašytojai; Jie rašė scenos veikalus mėgėjų teatrui; Vaikų ir jaunimo literatūros kūrėjai; Dar keli šio laikotarpio literatai; Literatūros istorikai ir vertėjai.

S. m. Darbininko sausio 23 dienos numerio buvo išspausdinta šio veikalų recenzija, rašyta Jurgio Gliados.

Dr. S. Aliūnas — ALIJOŠIAUS LAPAI. Humoristiniai eilėraščiai. Įvadą parašė Antanas Gustaitis. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas 1975. Aplankas dail. Marijos Ambrozaitienės. 88 psl.

„Dr. S. Aliūnas yra žinomas vardas mūsų humoristinėje literatūroje. Jo eilėraščių rinkiniai „Valerijono lašai“, „Trejos devynios“, o ypač jo ilgametis redagavimas „Draugo“ „Spyglių ir dyglių“ puslapiu, yra radę daug skaitytojų mūsų visuomenėje. Šis naujas jo humoristinių eilėraščių rinkinys „Alijošiaus lapai“ todėl nėra reikalingas supažindinimo. Būdinga, kad dr. S. Aliūnas į savo humoristinę poeziją žiūri sveikatos požiūriu. Visi jo humoristinių knygų pavadinimai turi vaistų ar gydančių gėrimų vardus.“ (Citata iš knygos aplanko.)

Ant. Venclovos 70 metų gimimo sukaktis. Kalbėjo LKP viršūnės ir rašytojai V. Galinis, K. Korsakas, A. Drilinga. Buvo ir turtinga meninė dalis. Plačiai paminėtas ir spaudoj. Tai vis už nuopelnus okupantam!

Naujas kultūros ministeris

Nuo 1967 kultūros ministerio pareigas okupuotoj Lietuvoj ėjo architektas ir partinis ideologas Lionginas Šepetys (g. 1927). XVII LKP suvažiavime jis gavo svarbias pareigas centro komitete. Nauju kultūros ministeriu paskirtas Jonas Bielinis (g. 1933 Ignalinos apylinkė) — literatūros kritikas, filologijos mokslų kandidatas, veiklus partietis, ideologas (partijoje nuo 1957).

Juozas Grušas nauja istorinė drama „Švitrigaila“ jau vaidinama okupuotos Lietuvos teatruose. Dabarties tikrovės vaizduojanti drama „Pijus nebuvo protingas“ su dideliu pasisekimu pastatyta Panevėžio dramos teatre.

Pr.N.

MIRĖ ALDONA ERETAITĖ

Vasario 12 Bielefelde, V. Vokietijoje, po sunkios, ilgios ligos, iškentsi penkias operacijas, mirė prof. Juozo Ereto vyriausioji duktė — dramos aktorė Aldona Lange. Palaidota vasario 16 šeimos kape Bazelyje, Šveicarijoje.

Buvo gimusi 1928 kovo 15 Kaune. Aldona lankė Žiburio gimnaziją Šakiuose. Sovietams okupavus Lietuvą, 1941 pasitraukė su šeima į tėvo gimtąją Bazelį, Šveicarijoje. Čia tęsė mokslą gimnazijoje, bet pajutusi gaivalingą artistės talentą, baigusi šeštąją klasę, įstojo į garsaus Bazelio Schauspielhaus dramos studijas, kurias užbaigė su geriausiais pažymiais.

1951-58 ji sėkmingai vaidino Mannheimo Nacionaliniame teatre daugiausia įsimylėjusių merginų ir jaunų moterų vaidmenis. 1958-1961 Goettingeno Deutsches Theater jai teko vaidinti jaunų moterų erotinės problemos. 1961 perėjusi į miestą teatrą Kielyje, ji gavo subrendusių moterų, nepaprastų charakterių roles. Paskutinė jos scena buvo Bielefeldo dramos teatre.

Aldona sukūrė daug ryškių vaidmenų. Ji buvo publikos šil-tai sutinkama ir kritikos gerai į-

Aldona Eretaitė Darbininko redakcijoje 1968 liepos mėnesį.

vertinama. Ją labiausiai domino modernių, ne vokiečių autorių veikalai, pav. A. Camus "Nesupratimas" (Mortos rolė) arba italo G. Testori "Arialdas".

Europos lietuviams Aldona yra davusi du neužmirštamus poezijos rečitalius dviejose studijose savaitėse. Pirmas buvo XI-toj studijų savaitėje 1964. Tada Done-laičio 250 metų gimimo suka-kties proga skaitė jo "Metų" iš-traukas. Dalyvavo ir XV-toj stu-dijų savaitėje 1968 ir davė poezi-jos rečitalį "nuo Maironio iki Brazdžionio".

1968 lankėsi Amerikoje.

Vos 47 metų sulaukusi, didelė meno pajėga paliko tūkstančius žiūrovų — gerbėjų, paliko dideliame skausme tėvą, mum brangų profesorių Eretą, vyrą, seses, brolį ir 6 metų dukrytę Onytę.

Atgulusiai į bendrą duobę su motina — Ona Jakaityte, tebūnie, lengva Tau, Aldona, šveicariškoji žeme! A.G.

ALDONA AMERIKOJE

Ji buvo pakviesta pravesti trečiosios tautinių šokių šven-tės, kuri buvo 1968 liepos prad-žioj Chicagoje.

Atvyko ji ir su lietuvišku poe-zijos repertuaru. Liepos 5, penk-tadienio vakarą, Chicagoje Jaunimo Centre buvo jos ir Leono Barausko poezijos rečitalis. Ji skaitė Donelaičio "Metų" Svod-bos čėsnį, Maironio Jūratę ir Kastytį, Jakštą, M. Gustaitį, Pr. Vaičiūtį, Baltrušaitį, Putiną, Aistį, Brazdžionį.

Pravedusi tautinių šokių šven-

tę, ji greit iškeliavo į Los An-geles. Ten irgi turėjo poezijos rečitalį. Grįždama į Vokietiją, sustojo New Yorke ir lankėsi Darbininko redakcijoje, kur dirbo Eretų šeimos bičiulis prof. J. Brazaitis.

Darbininko redakcijos ap-linkoj ir redaktorių tarpe pralei-do visą pusę dienos, drauge va-karieniavo kiniečių kvartale. Ir į aerodromą buvo nuvežta prof. J. Brazaičio. Iš Amerikos išskrido liepos 24. Pasikalbėjime, kurį atspausdino Darbininkas, ji džiaugėsi lietuvių nuoširdžiu priėmimu ir linkėjo, kad Ameri-kos lietuvių sudarytų sąlygas lietuviškam teatrui, nes tik teat-ras padės išlaikyti gražų lietu-višką žodį.

Aktorė Aldona Eretaitė buvo iš menininkų šeimos. Jos tėvas, mum visiem gerai pažįstamas prof. J. Eretas, savo diserta-ciją parašė apie jėzuitų teatrą. Visada domėjosi menu. Jo trys dukros menininkės — Aldona, vyriausia, aktorė, antroji — smuikininkė, trečioji — daili-ninkė. Sūnus Juozas — kalbinin-kas, dėsto kalbas.

Aldona Eretaitė Calderono veikale "Gyvenimas yra sap-nas", Rosannos vaidmeny.

MAŽIAU PUIKYBĖS IR DAUGIAU KUKLUMO

(atkelta iš 3 psl.)

Tie testamentai surašyti tose knygoose, kurias aš čia drįsčiau pavadinti — kiek panašiai, kaip kadaise Adomas Mickevičius — Mūsų Tautos Kančių Knygomis ... Kas gi yra šios knygos? (Aš čia šia proga suminėsiu tik dalį ...)

1) Štai jau daugiau negu prieš 25-erius metus Lietuvos laisvės kovotojų-partizanų vado a.a. kpt. Daumanto-Lukšos ir Vakarų at-neštas Lietuvos Respublikos Romos katalikų laiškas Šventajam Tėvui Pijui XII (išspaus-dintas knygoje Partizanai ir kitur)

2) Marija, gelbėk mus!

3) H. Tautvaišienė: Tautų ka-pinynas Sibiro tundroje.

4) B. Armonienė: Palik ašaras Maskvoje.

5) Laisvės kovų dainos.

6) Vl. Ramojus: Kritusieji už laisvę, I, II.

7) M. Viltis: Neparašyti lai-šakai.

8) S. Rūkienė: Vergijos kryž-keliuose, I, II.

9) E. Juciūtė: Pėdos mirties zonoje.

10) Simo Kudirkos kalba teis-me ir liudijimas Sacharovo var-

do apklausinėjime.

11) Romo Kalantos ir kitų skausmingos aukos ...

12) Lietuvos tikinčiųjų laiškas JT: 17.000 parašų.

13) LKB Kronika: I, II ir t.t.

14) Neseniai Lietuvoje pasiro-džius Aušra.

15) Jono Jurašo laiškas ir liudi-jimas Sacharovo vardo apklausinėjime.

16) Kiekvienas leidinys, prasmukęs pro okupanto cenzūrą; kiekvienas žodis, pasprukęs iš vergijos (laiške, rašinyje ar kito-kiu būdu pasakytas) ...

Mes kartais patys mažiau tas visas kančias įvertiname negu kiti žmonės ...

Pvz., 1972 metų vasarą man teko būti Romoje ... Vidurvasarį staiga iš po nakties Romos mieste atsirado apie 360 didžiulėmis raidėmis įrašų, kurie visi skelbė Lietuvos ir lietuvių au-kas: tai buvo po Romo Kalantos ir kitų ugnies aukų ... Apie tai jau man teko kiek rašyti spaudoje. Čia norėjau paminėti tik vie-ną tokį įrašą, kuris buvo įrašytas namo sienoje vienoje iš didžiausią Romos gatvių. O jis didžiulėmis juodomis raidėmis gelta-

toje namo sienoje Amžinajam miestui ir jo milijonams turistų itališkai saukė: GLORIA AI MARTIRI LITUANI MORTI PER LA LIBERTA (Garbė lietuviams kankiniams, mirusiems už laisvę)!

Kas eina kaip raudonas siū-las per visus šiuos testamen-tinius mūsų tautos šauksmus iš anapus? Kas labiausiai pabrėžia-ma šiose visose Mūsų Tautos Kančių Knygose?

Visur, kur yra kreipiamasi į mus, gyvenančius šiapus geleži-nės uždangos, visur prašoma, kad mes vieningai skelbtume pasauliui pavergtos, užgniauz-tos Lietuvos skriaudas ir kan-čias. Ten, Lietuvoje, net supras-ti sunku, kad mes čia taip tarp savęs erzeliuojame ...

Čia, Vakaruose, mes buvome paskelbę įvairių "metų": Donelaičio metai, Laisvės kovos metai, Jaunimo metai ... 1975 metai, nors oficialiai tokiais ir nepaskelbti, tikrai buvo Valan-čiaus ir Čiurlionio metai ... Tačiau, nors jūros marelės žode-lių buvo išlieta, niekas net ne-drįso mėginti pasiūlyti LIETU-VIŲ VIENYBĖS metų ...

Vienybė, manyčiau, nereikia suvienodėjimo, susitunifor-mimo ... Tokia vienybė būtų pilkuma, vedanti į nuobodulį ir stagnaciją ... Reikia visur, taigi ir mūsų pastangose grąžinti Lietuvai laisvę, įvairumo, spalvų, tam tikro kūrybinio plaz-dėjimo. Negalima suniveliuoti individo, bet vienybė tik tada pasieksime, kai turėsime pakan-kamai artimo meilės kiekvien-am lietuviui, kiekvienam tik-ram lietuvių tautos bičiuliui. O tam reikia tik mažiau puikybės ir daugiau kuklumo. (Kuklumas yra tokia dorybė, apie kurią ne-

be madinga yra dabar kalbė-ti ...)

Todėl, manyčiau, prieš eida-mi vienybės ieškoti, turėtume giliausiam jūros dugne paskan-dinti tuščią išdidumą, bernišką fanaberiją, juokingą puikybę, bet kokį savęs aukštinimą bei autoglorifikaciją ... Ne tik at-skirti žmonės, bet ir visi mūsų organizaciniai junginiai, viene-tai bei padaliniai. Žinoma, ir spauda, ypač periodinė spau-da ...

Kad taip galima, buvo matyti keliais atvejais ... Man čia ryš-čiausiai prisimena pirmieji mėnesiai po Simo Kudirkos iš-davimo rusams ... Visi lietuviai vienaip ar kitaip buvo sujudę. Niekas neklusė, nei kurios kar-tos, nei kurios grupės, nei kurio įsitikinimo ... Visi ėjo, dirbo, nes visi buvo lietuviai ar tikrie-ji lietuvių bičiuliai ...

Beveik viskuo mes esame pertekę, bet mums labai trūksta atgailos, nusizeminimo, kuklu-mo ... Nepatogu net apie tai kalbėti, bet mėginti ką nors rei-kia ... Viskas, kas eina prieš žmogaus puikybę, nėra malonus akstinas ...

Mums reikia konkrečių darbi-ninkų visose srityse: ir religinėje, ir visuomeninėje, ir kultū-rinėje, ir politinėje. Man atrodo, kad nė vienas iš mūsų neturėtų puikintis kokiais nors darbais bei veikla ... Mums taip pat būtų naudinga visur ir gražaus sąmojo bei humoro dozė ...

Tada gal, kai mes visi, indi-vidualiai bei organizuotai, t.y. mūsų organizacijos, sąjungos, draugijos, grupės bei sambūriai, atliksime sau patiems atvirą, ne-meluotą išpažintį, kai už atlaidą palaidosime savo puikybę ir už-sidėsime kuklius Lietuvos lais-vės maldininko piligrimo marš-kinius, kai ramiai bei širdingai galėsime pasakyti "Padariau, ką galėjau, kiek mano jėgos leido", tik tada gal galėsime pasiekti tos vienybės, kurios visi mes taip iš tikrųjų trokštame ...

Tada gal geriau, aiškiau girdė-sime mūsų pavergtų brolių pa-galbos šauksmus, tada gal galė-sime su partizanų poetu sakyti:

Neraudok, sesule, džiaugsmo nepažinus, — Nevaitok, kaip paukštis tyrlaukių, savy, — Pražydės dar žiedas sopulių arimuos, Suskambės dar giesmės kruvinoj širdy ...

Jos skambės salelė, lyg var-pai Velykų, Keldami iš skausmo mirusius širdis,

Jos skambės, lyg maldos vakarėlį tykų, Kol mės vargo žemėj rytme-čiai nušvis ... (Laisvės kovų dainos, 266)

IŠ VISUR

— Lietuvos atstovybėj Wa-shingtone, minint Lietuvos ne-priklausomybės atkūrimo su-kaktį, vasario 16 priėmimo daly-vavo diplomatinio korpuso de-kanas Nikaraguos ambasadorius Sacasa, valstybės departamen-to pareigūnai, latvių, estų atsto-vai, kongresmanai, laikrašti-ninkai, Washingtono ir apylin-kių lietuvių atstovai. Visus vai-šingai priėmė Lietuvos atstovas J. Kajeckas ir patarėjas dr. S. Bačkis su žmonomis. Čiurlionio ansamblio nariai Kajeckam su-giedoję Ilgiausių metų ir sve-čius maloniai nuteikė kanklių muzika.

— Senato rezoliucija 319, į-pareigojanti JAV vyriausybę ir toliau nepripažinti Lietuvos in-korporacijos į Sovietų Sąjungą, susilaukia daugiaur talkininkų. Vasario 16 šią rezoliuciją parė-mė senatoriai: Clifford P. Case (R.—N.J.), William Proxmire (D.—Wisc.), William V. Roth (R.—Del.), Paul J. Fannin (R.—Ariz.).

— Los Angeles Herald-Examiner (gautas V.P. dėka) iš-spausdino vasario 16 Jackie Dashiell straipsnį apie Jura-šų lankymąsi Californijoje. Straipsny gausiai apibūdinama dabartinė okupuotos Lietuvos padėtis.

— Dr. Stasys Goštautas, Wel-sley College prie Bostono profesorius, Lituanistikos insti-tuto menotyros skyriaus narių išrinktas vedėju trejiem metam. Jis perims pareigas iš dail. Ant. Tamošaičio. Skyrius turi devy-nis narius, iš kurių trys gyvena Kanadoje.

— JAV katalikų vardyno "American Catholic Who's-Who" 1976 laidoj užtiknoma 16 lietuviškų pavardžių: vysk. A. Marcinkus, vysk. C. Salatka, vysk. V. Brizgys, prel. P. Juras, prel. L. Mendelis, prel. P. Sil-vinskas, Tėv. Gediminas Kijaus-kas, SJ, Tėv. K. Bučmys, OFM, Tėv. P. Činikas, MIC, Tėv. V. Gidžiūnas, OFM, kun. J. Lauri-tis, kun. K. Pugevičius, K. Jur-gėla, R. Krickus, J. Stukas, M. Gabrienė. Vardyne sudėtos 5300 pavardės iš JAV katalikų gyveni-mo. Leidžia oficiali katalikų žinių agentūra National Catho-lic News Service.

— Los Angeles, Calif., J. Dau-manto šaulių kuopa leidžia dr. Valančiaus parašytą knygą apie vysk. Motiejų Valančių — "Že-maičių Didysis". Leidėjai ragi-na užsisakyti knygą iš anksto. Garbės prenumeratas, aukas ir prenumeratas (10 dol.) siųsti kuopos pirmininko vardu (Kazys Karuža, 3675 Manon St., Los Angeles, Calif. 90027). Rėmėjų sąrašas bus paskelbtas knygoj, kuri jau renkama spaustuvėj.

— New Yorko moksleiviai ateitininkai New Yorke balan-džio 23-25 rengia studijų savait-galį.

— Moksleivių ateitininkų Detroito ir Clevelando kuopos kovo 19-21 rengia studijų dienas Dainavoje.

— Kun. dr. Juozas Vaskas, MIC, "Laivo" redaktorius, vasa-rio 20 išskrido į Australiją, kur įvairiose Australijos lietuvių kolonijose praves gavėnios reko-lekcijas.

— Nauji Darbininko skaityto-jai: L. Yokabauskas, Simsbury, Conn., G. Johnson, Yonkers, N.Y., S. Reynolds, Escondido, Cal-if., A. Orakauskas, Chicago, Ill. Užsakę kitiem: — M. Stringui, Bloomfield, N.J. — A. Stringui, Neptune City, N.J., J. Waitelis, St. Petersburg Beach, Fla. — E. Waiteliui, Cocoa, Fla., J. Ga-lensky, A. Galensky — abu iš Rumford, Me., kun. J. Ruokis Joseph Stringuiui — abu iš Water-bury, Conn., J. Kiaušas, Harri-son, N.J. — C. Stakniui, Kearny, N.J. Spaudos vajuos proga per Cicero LB apylinkę užsi-sakė M. Kuprienė ir A. Orvi-das, abu iš Cicero, Ill. Sveiki-nam naujus skaitytojus ir dėko-jam užsakytojam. Naujiem skai-tytojams Darbininko prenumera-ta pirmiem metum tik 10 dol. Atnaujinant prenumerata visiem 12 dol. metam.

LIETUVIŲ KATALIKŲ ŠVENČIŲ REIKALU

PLK Bendrijos centro valdy-ba, svarstydamą viso pasaulio, Lietuvoj ir svetur gyvenančių lietuvių, dvasinius ryšius, svarstė ir viešo pamaldumo prasmę šiam mūsų tikslui. Dabartinė mūsų tautos dvasia Lietuvoj yra verta gilaus įsimastymo. Iš ten gaunamos Kronikos ne viską pa-sako. Jose randam tik pavie-nius viešus įvykius. Lietuvos žmonių nuolatinis viešas ir ne-viešas religingumas siekia daug plačiau ir giliau. Vieša kova iki kankinystės už religinius įsitiki-nimus ir religijos praktikavimą, viešas pamaldumas per visas šventes, o ypatingai Šilu-voj, minint Šv. Marijos gimimo ir ten apsiereišimo šventę, kaip nenugalimos bangos pasiekia visą pasaulį, kelia Lietuvos ti-kintiesiems pagarbą ir krikščio-nių, ir nekrikščionių tarpe. Tarsi patvirtindamas šį žmonių ispū-dį, popiežius Paulius VI suteikė 1974 Šiluvos bažnyčiai bazi-likos titulą.

Tai primindami, drįstam kviesti viso pasaulio lietuvius tomis Šiluvos Marijos šventės dienomis jungtis su visa tauta viešoj maldoj, ruošiant viešas procesijas, iškilmingas pamal-das bažnyčiose ar kitokias viešas maldas.

Kita mūsų tautai didelė die-na yra kovo 4-toji — Šv. Ka-zimiero šventė. Ši šventė lietu-viam yra religinė, tautinė ir vals-tybinė. Šv. Kazimieras yra Baž-

nyčios oficialiai paskirtas Lietu-vos dangišku globėju. Bažny-čios liturginiai įstatymai reika-lauja, kad šią dieną minėtume kaip vieną iš didžiųjų švenčių. Gi po antro pasaulinio karo, kai Lietuvą ištiko žiaurios okupa-cijos, persekiojimo ir naikinimo nelaimė, "kai daug lietuvių kil-mės jaunimo auga svetimuose kraštuose, kad įvairiuose pavo-juose lietuvių jaunimas dvasiškai nepaklystų, o atliktų senos lietuvių tautos vertybių", po-piežius Pijus XII savo apašta-liška galia skiria šv. Kazimierą globėju visame pasauly gyvenančiam lietuvių jaunimui, kad, jo pavyzdžiu sekdamas, jis aug-tų tyras, šviesus, pasišventęs ir religingas (pop. Pijus XII, 1948.VI.11).

Šv. Kazimieras XVII-XIX šimtmečiais buvo vienas iš po-puliariausių šventųjų Vak. Euro-pos jaunimo tarpe. Šv. Kazimiero jaunimo brolijos centru ir dabar yra didžioji Šv. Jurgio bažny-čia Neapoly. Jaunų šventųjų tarpe ir iki dabar vargiai kuris gali būti lyginamas su šv. Ka-zimieru. Būdamas karališko dva-ro prabangoj ir pasaulio vilio-nių tarpe, jis mokėjo suprasti savo santykius su Dievu, neuž-miršti žmogaus aukščiausio tiks-lo, suprasti dorovingumo vertę ir kartu savo vietą visuomenėj, pareigas tautai ir valstybei.

Ne retas lietuvis norėtų su-

telkti visą žmoniją maldai už Lietuvą, ir ne vienas kelia klausimą, kaip tai padaryti. Kur galim, kvieskim ir kitataučius į šią maldos talką, bet pirmiau-sie melskimės patys ir raginkim į tai lietuvis lietuvi. O ir tie, kurie kasdien prisimenam savo tautos reikalus, tokiomis progom-is, kaip Vasario 16, kaip Šv. Kazimiero šventę, kaip Ši-luvos Marijos šventę, junkimės į vieną viešai besimeldžiančią tautą. Tokia viešos maldos vie-nybė daug pasitarnaus mūsų tautos vardu kitų tarpe, sustip-rins mūsų pačių ištikimybę ir norą aukotis sačiai tautai, prašant mūsų pastangom dangaus palai-mos. Kovojančios ir besimel-džiančios tautos nugalės pik-tų žmonių užmačios. Kai tauta stengiasi būti su Dievu, Dievas yra su ja.

Pašaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos centro valdyba

— Okupuotoj Lietuvių miru-sių kunigų sąrašas papildomas: 18. Jonas Skirmontas (Telsių vysk.), Ylakių klebonas, g. 1908. 1.22, įšv. 1933.VI.10, mirė 1975 X.28. 19. Jonas Jurgutis (Tel-sių vysk.), Žygačių klebonas, g. 1922, įšv. 1947, mirė 1975.XII. 17 Klaipėdos ligoninėj vėžiui. Palaidotas Kvėdarnoj. Be to, at-spausdintame sąraše nr. 8 turi būti ne Beresnevičius, bet Be-nesevičius.

Dar 1958 m. gydytojų komisijos stovykloje pripažintas nepagydomu ir pasiūlytas pirma laiko paleisti, bet kalinamas iki šiandien. Ligi baismės galo jam dar liko šešeri metai. Jis — invalidas, bet administracijos vistik verčiamas dirbti. (L. Simučio raštą SSSR AT-bai išspausdino E. Kuznevas savo "Dienoraštyje").

Kitas pavyzdys — **Petras Paulaitis**, g. 1904 (čia praleidžiamos tos biografinės žinios, kurios suminėtos atskirame straipsny, spausdintame į Laisvę žurnalo 1975 Nr. 63-64 — Red.). 1947 patekęs į Čekos rankas, jis buvo 9 mėn. papulkininkio Zacharovo tardomas ir kankinamas. Sekė tradicinis nuosprendis — 25 metai. Po trumpo pertraukos 1957 m., kai buvo išleistas į laisvę, sutrumpinus baismės laiką iš naujo nuteistas 25 metams ir išsiųstas į antrąjį griežto režimo lagpunktą Mordovijoje. "Už kenksmingus ryšius su jaunimu" — šešiams mėnesiams į griežto režimo zoną. Vietoj šešių mėnesių Paulaitis buvo laikomas akmeniniame maiše 12 metų! Ir tik seniai pervestas atgal į griežto režimo 19 zoną. 1963 m. kažkoks MVD majoras Svjatkinas Paulaičiui pasiūlė parašyti straipsnį — "Atkirtis šmeižikams iš Vakarų". Už tai žadėjo palengvinti jo likimą. Kai Paulaitis pasiūlymą atmetė, Svjatkinas pasakė: "Jūs čia žūsite. Niekada neišeisite iš laisvės, galite man patikėti". Paulaičiui dabar 70 metų, kalėti liko 9 metai. Majoras gali būti teisus.

Nemenka pralieto kraujo duoklę, daug gyvybių atiduota ir atiduodamos už negėstančią laisvės idėją. Mano slopinama tėvynė neturi vilties susilaukti pagalbos ar bent elementaraus dėmesio ir užuojautos iš užsienio. Mūsų viltis — jaunimas, bręstantis laisvės dvasia, vienybėje su visomis pavergtomis tautomis, įskaitant ir rusų tautą.

Po daugelio metų slogios tylos ir, regis, pavojingo nuolankumo rusenusi tautos liepsna tvykelstėloje nelaukta jėga. Tamsioje neviltingoje naktėje įspleskė gyvasis Romo Kalantos deglas. Jis uždegė save, savo devyniolikmetę gyvybę, kad nušviestų kelią savo jauniems bendramyšiams, gimusiems nelaisvėje. Tūkstantinės minios jaunų demonstrantų, siaučiančių juos lazdomis mušančių kareivių, 1972 pavasarį iškėlė šūkį: "Laisvė Lietuvai".

1970-ji metai žymi naują lietuviškosios rezistencijos tarpsnį. Jo vėliava — orumas ir tikėjimas.

1971 m. teisme pasakotoji juveivio Simo Kudirkos kalba ėjo iš lūpų ir lūpas, kaip stulbinantis praregėjimas: apsigynimo kalboje, virtusioje kaltinamuoju aktu režimui, jis atmetė kaltinimą tėvynės išdavimu, nes jo tėvynė — Lietuva. Sovietinė socialistinė respublika nusikalstamos imperijos sudėtyje — tai melas ir neteisybė. Šito drąsaus vyro likimas tapo žinomas visame pasaulyje.

Naujausiais statistiniais duomenimis, Lietuvoje šiuo metu gyvena 3,3 mln. gyventojų. Jei gyventojų būtų buvęs vykdomas genocidas, tai jau 1959 m. būtų buvę 5,5 mln. lietuvių (su prieaugliu).

Lietuvių tauta dėl genocido perpus sumažėjo. Per 20 metų laikotarpį Lietuva neteko 1,239,000 tėvynainių. Vien 1941-1959 laikotarpyje nuo sovietų nukentėjo apie 1,090,000 Lietuvos žmonių:

1941 deportuoti į SSSR — 35,000.
1941 evakuoti į SSSR — 5,000.
1941 sovietų nužudyti — 1,200.
1942-45 karo aukos — 25,000.
1945-58 deportuoti — 260,000.
1944-53 žuvę partizanai — 30-40,000.
1945-59 perkelti į kt. respublikas — 30,000.
Viso išvežta iš Lietuvos apie 400,000 lietuvių.
Vokietijoje, nežūrint pralaimėto karo, gyventojų skaičius 1939-59 m. padaugėjo 4,3%, Olandijoje 29,9%, SSSR — 10,1%.

TARPTAUTINIAM SACHAROVO VARDO TYRINEJIMUI KOPENHAGOJ

Lietuvių tautos persekiojimų klausimu

JONAS JURAŠAS

Lietuvoje jis ne tik visiškai nepaauko, bet sumažėjo 13,7%.

1973 m. KGB organai prieš lietuvių kraštotyrininkų draugiją pravedė plačią akciją, savo apimtį, prilygstančią "LKB Kronikos" persekiojimui, 1973. III.27 d. 8 val. ryto trijuose Kauno, Vilniaus ir Rygos miestuose buvo suimti virš 100 asmenų — kraštotyrininkų draugijos narių. Po 11 mėnesių užtrukusio tardymo, kurio išdavoje minėtoji draugija buvo sunaikinta, buvo paskelbti nuosprendžiai penkiems asmenims:

Š. Žukauskui, g. 1950, buv. Medicinos fakulteto VI kurso studentui — 6 metai griežto režimo lageryje;
A. Sakalauskui, g. 1938, Politechnikos instituto dėstytojui — 5 m.;

V. Poviloniui, g. 1947, inžinieriui-technologui — 2 m. griežto režimo;

A. Mackevičiui, g. 1949, KPI studentui — 2 m. lageryje;

I. Rudaičiui, g. 1911, gydytojui — 3 m. griežto režimo;

Bausmės atlikimo vieta — Solikamskas, Permės sritis.

Š. Žukauskas teisme pasakė kalbą, panašią į S. Kudirkos. Jis išdėstė suakmenėjusiam teismui Lietuvos istoriją ir kolonizacijos ištakas; pareiškė, kad Rusija iki šiandien tebėra tautų kalėjimas. Žukauskas kalbėjo, kad visos tautos kovoja už savo laisvę, o pasaulio pažangios jėgos jas palaiko. Kuo gi mes, lietuviai, už kitus blogesni? Teismo byla jis pavadino farsu ir susidorojimu, baigdamas poetiško žodžiais: "Priešas mus smaugia geležinėm rankom, bet nėra brangesnio žodžio už laisvę".

Turimomis neoficialiomis žiniomis, drauge su Romu Kalanta 1972 gegužės 14 Kaune turėjo susideginti vienas latvis ir vienas estas, bet jie pakely į Kauną buvę suimti traukiny.

1972 vasarą R. Kalantos pavėzdžiū susidegino dar 10 įvairaus amžiaus lietuvių. Tų aukų tikslas — atkreipti pasaulio visuomenės dėmesį į lietuvių tautos persekiojimus. (Neoficialūs pranešimai rūpestingai slepiami, bet man juos patvirtino vienas LKP CK darbuotojas, tyrinėjęs susideginimų bangą. Visais tokiais atvejais buvo naudojamas tarfaretinis išsireiškimas — "psichinis susirgimas", laidotuvis vyko griežtoje paslaptėje).

1972 rudenį Lietuvoje atvyko Maskvos ideologinė komisija. Ji reikalavo sustiprinti ideologinį darbą, pakeisti vadovaujancius kultūros ir ideologijos pareigūnus. Tarp kitų ir aš buvau pašalintas iš Kauno dramos teatro vyr. režisieriaus pareigų be teisės dirbti bet kokiame tarybinės kultūros įstaigoje. Formalia dingstimi patarnavo mano protesto raštas, veikiausiai išplėstas savilaida (angliškai jį paskelbė Londone leidžiamas žurnalas "Index").

1972.III.19 pasirodė pirmas savo priemonėmis leidžiamas "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" numeris. Ties įvykiais gausūs metai nebuvo tušti nė lietuvių tautos priešams. Buvo užvesta savo apimtimi pati stambiausia byla Nr. 345. Ryšium su ja yra įvykę 4 teisminiai procesai:

1974 kovo mėn. — nuteisti 5 asmenys;

1974 gegužės mėn. — nuteisti du;

1974 gruodžio mėn. — nuteisti keturi: P. Plumpa, P. Petroinis, V. Jaugelis, J. Stašaitis;

1975 kovo mėn. — nuteistas J. Gražys.

Kalėjime tebelaikoma Nijolė Sadūnaitė, ruošiamas Kovaliovo ir Tverdochlebovo bylos; Černiachovskio psichiatrinėje ligoninėje nuo 1973 m. kankinamas Vilniaus valst. un-to studentas Petras Sidzikas.

Buv. politkalnis B. Gajauskas patvirtino kad P. Sidzikas kurį laiką buvo laikomas drauge su gen. Grigorenko. Jo sveikata pavojuje.

Mes, atstovaujantys tai lietuvių tautos daliai, kurios okupuotai, botagu ir meduoliu neprievėrtė bendradarbiauti su priešais, reikiame gilydekūgumą ir pripažinimą iškilieis rasių tautos sūnams ir dukroms, kurie per melo, klaidos ir neapykantos voratinklį, pro prievartos ir nelaisvės čiupčius šiandien mums tiesia pagalbos ranką. Tai tikrai didžiavasi žmonių rankos, kurių teikia savo tautai šlovę ir jėgą. Šiandien jos sugrąžina brumą tėvynei.

Bet totalistinio režimo sargybiniai šunys kandžioja tas rankas, kuriose regime mūsų vil-

ties, laisvės ir teisingumo simbolį.

Lietuviai kreipiasi savo nevisada garsiu, bet autentiškai skambančiu balsu į visą pasaulio geros valios žmones, į visus, kurie neabejingi. Čėriui, Teisingumui, Laisvei, — užsistokite visomis jums prieinamomis priemonėmis už Sergio Kovaliova, už Andriejų Tverdochlebova! Padarę tai, jūs užstosite mus, pavergtuosius, ir gal būt, save pačius. Nes toji bati ŠMEKLA, kažkieno neatsakinga ranka prieš šimtą metų paleistapasaulinį ir virtusi apgaulingų lengvatikių sielų gundytoju, VIS DAR TEBESLANKIOJA PO EUROPA!

Jonas Jurašas
Miunchenas, 1975 rugpjūčio 1

Jurašų žodis laisviesiems: DARYKIME TAI, KO NEGALI DARYTI LIETUVIAI PAVERGTA KRAŠTE

● Aušra-Marija ir Jonas Jurašai aktyviai dalyvavo LFB Los Angeles sambūrio suruoštame sausio 24-25 Los Angeles Hilton viesbuty tradicinio politinių studijų savaitgalio programoje ● Jurašų ir kitų programos dalyvių mintys iš to politinių studijų savaitgalio.

(tąsa iš praeito nr.)

Paskaitoje ir simpoziumuose dalyvių skaičius svyravo tarp 125-250 asmenų. Tai buvo rinktinė Pietų Kalifornijos lietuvių publika, kuri dar rūpinasi greitesniu laisvės rytojumi Lietuvai.

Pasibaigus politinių studijų savaitgalio, sausio 25, sekmadienio, LFB Los Angeles sambūrio maršą, įvykį, kurį politinių studijų savaitgalio programos dalyviai ir svečiai buvo susitikę su Aušra-Marija ir Jonu Jurašais artimesniam susipažinimui dr. Zigmo Brinkio rezidencijoje. Tas Jurašų garbei priėmimas užtruko keletą valandų. Svarstybos ir pašnekesiai buvo tęsimi ir toliau, tik kiek lengvesnėmis temomis. Per 60 priėmimo dalyvių turėjo progos pasikeisti nuomonėmis su Jurašais ir pasikalbėti su jais visiem rūpimais klausimais.

Jurašų sugestijos laisviesiems

Aušra-Marija ir Jonas Jurašai savo žodžiuose ir paskaitose akcentavo, kad jie nenori mokyti seniau iš krašto pasitraukusių lietuvių. Po jų paskaitų klausimų iš publikos nestigo. Į visus klausimus jų atsakymai buvo pilni, atviri ir nuoširdūs. Štai Aušros-Marijos ir Jono Jurašų labai trumpa minčių santrauka (jų abiejų kalbėtas laikas diskusijose, žodžiuose pietų metu ir paskaitoje užėmė per 4 val.).

1. Pavergtieji laukia iš laisvųjų vieningo ir našaus darbo kovojo dėl Lietuvos laisvės. Nesigailėtina tam nei laiko, nei pastangų, nei pinigų.

2. Laisvieji turėtų skirti visą galimą dėmesį tam, ko pavergtieji negali daryti — prisiveržti į laisvojo pasaulio spaudą, radiją ir televiziją — visą jėgą ir visą frontą Lietuvos bylos klausimui.

3. Kalbėtina pilnu balsu ir neolat laisvajam pasauliui apie Katalikų Bažnyčios persekio-

jimą pavergtoje Lietuvoje, apie paneigimą pačių pagrindinių laisvių ir teisių lietuvių krašte.

4. Tūkstančiai Lietuvos politinių kalinių kenčia sovietų komunistų vergų stovyklose. Yra žinoma visa eilė tų kalinių pavardžių. Padarytinus visas galimas spaudimas per laisvojo pasaulio kraštų vyriausybes, spaudą, radiją ir televiziją, kad tie politiniai kaliniai būtų paleisti iš kalėjimų ir vergų stovyklų. Laisvieji apie tai turėtų kasdien šaukte šaukti laisvajam pasauliui. Sovietai to šauksmo biją ir visad eina į kompromisus. Ir jie — Jurašai — buvę išleisti tik to nuolatinio šauksmo pasekėj.

5. Pavergtiesiems esanti reikalinga visa galima informacija apie laisvųjų lietuvių pastangas jiems padėti ir apie patį laisvųjų pasaulį. Ta informacija suteiktina jiems visais galimais būdais.

6. Pavergtieji laukia laisvųjų vizitų — laisvųjų lietuvių iš Vakarų pasaulio. Laisvieji, patekę į pavergtą Lietuvą, turėtų elgtis kaip kad laisviesiems pridera — kalbėti atvira burna ir atvirai. Laisvieji, anot Jurašų, dažnai turį daugiau baimės (patekę į pavergtą Lietuvą), kaip kad tenykščiai, pakelią sovietų komunistų vergiją jau per 30 metų.

7. Viskas, kas sovietų planuojama ir daroma (persamos ekskursijos į pavergtą Lietuvą, lituanistiniai kursai jaunimui ir visa kita), nedaroma laisvųjų naudai ar pavergtųjų krašte naudai. Kaip ten bebūtų, visa tai reiktų panaudoti kaip galima pilniau laisvės reikalui. Maskva tai daro tik savo naudai ir propagandai. Laisvieji turėtų būti pakankamai gudrūs bei sumanūs tai panaudoti kiek galima pilniau savo reikalui.

8. Jaunimas, vykstant į lituanistinius kursus pavergtoje Lietuvoje, esąs labai naivus ir neturįs beveik jokio supratimo apie padėtį

Aušra Marija Jurašienė kalba jų pagerbimo pietuose Los Angeles Hilton viesbuty. Nuotr. L. Kanto

ten. Antra, tas jaunimas, kai jis būna Lietuvoje, esąs labai izoliuotas ir tikro vaizdo apie padėtį nesusidaręs. Jei į tuos kursus patektų drąsesni jaunuoliai, tuo atveju ir pavergtai Lietuvai ir tiem jaunuoliam būtų žymiai daugiau naudos.

9. Visa lietuvių kultūrinė veikla pavergtoje Lietuvoje esanti tik laiko klausimas. Sovietai turį planus viską užslopinti, užgniaužti, surusinti. Ne vienas iš komunistų pareigūnų (pavergtoje Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje) esą kalbėjęs jam (Jonui Jurašui), kad lietuvių kalbos vartojimas pavergtoje Lietuvoje turėsiąs baigtis netolimoj ateity.

10. Pavergtieji nepaprastai įvertinę partizanų aukas ir kartų jų kovas. Didelį pagarbą laikomi tie, kurie išdrįstą viešai pasipriešinti pavergėjams. Pavergtieji nepaprastai įvertinę laisvųjų pastangas bei darbą kovoj dėl Lietuvos laisvės.

Jonas Jurašas, prieš pradėdamas savo paskaitą, kalbėjo, kad jo paskaita nebūsianti penkių valandų, kaip kad Brežnevas neseniai kalbėjęs komunistų partiečiam Kremlui. Visi partiečiai užmigo, išskyrus porą. Saugumiečiai tą porą areštavo, nes jie buvę palaikyti šnipais.

Abiejų Jurašų paskaita užtruko arti poros valandų. Arti valandos laiko juos "kankino" politinių studijų savaitgalio dalyviai su savo klausimais. Klausimų nestigo, bet sekmadienio popiečio programa jau buvo užsistęsi apie 5 val. laiko Politinių studijų savaitgalis buvo planuojamas baigti apie 3:30 val., o tuo metu laikrodis jau rodė apie 5:30 val. Rengėjai turėjo atspausinti klausytojų, jų klausimų bangą sustabdyti ir politinių studijų savaitgalį užbaigti.

(Bus daugiau)

LITHUANIAN TRAVEL NEWS

WE ARE PLEASED TO OFFER TWO NEW COMBINATION TRAVEL PROGRAMS FOR THE SUMMER 1976

ITINERARY 1 — LITHUANIA AND NORWAY
LENINGRAD 2 DAYS, VILNIUS 5 DAYS, MOSCOW 2 DAYS, TOUR OF NORWAY 4 DAYS.

DEPARTURE DATES FROM THE U.S.A. AND CANADA:
JUNE 16, JUNE 30, JULY 14
THE JUNE 16TH DEPARTURE WILL BE ESCORTED BY THE NOTED THEATER PERSONALITY, MR. VITAŠIS P. ZUKAUSKAS.

AND
ITINERARY 2 — LITHUANIA AND POLAND
WARSAW 3 DAYS, KRAKOW 2 DAYS, VILNIUS 4 DAYS, DRUSKININKAI 2 DAYS, VILNIUS 1 DAY, WARSAW 1 DAY.

DEPARTURE DATES FROM THE U.S.A. AND CANADA:
MAY 30, JUNE 20, JULY 4, JULY 18, AUGUST 8, SEPTEMBER 5, SEPTEMBER 19
FOR RESERVATIONS AND FURTHER DETAILS, PLEASE CONTACT:

BALTIC-AMERICAN HOLIDAYS

BY

ROBERT J. ELLYN TRAVEL, INC.

501 FIFTH AVENUE (AT 42ND STREET)

SUITE 1605

NEW YORK, N.Y. 10017

TEL. (212) 687-0250

Politinių studijų savaitgalio simpoziumas, nagrinėjęs lietuviškąją strategiją po Helsinkio konferencijos. Iš k. pagrindiniai pranešėjai: Linas Kojelis, dr. Vladas Juodeika, Leonas Valiukas (moderatorius) ir Algis Raulinaitis. Nuotr. L. Kanto

OLIMPINIS SPEKTAKLIS INNSBRUCKE

Kęstutis Čerkeliūnas

1976 olimpiniai žiemos žaidimai jau praeitis — 1400 sportininkų iš 37 valstybių (Danija prieš pat pradžių iškrito), su medaliais ir be jų, išvažinėjo iš Innsbrucko. Gal tūkstantis dalyvių neturėjo vilčių į tuos medalius, bet vis tiek dalyvavo, ir jų entuziazmas dėlto nebuvo atvėsus. Ši pažiūra patvirtino prancūzų barono de Coubertin (jis atgaivino olimpinis žaidimus) posakį, jog svarbiausia dalyvauti. Tokių nuosirdžių dalyvių buvo tėvas ir trys sūnūs, sudarę Argentinos slidininkų komandą. Posakis, kad sportininkai kovoja ir už savo krašto garbę, išblanksta, kai sutinkame Elena Matous — ji kilusi iš Čekoslovakijos, gyvena Šveicarijoje, o startuoja už Persiją (Iraną).

Be tūkstantinių žiūrovų Innsbrucke (vieta čiuožimo arenos kainavo iki 60 dolerių), 500 milijonų žmonių 30-tyje kraštuose per televiziją išgyveno sporto dramą ant sniego ir ledo. Ledo ritulyje dėl aukso medalio rungėsi Čekoslovakija — Sovietų Sąjunga. Žiūrovų simpatijos priklausė mažiesiems komunistams iš Čekoslovakijos ir linkėta, jog tie mažieji nugalėtų didžiuosius komunistus iš SS. Nedaug stigo, kai SS laimėjo 5-4. O kaip nusileidime iš pradžių iššoko Franz Klammer (Austrija), kuriam ir sidabro medalis reikėtų pralaimėjimą — Klammer neapvylė. Kiek nykščių spausa, kad simpatingoji Rosi Mittermaier (Vakarų Vokietija) nuglemžtų ir trečiąjį aukso medalį — taip neišėjo, nes trečiasis medalis suspindėjo sidabru.

Speciali apranga, ištobulintos slidės ir įvairūs su aerodinamika surišti priedai sudaro įspūdį, lyg olimpiniai laimėtojai išieitų iš laboratorijos vamzdelių. Taip nėra, nes, kad ir kaip tobulai techniškai apglėbtas, žmogus — žmogumi ir lieka.

Slidžių fabrikantai iš kailio neriasi su naujenybėmis. 1960 Squaw Valley (JAV) žaidimuose Vuarnet (Prancūzija) pirmą kartą su metalinėmis slidėmis laimėjo nusileidimą. Medinių slidžių fabrikantai pakėlė triukšmą, reikalavo metalines uždrausti, bet iš to tik juokas. 1972 Sapporo metalinės slidės jau praeitis — rinkoje plastikinės ir kitokia modernia medžiaga lietus slidės. Po žaidimų Sapporo Paryžiaus biržoj Rossignol akcijos nuo 932 pakilo iki 1412 prancūzų frankų. Kodėl? Trys aukso medaliai su Rossignol slidėmis...

Kai austrų slidininkų rinktinė, kuriai vadovavo legendarinis Toni Sailer (trys aukso me-

daliai Cortina d'Ampezzo 1956), neseniai parodytas filmas iš jo pergalių, vyrai ir moterys praplūpo juoktis. Kas tada buvo pažangiu, kai skusta 90 kilometrų į valandą greičiu, dabar atrodo sena, kaip pirminiai Charlie Chaplino filmai... Vis dėlto neužmirština, kad tas pats Sailer, su dabartinėmis slidėmis ir treniruotėmis metodais, ir šiandien tikriausiai būtų pirmasis. Klammeriui (didžioji austrų viltis nusileidime) fabrikantai pagamino specialias slides, ir visa ta parengtis tartum valstybinė paslaptis. Tik paskutinę treniruotės dieną Klammer galėjo tas slides išbandyti — kitaip prisibijota, jog varžovai, netgi per keletą dienų, būtų galėję ką nors panašaus išdaiginti... Tomis slidėmis, laboratorijoje išpuoselėtomis, be kitų privalumų, galima pasiekti 140 km į valandą greitį. Žinotina, kad Austrijos greitkeluose automobiliams riba yra 130 km.

Olimpinė žvaigždė

Rosi Mittermaier, 25 metų amžiaus, jau dešimtmetis Vakarų Vokietijos rinktinė, buvo didžioji žaidimų puošmena. Visad besišypsanti, kukli, sportininkė, priartėjusi prie idealo; sveikame kūne — sveika siela. Ją nustebino pirmasis aukso medalis nusileidime, aplenkus daug kieno laikomą favoritę Totschnig (Austrija). Kai amerikiečių ABC reporteris, būdingu jankių stiliumi, paklausė austrės, kokią ji padariusi klaidą, kuri leido Mittermaier laimėti, Totschnig paprasčiausiai atsakė: „Aš nepadariau jokios klaidos — Rosi buvo geresnė“. Vienam vokiečių žurnalistui sidabrinė austrė dar pasakė: „Nepavydžiu, nes Rosi yra mieliausia slidininkė, kurią aš pažįstu“.

Porą valandų po pirmosios pergalės Mittermaier vis turėdavo išeiti į balkoną, kai tūkstantinė minia šūkavo „Rosi! Rosi!“. Slidininkė mėtė gerbėjams brangias Baccarat rozes (žr. nuotrauką antraštėje). Visi mėgo Rosi. Ir kai vienas suvenyrų barbas jai nuo galvos nuėmė megztą kepuraitę, ji tik šypsojosi. Vokiečiai itin džiū-

gavo. Ne veltui Muencheno radijas išpėjo saugotis turistų, kurie, Innsbrucke įkaušę, vėlai vakare sėdo į automobilius grįžti į Vokietiją.

Be abejo, Mittermaier ambicinga, bet šią savybę reikia išbrandinti ir pralaimėjime. Pavyzdžiui, ne taip seniai Badgasteine Rosi nusileidime buvo paskutinioji. Pasipylė kritika — šaipytasi, kad ji savo slides ištepusi medumi... Kitą dieną slalomas. Rosi nusprendė parodyti, ką gali — ji laimėjo.

Po pergalių pasipylė finansiniai pasiūlymai. Viena anglų firma pasiūlė 120,000 dolerių — Rosi atsisakė. Ne, ji nenori didelio viešbučio, kaip kiti, jai užteks jaukios kavinės... Ir tai kada nors vėliau, o dabar ji numato pasitraukti iš varžybų — gal dalyvaus ir 1978 pasaulio pirmenybėse, jei slidinėjimas teiks malonumo, kaip iki šiol.

Franz Klammer (Austrija)

Trumpai apie visus

Vyrų alpinėse rungtyse pirmavo Alpių gyventojai — aukso medaliai austrui, šveicarui, italui. Moterų grupę trišakę Mittermaier pergalę sukludė Kreiner (Kanada), paglemžusi didįjį slalomą Nelson (JAV) nusileidime gavo bronzos medalį.

Slidžių prabėgimuose stiprūs SS, Norvegijos ir Suomijos atstovai. Koch (JAV) nustebino sidabro medaliu, 30 km nuotolyje įsiterpęs tarp dviejų SS bėgūnų.

Didžiūose žiūrovų dvikovė tarp Austrijos ir Rytų Vokietijos — tryų kraštų šuolininkai ir pasidalino pirmąsias aštuonias vietas (Austrija — 1, 2, 5, 6, Rytų Vokietija — 3, 4, 7, 8). Devintoj vietoj Steiner (Šveicarija), 10. Toermaenen (Suomija).

Greitajam čiuožime vyrų gr. po du auksinukus laimėjo Norvegijos ir SS dalyviai, po vieną Olandija ir JAV. Moterų gr. trys aukso medaliai SS amazonėm ir vienas — JAV. Young (JAV) pradiugino trimis medaliais (po vieną aukso, sidabro, bronzos).

Dailiajam čiuožime, kur lygis ne toks aukštas, kaip anksčiau, staigmenų nebuvo, tik Hamill (JAV), kaip ir laukta, nuvainikavo 1975 pasaulio ir 1976 Europos meistrę de Leeuw (Olandija).

Ledo ritulyje jaunoji JAV studentų komanda pateikė staigmeną, įveikusi Suomiją 5-4 (prieš žaidimus suomiai buvo laimėję 9-2 ir 9-3), bet viltys į bronzos medalį supliuško, kai pralaimėta Vakarų Vokietijai 1-4, ir amerikiečiai smuko į 5. vietą. Pajėgūs Švedijos ledo ritulininkai šiemet nedalyvavo.

Olimpiniai meisteriai

Slidžių rungtys: vyrų gr.: nusileidimas Klammer (Austrija), didysis slalomas Hemmi (Šveicarija), slalomas Gros (Italija), 15 km Bajukov (SS), 30 km Saveličev (SS), 50 km Formo (Norvegija), 4x10 km Suomija,

šiauriečių rungtis (15 km ir šuoliai) Wehling (Rytų Vokietija), biathlon — 20 km nuotolis ir šaudymas (anksčiau vadinta karinių patrulių rungtimi) Kruglov (SS), biathlon estafetė SS, mažieji šuoliai (70 m nuosklanda) Aschenbach (Rytų Vokietija), didieji šuoliai Schnabl (Austrija) — jis nušoko 97,5 ir 97 m. Sidabro medalį gavęs Innauer (Austrija) pirmuoju šuoliu buvo pasiekęs 102,5 m, o antruoju — 91 m.

Moterų gr.: nusileidimas Mittermaier (Vakarų Vokietija), didysis slalomas Kreiner (Kanada), slalomas Mittermaier (Vakarų Vokietija), 5 km Takalo (Suomija), 10 km Smetanina (SS), 4x5 km SS. Beje, 5 km nuotolyje bronzos medalį gavusi Kulakova (SS) diskvalifikuota, nes buvo paėmusi draudžiamą vaistų ir medalį turėjo perleisti Baldičevai (SS), kuri buvo ketvirtąja.

Greitasis čiuožimas: vyrų gr.: 500 m Kulikov (SS), 1000 m Mueller (JAV), 1500 m Storholt (Norvegija), 5000 m Stensen (Norvegija), 10,000 m Kleine (Olandija).

Moterų gr.: 500 m Young (JAV), 1000 m Averina (SS), 1500 m Stepanskaja (SS), 3000 m Averina (SS).

Dailusis čiuožimas: vyrų gr.

SIoux CITY, IOWA

Išpuodingai minėjom Vasario 16-tąją

Sioux City lietuviai vasario 15, sekmadienį, išpuodingai minėjo Vasario 16-tąją.

Vietos klebonas jau vasario 1 ir 8 paskelbė bažnyčioj minėjimo programą, kviesdamas visus lietuvius ir kitataučius, lankančius meniškai išpuosą Šv. Kazimiero bažnyčią, melstis ir priimti komuniką už kenčiančius lietuvius Lietuvoj, Sibire ir kitose Rusijos vietose bei už laisvojo pasaulio lietuvius ir jų bičiulius, nenuilstamai kovojančius už Lietuvos ir visų pavergtųjų tautų laisvę.

Parapijos biuletenis lietuvų ir anglų kalbomis vasario 8 ir 15 buvo skirtas žiniom apie pavergtą Lietuvą.

Kun. S. Morkūno pastangomis, jam asmeniškai prašant, vietos dienraštis Sioux City Journal ir diecezijos savaitinis laikraštis The Globe Vasario 16-tosios proga išsidėjo kun. S. Morkūno straipsnius. The Globe dar išidėjo gražią Vilniaus katedros nuotrauką. Rusai okupantai šią katedrą yra išniekinę, o jos vyskupas Julijonas Steponavičius nuo 1961 laiko namų arešte. Savo straipsniuose kun. S. Morkūnas plačiai nušvietė Lietuvos neteisėtą pavergimą, sulaužant visas nepuolimo sutartis, nusikaltant prieš tautinę teisę, ir sovietų žiaurumus, sunaikinant milijonus nekaltų šmonių ir šimtus tūkstančių Lietuvos geriausių patriotų, vyskupų, kunigų, vie-nuolių, misionierių, seselių ir pasauliečių, Lietuvos ir Sibiro vergų stovyklose.

Dvejas mišias už pavergtą Lietuvą aukėjo pats klebonas, o trečias — prel. L. Ziegmann, Sioux City diecezijos kankė, didelis lietuvių draugas.

Kun. S. Morkūnas pasakė ke-turis patriotinius pamokslus, gyvai paaiškindamas tragišką religijos būklę Lietuvoj ir rusų komunistų vedamą kovą, norint sunaikinti lietuvius, verčiant jaunimą vykti į Sibirą vergų darbui, šaukiant jaunus vyrus į kariuomenę, iš kur didelė dalis negali grįžti į tėvynę. Priminė Romo Kalantos, K. Andriuskevičiaus susideginimą ir V. Stonio mėginimą susideginti, Kauno ir Vilniaus jaunimo sukilimą prieš pavergtus ir šauksmą gatvėse „Laisvės Lietuvai“, lietuvių kunigų P. Bubnio, J. Zdebskio, A. Šeškevičiaus, G. Gudavičiaus ir kitų neteisėtą nutiesimą kalėjimu ar piniginėmis baudomis už tai, kad jie atliko savo pareigas, ruošdami vaikus pirmajai komunikai ir leisdami jaunuo-liam patarnauti kunigui mišiose,

Curry (Didžioji Britanija), moterų gr. Hamill (JAV), porinis Rodina-Zaisev (SS), šokių porinis Pakhomova-Gorškov (SS).

Bobsled (rogių) ir luge (rogių) iš viso penkis aukso medalius susižėrė Rytų Vokietijos vyrai (4) ir moteris (1).

Ledo ritulys: 1. SS, 2. Čekoslovakija, 3. Vakarų Vokietija.

Medalių rugiapūtė valstybėmis taip atrodė: SS (13 aukso, 6 sidabro, 8 bronzos), Rytų Vokietija (7, 5, 7), JAV (3, 3, 4), Norvegija (3, 3, 1), Vakarų Vokietija (2, 5, 3), Suomija (2, 4, 1), Austrija (2, 2, 2), Šveicarija (1, 3, 1), Olandija (1, 2, 3), Italija (1, 2, 1), Kanada (1, 1, 1), Didžioji Britanija (1 aukso), Čekoslovakija (1 sidabro), Lichtenšteinas (2 bronzos), Švedija (2 bronzos), Prancūzija (1 bronzos). Iš viso 37 varžybos ir 111 medalių.

Iš 37 valstybių medaliais pasipuošė 16. Liliputinis Lichtenšteinas suspindo dviem bronzos medaliais: Wenzel moterų slalome ir Frommelt vyrų slalome. Švedija turėjo pasitenkinti dviem bronziniais — favoritas Stenmark didžiajam vyrų slalome ir Soedergren 50 km prabėgime. Prancūzija taip pat kukliai — Debernard trečioji moterų didžiajam slalome, ir viskas.

dalyvauti Velykų procesijoje. Taip pat kalbėjo apie Maskvos siuntimą įvairių šnipų skleistį melui, neapykantai, skaldyti lietuviam. Ypač vaizdžiai papasakojo apie lietuvių mokslininkų siuntimą į psichiatrines ligonines baisiom kanciom, kur sveikti, protingi žmonės padaromi bepročiais. Suminėjo kalbininko J. Kazlausko ir poeto M. Tamonio nužudymą, Nijolės Sadūnaitės ir kitų nuteisimą sunkių darbų kalėjimu.

Su dideliu dėmesiu jo pamokslas klausėsi amerikiečiai, atvykę net iš trijų valstybių — So. Dakotos, Nebraskos ir Iowos. Kun. S. Morkūnas pats asmeniškai yra pergyvenęs pirmąją rusų okupaciją ir penkis mėnesius nuolat buvo tardomas, o jo daugumas giminių mirė kankinių mirtimi kalėjimuose ir Sibiro taigose.

Parapijos salėj minėjimas buvo pradėtas giesme „Marija, Marija“ ir Lietuvos bei Amerikos himnais.

Kun. Leonardas Musteikis, Šv. Povilo bažnyčios klebonas, Plainview, Nebraska, skaitė minėjimui pritaikytą patriotinę paskaitą.

Po to buvo iškilmingas banketas, kurį pradėjo maldą kun. L. Musteikis. Banketą grynai lietuviškai paruošė prityrusios šeimininkės — M. Kuncienė, E. Meškauskienė, J. Lunecienė, M. Mugenienė ir B. Vyžintienė.

Atsargos kapitonas S. Meškauskas nepaprastai uoliai rinko aukas ir su M. Luneciu talkino klebonui ruošiant minėjimą.

Minėjimas praėjo labai jaukia nuotaika. Jo dalyviai pasveikino kleboną 74-tojo gimtadienio proga (jis gimęs 1902 vasario 16) ir įteikė jam dosnią piniginę dovaną.

Buvo priimta rezoliucija Lietuvos laisvinimo reikalui. Jos nuorašai pasiųsti prezidentui G. Fordui, valstybės sekretoriui, senatoriam ir kongresmanam. Minėjimo dalyviai pasirašė laiškus Iowos senatoriam, prašydami paremti S. Res. 319 nepažinėjimui Lietuvos; Latvijos ir Estijos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą.

Sioux City kunigų dekanato šventosios valandos proga vasario 9 kun. S. Morkūnas įteikė kiekvienam kunigui trumpus laiškus pavyzdžius minėtos rezoliucijos priėmimo senatė reikalui. Visi 35 kunigai pažadėjo parašyti laiškus savo senatoriam.

Vasario 16 kun. S. Morkūnas buvo pakviestas į vietos aukštesnę katalikų mokyklą kalbėti mokiniam apie pavergtą Lietuvą ir komunizmo pavojų laisvam pasauliui. Jis kalbėjo dvi valandas. Direktorius ir mokytojai pažadėjo parašyti laiškus senatoriam.

IŠ VISUR

— Bronius Naudžiūnas, buvęs ilgametis Sovietų koncentracijos stovyklos ir „psichiatrinio“ ligoninių kalynų, prieš pusmetį atvykęs į Kanadą ir ten apsigyvenęs, Chicago lietuvių jaunimo suruoštame Vasario 16-osios minėjime pasakė pagrindinę kalbą.

— Kun. J. Prunskio straipsnį Lietuvos nepriklausomybės šventės proga per dvi skiltis ir visą puslapių kūrė 13 išspausdino „The New World“, Chicago arkivyskupijos laikraštis.

— Dail. Vytautas Palaima, 64 m. amžiaus, vasario 14 mirė Vilniuje. Palaima buvo teatro dailininkas, sukūręs Vilniaus, Kauno, Šiaulių ir Klaipėdos teatrų dekoracijų apie 90 spektaklių.

— Dail. Viktorui Petravičiui paskirta 1000 dol. 1975 metų Lietuvių Fondo premija. Vasario 16-tosios ir dailininko 70 metų sukakties proga šiuo metu Čiurlionio galerijoje, Chicago, vyksta jo paroda. Premijai skirti vertinimo komisiją sudarė Adolfas Valeška, Kazys Bradūnas, Marija Ambrozaitienė, Telforas Valius ir Lietuvių Fondo atstovas dr. Jonas Valaitis.

— Muzikais Bronius Jonušas, sulaukęs beveik 77 metų amžiaus, vasario 12 mirė Omahoje, Nebr.

— Dr. Henrikas Lukaševičius Floridoj pasirinko gyventi St. Peterburgo apylinkė, kur daugiau yra lietuvių. Apsigyveno naujuose Town Shores apartamentuose adresu: Jamison Building, Apt. 603, 2960 59 St. So., Gulfport, Fla. 33707. Jau įsijungė į vietos lietuvių gyvenimą ir džiaugiasi ten labai gyva lietuviška veikla.

— Lituanistikos instituto prezidiumo trejų metų kadencijai pasibaigus, šimtas tikrųjų L.L. narių renka naują prezidiumą. Instituto pirmininkas G. Gimbutas rinkimų komisiją sudaryti pakvietė New Yorke gyvenančius narius: kun. dr. V. Gidžiūną, OFM, dr. Vl. Krivicką ir prof. Alg. Landsbergį. Nominacijų komisijos pirmininkas yra prof. dr. Domas Krivickas Washingtonė.

— Ateitininkų jaunimo stovyklos šiais metais vyks Dainavoj. Moksleiviai stovykląs birželio 20 — liepos 4, o jaunučiai liepos 4-18.

— Emilija Pakštaitė yra Dainavos ansamblio chormeistrė ir akompaniatorė. Jau nuo rudens ji drauge su dirigentu Aloyzu Jurgučiu ruošia chorą ansamblio muzikiniams pastatymui „Pamario pasaka“. Spektakliai bus Chicagoj, Marijos aukštesniosios mokyklos salėj, vasario 28-29.

— „Bijūno“ šokėjų grupė, sudaryta iš Kenoshoj, Racine ir Waukegane gyvenančių lietuvių, pereinanti metais lapkričio mėn. įvykusiame Folk Fair, Milwaukee, Wisc., laimėjo \$250.00 premiją, kurią paskyrė BALF'ui, tarpininkaujant dr. ir ponai Baldūnams. Šokių grupei vadovauja Stasys Milašius.

Kun. S. Morkūnas asmeniškai yra aplankęs daug vietos amerikiečių veikėjų — teisėjų, advokatų, kolegijų profesorių, mokytojų, bankų prezidentų, gydytojų, kurie irgi pažadėjo parašyti laiškus senatoriam.

Lietuvos laisvinimui aukėjo: kun. S. Morkūnas — 200 dol.; po 25 dol. — M. Kuncienė, M. Lunecas, S. Meškauskas; po 20 dol. — J. Pirog, B. Plaušinitis, E. Rudonienė, A. Žvirgždinas; 15 dol. — K. Žolpys; po 10 dol. — J. Ciénas, A. Laudanskas, D. Ulanskaitė, J. Ulanskas, L. Urbonas; po 5 dol. — P. Baltušis, M. Berlin, D. Bonifield, M. Farr, B. Gustas, J. Kauspėdas, M. Kerdikės, K. Lukšas, G. O'Day, St. Ostinas, B. Reburn, P. Strozdas, A. Šližys, J. Uknes, P. Walsh, J. Yorkus; kiti po mažiau.

Iš viso surinkta 515 dol. Pasiųsta Altai, L. Bendruomenėi, Vliui.

Korespondentas

Rosi Mittermaier (Vakarų Vokietija) slidžių take.

ARTĖJA PENKTOJI PABALTIOJ STUDIJŲ KONFERENCIJA

Kaip jau anksčiau skelbta spaudoj gegužės 20-23 Kolumbijos universitete, New Yorke, įvyks penktoji Pabaltijo studijų konferencija. Rengėjai — AABS (Pabaltijo Studijų Puoselėjimo Draugija), kurios vadovybė (Board of Directors) šiuo metu, tarp kitų, yra lietuviai profesorai Romualdas Misiūnas, Rimvydas Šilbajoris ir Elona Vaišnienė. Rengimo komitetas New Yorke intensyviai ruošiasi; vienas iš jo vicepirmininkų, dr. V. Vygantas, vadovauja lietuvių talkininkų grupei. Prie konferencijos rengimo taip pat prisideda Kolumbijos universitete jau kelerius metus veikianti programa "Sovietinių tautybių problemos", kuriai vadovauja prof. Ed. Allworth.

Šioji konferencija, kaip ir ankstesniosios, surengtos kitose vietovėse, vėl suteiks progos įvairių sričių mokslininkam peržvelgti ir patyrinėti iš įvairių požiūrių praeities, dabarties ir ateities gyvenimo raidą Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Skirtingose diskusinėse grupėse bus paskaityta apie šimtas mokslinių darbų iš ekonomikos, politinių mokslų, istorijos, literatūros, tautosakos ir bibliografijos sričių. Suinteresuoti asmenys nespacialistai taip pat turės progos susitikti ir padiskutuoti įvairiais klausimais su "ekspertais".

Kaip ir praeity, dalyvaus didelis skaičius mokslininkų nepabaltijiečių, vis daugiau rodančių susidomėjimo Pabaltijo studijomis. Atvyks įvairių šakų specialistų iš Australijos, Suomijos, Vokietijos, Prancūzijos, Kanados ir Izraelio.

Konferencijos bendroji tema — "Pabaltiečiai ir jų kaimynai". Atskiros paskaitos, skaitomos lygiagrečiose sekcijose, išsišakos į skirtingas temas. Bendrinės sesijos tema šeštadienį, gegužės 22, bus "Pabaltijo tautų suverenitetas". Paskaitą skaitys Koelnio universiteto tarptautinės teisės profesorius B. Meissner.

Vienai iš dviejų istorijos sekcijų vadovaus ir jo dalyvaus prof. Romualdas Misiūnas (Williams College), taip pat iš lietuvių profesorių dalyvaus Julius Slavenas (SUNY Buffalo) ir V. Vardys (Oklahoma Univ.). Temų apimtis: nuo viduramžių — Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės sukūrimo ir kovų prieš kryžiuočius iki naujausio laikų — tarpukarinės diplomatijos.

Socialinių-politinių mokslų sekcijoj dalyvaus šie lietuviai profesoriai: Jonas Genys (Maryland Univ.), Benediktas Mačiūka (Conn. Univ.), V. Markus (Loyola Univ.), J. Stukas (Seton Hall), V. Vardys (Oklahoma Univ.) ir kiti. Temų skalė taip pat labai plati: nuo Pabaltijo identiteto problemos iki jo statuso tarptautinėje teisėje, taip pat ir tautybių problemos Sov. Sąjungoj.

Literatūros sekcijoj bus skaitoma 11 darbų įvairiomis temomis, nuo tautosakos iki mo-

dernos dramos ir poezijos. Iš lietuvių dalyvaus Algirdas Landsbergis (Fairleigh Dickinson Univ.), Jonas Mekas ir Rimvydas Šilbajoris (Ohio State Univ.). Prof. Šilbajoris taip pat vadovaus lingvistikos sekcijai, kurioj dar dalyvaus Janina Reklaitis (Univ. of Illinois, Chicago Circle).

Bibliografijos sekcijoj dalyvaus dr. Jonas Balys (Kongreso Biblioteka). Jo numatyta tema, rodos, bus "Amerikos lietuvių spauda".

Bus ir kitų įdomių temų: "Senovės Pabaltijo gintaras", "Renesanso įtaka Pabaltijy", "A. Voldemaro diplomatija" (J. Sla-

vėno numatyta tema), "Sąlyčio taškai tarp Radausko, Mandelštamo ir Pasternako" (R. Šilbajorio numatyta tema).

Šeštadienio vakarą, gegužės 22, rengiamas banketas (Armėnų salė), kuriame visuomenė kviečiama kuo gausiau dalyvauti ir pabendrauti su konferencijos dalyviais.

Visi asmenys, kurie domisi šia konferencija ir norėtų pasiklausti paskaitų bei diskusijų ar dalyvauti bankete, prašomi užsiregistruoti iš anksto. Iki balandžio 15 užsiregistravusiems dalyvavimas trijų dienų konferencijoj — \$25.00, vienai dienai — \$10.00, šeštadienio sesijai — \$5.00. Registracijos reikalu skambinti R. Gedeikai (212) 692-4753. Studentam — specialiai nuolaida.

A.S.

DEŠIMTIES KRAŠTŲ DALYVIAI IR ATSTOVAI

Išvyka į trečią jaunimo kongresą (3)

Kūčių rytas gana karštas ir drėgnas. Neįprasta temperatūra kalėdiniam sezonui. Šiandien Buenos Aires klebonijoj didelis sujudimas — pirmą kartą šio miesto lietuvių kolonijos istorijoj bus valgomos bendros kūčios. Dalyvaus visi atvykusieji svečiai iš Š. Amerikos ir vietiniai lietuviai. Svečių laukiama 300 su viršum. Ruošiami lietuviški tradiciniai kūčių valgiai, įvairių rūšių patiekalai.

Rytiniai laikraščiai skelbia, kad vakar vakare kairiųjų banditų susišaudymuose su kariuomene žuvę daugiau negu 50 sukilėlių. Tik kiek vėliau sužinota, kad jų žuvę arti dviejų šimtų. Šiandien dar daugely vietų pakelti tiltai ir kontroliuojamas susisiekimas mieste. Parapijos vadovybė rūpinasi — kaip atvyks svečiai į taikią kūčių vakarienę. Vakarp tilius nuleido, ir svečiai laisvai susirinko. Pilna parapijos salė svečių — vietos jaunimo ir vyresniųjų, o taip pat gausus būrys atvykusių iš kitų valstybių.

Kūčių vakarienei vadovavo Zefirinas Juknevičius, daugelį metų vadovavęs lietuviškai radijo programai. Pradžioj Tėv. Kornelijus Bučmys, OFM, pravedė kūčių liturgiją, o dienos evangeliją perskaitė Tėv. Augustinas Steigvila, MIC. Pasidalinus plotkelėm ir kūčių sveikinimais, sėdom prie kūčių stalo.

Vakarienei įpusėjus, Z. Juknevičius svečius supažindino su Buenos Aires lietuvių kolonijos ir parapijos istorija, kuri tampa riasi su tėvų marijonų čia atvykimu ir veikla. Jie pastatė parapijos bažnyčią ir kleboniją — vienuolyną, mokyklą, redaguoja ir leidžia laikraštį "Laiikas".

Iš vietinių dar kalbėjo energingas veikėjas ir lietuviybės puoselėtojas Artūras Mičiūdas, ALOST (Argentinos Lietuvių Organizacijų Tarybos) pirmininkas. Vincas Kuliešius iš Chicago paskaitė savo poezijos. Sveikino J.R. Simanavičius, Kanados

LB krašto valdybos pirmininkas. Prie mikrofono pakviestas Ateitininkų federacijos vadas dr. Petras Kisielius trumpa, bet uginga kalba, besijungiančia su maldos mintimis, klausytojus tikrai apgaubė kalėdine dvasia.

Prieš vidurnaktį perėjom į greta esančią parapijos bažnyčią. Bernelių mišias aukojė Tėv. Kornelijus Bučmys, OFM, su juo koncelebravo kun. dr. Kęstutis Trimakas ir Tėv. Antanas Lubickas, MIC. Pamokslą pasakė Tėv. Augustinas Steigvila, MIC. Visi dalyviai kartu kalbėjo bendras maldas, bet buvo pakankamai progų vietiniam chorui, vadovaujamam Pijaus Gudėvičiaus, pagiedoti kalėdinių giesmių.

Kai vyresnieji svečiai lankė Buenos Aires ir su juo su lietuvių centrais, jau pas stovyklavo už Buenos Aires Villa Marista Pilar vietovėj. Kongreso rengėjai iš anksto prašė vietinius lietuvius, o taip pat ir atvykusius svečius jaunimo stovykloj nesilankyti ir nemaišyti tvarkos. Visi buvo kviečiami tik Kalėdų pirmaj dienai — bendriam "assado" pietum. Tuo kvietimu svečiai mielai pasinaudojo.

Specialiais autobusais nuvykom į jaunimo stovyklą. Ilgiau kaip valandą važiavę, pasiekėm gana simpatingus namus. Bendras įspūdis — lyg Š. Amerikos didelis motelis, vieno aukšto, su daugybe kambarių. Vis dėlto lietuviško jaunimo suvažiavo tiek daug, kad visiem kambarių ir lovų neužteko, o teko ilsėtis ir sunkesnėse aplinkybėse. Kieme didžiulis maldymosi baseinas.

Vidurdienį mišios svečiam. Jaunimas, išklauses mišias vidurnaktį, dabar ilsėjosi prie baseino kairiojo saulutėj.

Apie pirmą valandą parke prasidejo Kalėdų pietūs. Eukaliptų pavėsy bandom susirasti vietele. Kas užkandžiavo atsėdęs ant išvirtusio kamieno, kas susiorganizavo stalą ir keletą kėdžių iš

AABS 5-tosios konferencijos iniciatorių grupė. Pirmoj eilėj antras iš kairės prof. R. Šilbajoris, pirmas iš dešinės prof. R. Misiūnas; antroj eilėj iš kairės dr. Elona Vaišnienė, pirmas iš dešinės dr. V.P. Vygantas. Nuotr. Bruno Rozitis

stovyklos namo. Pastovių parko stalų visiem toli gražu neužteko.

Stebėjom iš arti argentinieško "assado" kepimą. Ant storokų geležies virbalų ištiesti šimtai kilogramų dešrų, kitų plotmė — masės vištų, o dar toliau — ir jautienos gabalai.

Vakare, grįžus klebonijon, teko išgirsti įdomią Kalėdų "serenadą". Lietuvių parapijos centras yra Buenos Aires priemiesty Avellaneda. Gana kuklus rajonas, pasitaiko ir skurdėsių namų. Truputį po 9 val. vak. pasigirdo keistas triukšmas: apie 20 vaikėzų, tarp 12 ir 16 metų amžiaus šūkaudami nelabai žmogiškais balsais, ėjo per gatves barškindami pagaliais į tuščias skardines. Gal miesto centre panašių serenadų ir neteko girdėti. Apėję keletą kvartalų, berniokai grįžo atgal su tuo pačiu ritualu.

Kalėdų antrą dieną prieš pietus sulaukėm parapijos salėj svečių — sustoję lietuvių jaunimas, iš stovyklos vyksta į Buenos Aires centrą apsipirkti ir pasiruošti jaunimo kongreso atidarymo išklmėm.

Oficialus jaunimo kongreso atidarymas — gruodžio 26, neva 8 val. vak. Ši kartą vėlavo tik vieną valandą, nes buvo "skubama" laiku baigti programą išnuomotame San Martin teatre.

Programą pranešinėjo Rasa Kairelytė de Alvarez lietuviškai ir prof. Ernestas Paršelis ispaniškai.

Garbės prezidiuman pakviesti atstovai iš keturių žemynų (Š. Amerikai atstovavo Vytautas Radzivanas iš New Yorko), PLB atstovas R. Kasparas, PLJS pirm. kun. A. Saulaitis ir pagrindiniai šio kongreso organizatoriai Argentinoj, Urugvajuj ir Brazilijoj. Inešus Argentinios ir Lietuvos vėliavas, sugiedoti Argentinios ir Lietuvos himnai. Invokaciją sukalbėjo kun. V. Damijonaitis iš Vokietijos (ne vysk. A. Deksnys, kaip kai kurioj spaudoj klaidingai informuojama).

Labai švaria lietuvių kalba sveikino Nelida Zavickaitė, Argentinios komiteto vadovė. Perskaitytas A. Zaparacko, pirmojo jaunimo kongreso pirmininko, laiškas. Romas Sakadolskis, antrojo jaunimo kongreso pirmininkas, su trumpo sveikinimo įteikė dovaną kunigui Antanui Saulaičiui, SJ, trečiojo jaunimo kongreso pirmininkui. Po R. Kasparo, PLB valdybos jaunimo reikalų vadovo, sveikinimo Milda Lenkauskienė perskaitė Stasio Barzduko sveikinimą. Suminėta eilė sveikinučių raštu.

Pristatyti šio jaunimo kongreso dalyviai ir atstovai: Argentina 85 dalyviai ir 17 atstovų, Australija 36 d. ir 17 a., Brazilija 33 d. ir 9 a., JAV 120 d. ir 43 a., Kanada 75 d. ir 20 a., Kolumbija 6 d. ir 3 a., Švedija 1 a., Urugvajus 8 d. ir 4 a., Venecuela 8 d. ir 4 a., Vokietija 10 d. ir 9 a.

PLB pirm. B. Nainys savo žody priminė jaunimo atsakomybę išieivijoj, pasidžiaugė jaunimo darbais, ragino jaunimu pasitikėti ir jam patikėti bent dalį darbų. Trijų prezidentų medaliu apdovanojo Alfredą Ruplėną, Argentinios finansų komisijos pirmininką, o N. Zavickaitę,

LB RINKIMAI FLORIDOJ

LB Floridos apygardą sudaro: Florida, Alabama, Georgia, N. Carolina, Virgin Islands ir Puerto Rico.

Floridos apygardoj gyveną lietuviai, kurie dar nėra įsiregistravę į jokią šios apygardos apylinkę. LB tarybos rinkimam registruojasi asmeniškai arba laiškais vienoj iš šių apylinkių: St. Petersburgo apyl.: P. Stanelis, 195-45th Ave. St. Petersburg Beach, Fla. 33706; Floridos Aukšinio Kranto apyl.: O. Liutermozienė, 1481 S. Ocean Blvd. Apt. 202, Pompano Beach, Fla. 33062; Palm Beach County apyl.: J. Jakubauskas, 291 Mercury Rd. Juno Beach, Fla. 33408.

Registruojantis pranešama vardas, pavardė ir adresas.

Registruoti LB nariai, negalėsia asmeniškai balsuoti apylin-

kės rinkimų būstinėj balandžio 24-25, iš anksto paprašo atsiųsti balsavimo laiškais korteles ir informacijas.

Asmeniškai balsuojas apylinkės rinkimų būstinėj gali užsiregistruoti ir rinkimų dieną.

Kandidatus gali siųlyti ne mažiau kaip 10 Floridos apygardoje registruotų LB narių. Siūloma raštu, nurodant kandidato pavardę, vardą, amžių, adresą ir kurioj LB apylinkėj registruotas. Taip pat nurodomi siūlytojų vardai, pavardės, adresai ir apylinkės, kuriose jie registruoti. Kiekvienas siūlytojų sąrašas turi turėti įgaliojimą, į kurį reikale rinkimų komisija galėtų kreiptis. Visi siūlytojai pasirašo, o kandidatai sutikimą kandidatuoti pateikia raštu.

Kandidatai siūlomi iki kovo 1 LB Floridos apygardos rinkimų komisijai: 4121 Moody St., St. Petersburg Beach, Fla. 33706.

Visi lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti 8-osios LB tarybos rinkimuose.

kaip iškiliausiai Argentinos lietuvaitei, įteikė moterišką laikrodį.

Po pertraukos pianistė Kristina Valavičiūtė iš Sao Paulo, Brazilijos, paskambino pianinu M. K. Čiurlionio nokturną, du Villa Lobos ir vieną Camargo Guarneri kūrinis.

Solistė Suzana Valadkaitė De Lopez, pirmojo jaunimo kongreso dalyvė, grįždama Argentinon, buvo užsukusi ir į New Yorką. Tada rodė gerą balsinę medžiagą. Kai prieš aštuonerius metus girdėjau ją Buenos Aires lietuviškose programose, matėsi daroma pažanga. Tačiau šio kongreso atidaryme keturias daineles išdainavo labai blankiai ir išsigandusi. Neatrodė, kad dainos menui skirtų daug laiko.

Kongreso atidarymo užbaigai

(Bus daugiau)
Kornelijus Bučmys

BALTIJOS KELIONĖ 15 DIENŲ LIETUVA

BIRŽELIO 16-30 1050 DOL.
LIEPOS 14-28 1110 DOL.

LENINGRADAS
VILNIUS (6 DIENOS SU DIENOS
EKSKURSIJA Į KAUNĄ)
RYGA
TALINAS
HELSINKIS

I kainą įeina visa transportacija, pirmos klasės viešbutai, takasai, pervežimai, maistas, vizos sutvarkymas ir visi patarnavimai!

LITAS TRAVEL SERVICE
87-18 Lefferts Blvd.
Richmond Hill, N.Y. 11418
Attention: Rasa
212-441-6799

REGISTRUOKITĖS DABAR — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS

Buenos Aires atidarant III PLJ kongresą. Salėje matome dalį jaunimo. Nuotr. A. Šestoko

Laisvės Žiburio radijo dešimtmečio rengimo komitetas, susirinkęs posėdžiui Lietuvių Katalikų Centro salėje Kearny, N.J. Iš k. sėdi S. Kačinskienė, P. Dargienė, L. Kulikauskienė, B. Macijauskienė, E. Kezienė, J. Melynienė, O. Skurvydienė, B. Labutienė, stovi J. Kiaušas, V. Labutis, dr. Skripkus, P. Dargis, J. Melynis, J. Augius, R. Kezys, A. Rugys, N. Kulikauskas, P. Macijauskas, K. Jankūnas, J. Vaickus, A. Diržys. Nuotr. P. Bivainio

LAISVĖS ŽIBURYS SAVO DEŠIMTMETĮ MINĖS KEARNY, N.J.

Šiemet sueina 10 metų, kaip Laisvės Žibury radijo bangomis kiekvieną sekmadienį prabyla į New Yorko ir jo apylinkės lietuvių.

Tai sukačiai paminėti pasirinktas Kearny, N.Y. Pakviestas tautinių šokių ansamblis Grandinė iš Clevelando.

Vasario 8 Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centre buvo sukvietas pasitarimas, kuriame dalyvavo Laisvės Žiburio valdyba ir New Jersey esantieji Žiburio veikėjai bei rėmėjai. Pasitarimą pradėjo klubo valdybos pirmininkas Antanas Diržys, kuris apibūdino Laisvės Žiburio veiklą, tikslus ir pasiektus laimėjimus. Sekretoriavo Sofija Kačinskienė.

Minėjimo programą, susijusią su Grandinės atvykimu, pateikė Laisvės Žiburio direktorius Romas Kezys. Susipažinus su organizaciniais planais, susidarė įspūdis, kad į Grandinės koncertą gali atvykti per 1000 žmonių. Kad būtų koncertas sėk-

NAUJAS LIETUVIŲ MOTELIS

Kas galėtų patikėti, kad lietuviai yra milijoninio motelio savininkai! O tai yra tikrovė. 1975 pabaigoj J. ir D. Liutermozai su vienu amerikiečiu dalininku įsigijo puikų motelį Palm Beach vasarvietėje, nuostabiai gražioj vietoj: 70-ties kambarių motelis yra išsitiesęs tarp Atlanto ir Lake Worth ežero krantų.

Adresas: Ocean Holiday Resort Motel, 3120 South Ocean Blvd., Palm Beach, Fla. 33480. Tel.: (305) 582-7447.

Čia man tenka pasidžiaugti, kad Jonas ir Danutė Liutermozai yra aktyvūs Lietuvių Bendruomenės nariai Aukštinio Floridos Kranto apylinkė. D. Liutermozienė yra LB Floridos apygardos vicepirmininkė, visuomeninių reikalų skyriaus vadovė. Visi lietuviai, kurie nori ramioj aplinkoj praleisti savo atostogas prie Atlanto kranto ir susipažinti su kitais apylinkės lietuviais, yra maloniai kviečiami pažinti šį naują ir tikrai puikų pajūrio viešbutį. Visi yra laukiami!

B. Aušrotas

EKSKURSIJA

Į Vilnių, Maskvą, Leningradą, Varšuvą. 15 dienų: nuo birželio 21 iki liepos 5. Dėl rezervacijų kreiptis adresu: Petras Lasauskas Gintaras Tours 11 Wellesley St. Maplewood, N.J. 07040

Telefonai: (201) 761-5472 (namų) (212) 254-8779 (NYC)

mingas, reikia geros organizacijos ir visų talkos. Tos visų pagalbos jis ir prašė. Iš įvairių vietovių bus organizuojami autobusai.

Diskusijose dalyvavo LB New Jersey apygardos pirmininkas Kazys Jankūnas, LB Kearny apylinkės pirm. dr. Jurgis Augius, dr. S. Skripkus, LB Patersono pirm. Antanas Rugys.

Į koncertą bus kviečiami New Jersey senatoriai ir vietos politinės figūros.

Laisvės Žiburio dešimtmečiui atžymėti bus išleista knyga. Organizacijos ir pavieniai žmonės prašomi nedelsiant duoti savo sveikinimus.

Pasitarimas praėjo jaukioje nuotaikoje, pasivažiavinta p. Kezienės atvežtais valgiais ir pyragaičiais, kvepiančia kava. J. Mėl.

CAMBRIDGE, MASS.

Prel. P. Jutulis atsiuntė iš Romos savo kaimynei A. Ambrozaitienei ir Liet. Kat. Moterų 3 kuopai ypatingą popiežiaus palaiminimą. Kuopa neseniai kukliai minėjo savo sidabrinį jubiliejų. Spaudoj mažai rašoma apie šios kuopos veiklą, kuriai vadovauja per visus 25 metus įsteigė Ambrozaitienė. Gi darbo vaisiais naudojasi ne vien Cambridge parapijai ar lietuviai, bet ir apylinkės lietuviškos vienuolijos, ypač Kennebunkporto pranciškonai. Jiem daugelis narių padeda ypatingu būdu vasaros metu. Kuopa dalyvauja kasmet (šiais metais vasario 15) tautos šventės minėjimuose, kurie yra rengiami atskirai nuo Bostono apylinkės.

4 kp. koresp.

LAISVĖS LIETUVIAM KATALIKAM!

Nors nei Lietuvos valstybės, nei lietuvių tautos visuma niekada nebuvo krikščioniška, tikėjimas daugeliui buvo ir tebėra pagrindinis laisvės ir kūrybos šaltinis. "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" atskleidžia gilaus tarpasmenio ryšio sukurto tikinčiųjų bendruomenės atsparumą ir kviečia net netikinčius saugoti ir ginti pagrindines žmogaus teises.

Krikščioniškosios Lietuvos istorija, prasidėjusi, kai buvo pakrikštytas pirmasis lietuvis, šiais metais žymi dvi reikšmingas sukaktis. Prieš 725 metus

GREAT NECK, N.Y.

Lietuvos nepriklausomybės šventę kasmet rengia Great Necko LB apylinkė. Šiemet ši šventė buvo surengta vasario 14 Elks salėje, Great Necke.

Minėjimą pradėjo Great Necko LB apylinkės pirmininkas H. Miklas. Sugiedota Amerikos ir Lietuvos himnai, akomponavo muz. M. Cibas. Invokaciją sukalbėjo Tėvas Placidus Barius, OFM. Pagrindinę tai diena pritaikytą kalbą pasakė L. Milukienė, atkreipdama didelį dėmesį į jaunimą, pabrėždama, kad ir tarp plaukuotų jaunuolių yra ir deimantiukų, į kuriuos reikia atkreipti dėmesį ir jiems teikti moralinę ir materialinę pagalbą, kad jie kuo ilgiau neištautėtų.

Meninę programą dalį prave-

krišką priėmė Lietuvos karalius Mindaugas. Jo siekimas ne tik išskirti Lietuvą pasaulio tautų šeimoj vienybe ir ginklu, bet ir apsaugoti lietuvių dvasią nuo svetimų įtakų, steigiant nuo kitų tautų nepriklausomą lietuvių vyskupiją, buvo prieš 50 metų galutinai vainikuotas savarakiškos Lietuvos Katalikų Bažnytinės Provincijos sudarymu.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė skelbia šiuos metus Lietuvos Katalikų Bažnyčios Metais. Mes jungiamės, kviesdami juos paminėti visą lietuviškąjį jaunimą: asmeniškai, susirinkimuose, suvažiavimuose studijuojant Lietuvos Katalikų Bažnyčios padėtį; persekiojimo faktų skleidimu kovojant už brolių ir sesių tikėjimo ir religinės išraiškos laisvę; atnaujinant ir stiprinant tikinčiųjų lietuvių bendruomenės laisvajame pasaulyje.

Tėvynę laisvės, laisvę Tėvynės!

Jaunimo Žygis už Tikėjimo Laisvę

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Kovo 24	\$679
Balandžio 14	735
Gegužės 19	779
Rugsėjo 22	779
Spalio 27	745
Lapkričio 17	679
Gruodžio 15	679

PRAŠYKITE BROŠIŲRŲ

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP ST.
BROOKLYN, N.Y. 11229
(212) 769-3300

SAV. ROMAS KEZYS

ŠI PAVASARĮ LIETUVA LANKOMA SU UNION TOURS

(PATIRTIS RYTŲ EUROPOS KELIONĖSE NUO 1931)
3 PAVASARIO KELIONĖS SKANDINAVIJOS ORO LINIJOM

1 naktis Maskvoj — 5 naktys Vilniuj — 1 naktis Kopenhagoj

Išvyksta iš New Yorko balandžio 5 — grįžta balandžio 12, 725 dol.

Išvyksta iš New Yorko gegužės 9 — grįžta gegužės 17, 765 dol.

Išvyksta iš New Yorko gegužės 16 — grįžta gegužės 24, 765 dol.

Atskirom kambario priedas 75 dol.

Kelionės kainon įskaitoma visi skridimai, pirmos klasės viešbučiai su privačia vonia — du asmenys kambarį, pervežimai, bagažų priežiūra, visi valgiai Sovietų Sąjungoj (kitur tik pusryčiai), Vilniaus apžiūrėjimas, ekskursijos į Kauną ir Trakus, angliškai kalbės vadovas.

Skambinkite arba rašykite klausdami informacijų vasaros ir rudens kelionėm į Lietuvą.

Dėl rezervacijų ir informacijų kreiptis:

UNION TOURS, INC. (212) 679-7878
6 EAST 36TH STREET
NEW YORK, N.Y. 10016

dė Danutė Miklaitė. Programos atlikėjai buvo jaunimas. D. Miklaitė padėklamavo partizanų dainą "Stovėjau parimus", pianu paskambino Dalia Jasaitytė, Rasa Vilgalytė, Rima Jasaitytė. Labai puikiai paskambino 12 metų jaunuolis, lankas muz. konservatoriją, Ronaldas Čiuoderis iš New Jersey. Ramunė Jasaitytė pašoko du baletų šokių (staping).

Meninę programą baigus, buvo šeimininkos vaišės. Minėjime dalyvavo apie 60 žmonių, aukų surinkta per 600 dol.

Sekmadienį, vasario 15, 1 v. popiet Šv. Aloyzo bažnyčioj Great Necke buvo pamaldos už visus žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Mišias aukėjo ir lietuviškai pamokslą pasakė pranciškonų viceprovincijolas Tėv. Placidus Barius. V.B.

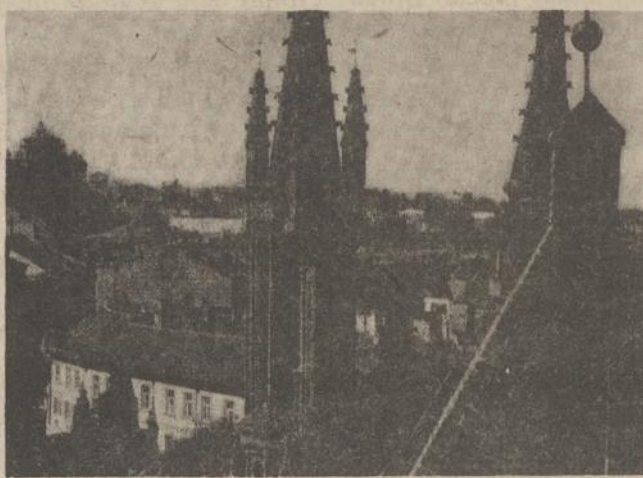
PIANO IR SMUIKO KONCERTAS

TOWER AUDITORIUM
HARTFORD INSURANCE GROUP

ALDONA DVARIONAS, pianistė
JURGIS DVARIONAS, smuikininkas

Vasario 27, penktadienį, 7:30 val. vak.

Hartford Plazė, parking from Broad St.
Aukojama: suaugusiems 3 dol., studentams 1 dol.

Vilnius

Greičiausias ir tiesiausias kelias į Lietuvą
1976 m. kelionės į Lietuvą
Vienos savaitės kelionės į Lietuvą
Dviejų savaitių kelionės į Lietuvą, Austriją, Bavariją, Vokietiją

Vienos savaitės kelionės į Lietuvą: 6 naktys Vilniuj, 1 diena Kaune, 1 naktis Frankfurte
balandžio 15-23 — 729 dol.
gegužės 6-14 — 779 dol.
gegužės 13-21 — 779 dol.
rugsėjo 16-24 — 779 dol.
rugsėjo 30 — spalio 8 — 779 dol.
spalio 14-22 — 779 dol.

Dviejų savaitių kelionės į Lietuvą, Austriją, Bavariją, Vokietiją: 6 naktys Vilniuj, 3 naktys Vienoj, 4 naktys Miunchene
gegužės 20 — birželio 3 — 979 dol.
birželio 17 — liepos 1 — 1099 dol.
liepos 15-29 — 1099 dol.
rugpjūčio 19 — rugsėjo 2 — 1099 dol.

Kelionės kainon įskaitoma: kelionė lėktuvu turistine klase, pirmos klasės viešbučiai — po du kambarį, trys valgiai kasdien, Austrijoje ir Vokietijoje du valgiai kasdien, miestų apžvalgos, bagažų priežiūra ir transportas. Kainos bazuojamos pagal oro kelionių iš Bostono, New Yorko ir Montrealio kainas. Dėl informacijų kreiptis:

ALGIRDAS MITKUS
8 White Oak Road
Newton, Mass. 02168
Tel.: 617 969-1190

OR
GALAXY TOURS & TRAVEL

141 Linden Street
Wellesley, Mass. 02181
Tel.: 617 237-5502

1976 METŲ EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Nr. 2	Gegužės 10 iki gegužės 19	Maskva, Vilnius (viena savaitė)	\$ 760.00
Nr. 3	Gegužės 16 iki gegužės 24	Maskva, Vilnius (viena savaitė)	760.00
Nr. 4	Gegužės 31 iki birželio 15	Maskva, Vilnius, Ryga	931.00
Nr. 5	Birželio 14 iki birželio 29	Maskva, Vilnius, Roma	1180.00
Nr. 6	Birželio 28 iki liepos 12	Maskva, Vilnius, Ryga, Leningradas	1051.00
Nr. 7	Liepos 5 iki liepos 19	Maskva, Vilnius, Roma	1160.00
Nr. 8	Liepos 12 iki liepos 26	Maskva, Vilnius, Šveicarija	1206.00
Nr. 9	Liepos 19 iki rugpjūčio 2	Maskva, Vilnius, Ryga, Leningradas	1051.00
Nr.10	Rugpjūčio 9 iki rugpjūčio 23	Maskva, Vilnius, Roma	1160.00
Nr.11	Rugpjūčio 16 iki rugpjūčio 30	Maskva, Vilnius, Šveicarija	1206.00
Nr.12	Rugpjūčio 23 iki rugsėjo 7	Maskva, Vilnius, Ryga	1051.00
Nr.13	Rugsėjo 20 iki rugsėjo 28	Maskva, Vilnius (viena savaitė)	760.00
Nr.14	Spalio 4 iki spalio 18	Maskva, Vilnius, Ryga	931.00
Nr.15	Spalio 11 iki spalio 19	Maskva, Vilnius (viena savaitė)	760.00
Nr.16	Lapkričio 1 iki lapkričio 9	Maskva, Vilnius (viena savaitė)	677.00
Nr.17	Gruodžio 7 iki gruodžio 15	Maskva, Vilnius (viena savaitė)	677.00
Nr.18	Gruodžio 20 iki sausio 4	Maskva, Vilnius, Ryga	876.00

KAINOS PADUOTOS YRA NUO NEW YORKO ARBA BOSTONO. NUO CHICAGOS REIKIA DAR PRIDĖTI \$119.00

VISAS GRUPES LYDĖS PATYRĘ VADOVAI. VISOS GRUPĖS BUS 1 DIENĄ VEŽAMOS Į KAUNĄ TAIP PAT IR Į TRAKUS 1/2 DIENOS.

SKUBĖKITE REGISTRUOTIS — VIETŲ ŠKAIČIUS RIBOTAS!

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 SOUTH WESTERN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60643 TEL. (312) 238-9787

Air fares subject to change and/or government approval.

SUVENYRAI

Saga — Stilizuotas Vytis — 4 dol.

Lietuvos Vytis raudono aksomo fone, rankomis išsiuvinėtas auksiniai (gold bullion) siūlais su žuoluo lapais ir tautine juoste. Viskas žalio aksomo fone, su rėmais 9x15. Kaina su persiuntimu 58 dol.

Naujai gauta lietuviška rankomis išsiuvinėta "Lietuvos Vytis" 15x12 su rėmeliais. Labai tinkama kalėdinė dovana, kur su persiuntimu kaštuoja 20 dol. Rašyti Darbininko administracijai, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Siuvinėta trispalvė su užrašu "Lithuania" ir stilizuota vytytis užsiuvinėjusi ant drabužio rankovės. Kaina po 1 dol.

Lietuvos Vytis su JAV ir Lietuvos vėliavomis. 7 spalvų derinys. Lipinukas (decal) lipinamas automobiliu iš vidaus arba išorėje. Kaina 1 dol.

Saga (button) su lietuviška trispalve ir įrašu: Kiss me, I am Lithuanian. Kaina 50 c.

Lietuviška trispalvė vėliavėlė su pastatymo kaladėle (base) — kaina 1.50 dol. Lietuviška ir JAV vėliavėlės su pastatymo kaladėle — kaina 2 dol.

Taip pat gaunamos Kalėdų, gimimo dienos, vardinį ir kitokių progų lietuviškos sveikinimo kortelės, lietuviškos muzikos ir dainų plokštelės, lietuviškos knygos, albumai, medžio drožiniai bei kiti suvenyrai.

Persiuntimui pridama 50 c. Gaunama Darbininko administracijai, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJOS KNYGOS SU AUGUSIEM

Puzinas — liuksusinė spalvota monografija — 25 dol.

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika II dal. minkštais virš. — 3.50 dol., kietais — 5 dol.

Petras Jurgėla, Lietuviškoji Skautija — 12 dol.

Kun. Petras Urbaitis, Kinija — Azijos Milžinas — 15 dol., priedas — 5 dol.

Rudenys ir pavasariai, A. Baranauko, 6 dol.

Bukolikos — Georgikos, P. Vergilijaus Marono, 6.50 dol. Paguoda, B. Railos, I tomas — 5 dol., II tomas — 5 dol., III tomas — 6.50 dol.

Kelionė aplink pasaulį, J. Kaributo, 5 dol.

Lithuanians in America, dr. A. Kučo (anglų kalba), 6 dol.

Sviesa tamsioje, A. Grauslio, premijuota, 8 dol.

Lietuviškoji skautija, P. Jurgėlos, 12 dol.

Fragmentai iš praeities miglų, kietais virš., 15 dol.

B. Sruoga atsiminimuose, 10 dol.

Anglų novelė, sudarė P. Gaučys, 7 dol.

Samoklas prieš žmoniją, V. Braženas, 2.50 dol.

Vyno stebuklas, A.N. Niliūnas, 5 dol.

Hesteria, V. Kavaliūnas, 4.50 dol.

Pėdos mirties zonoje, E. Jučiūtė, 10 dol.

VI. Putvinskio gyvenimas ir raštai, 10 dol.

Lietuvių literatūros istorija, Pr. Naujokaičio, I tomas — 10 dol., II tomas — 10 dol.

Šios bei kitos naujai išleistos lietuviškos knygos ir lietuviškos plokštelės gaunamos adresu: Darbininko administracija, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Persiuntimui pridama 50 c.

NAUJOS PLOKŠTELĖS

Gelbėk mus! Philadelphijos Lietuvių Choras Viltis. Stereo 6 dol.

Čia mano brangioji Tėvynė, Lietuviškų dainų rinkinys, įdainuotas Vilniaus operos solistų — E. Kuodžio ir J. Girijoto. Stereo 6 dol.

Tėviškės namai, Br. Budriūno kūriniai ir kantata. Įdainuota Los Angeles, Calif. Sv. Kazimiero parapijos choro. Stereo 6 dol.

Clevelando vyrų okto Nr. 2 Stereo 6 dol.

Dieve, priegloba mūs... Toronto Sv. Jono parapijos religinės mišių, kalėdinės ir Velykų giesmės. Kaina 6 dol.

Jūratė ir Kastytis, Banaičio opera iš 3 plokštelių. Kaina 16 dol.

Lietuva, Tėvynė mūsų, Toronto vyrų kvarteto įdainuota 3 Baltijos tautų himnai, lietuviškos dainos ir operų ištraukos. Stereo 6 dol.

Arijos ir dainos, Sol. B. Povilavičiaus 5 dol.

Kun. Vyt. Gorino dainos. 14 lietuviškų dainų, paties solisto parašyta ir įdainuota, kaina 6 dol.

Svajonių sukuryje, B. Tamošiūnienės II-roji laida, 6 dol.

Broniaus Budriūno vyrų kvartetas (Detroit). 15 lietuviškos muzikos dainų. Stereo 6 dol.

SPORTAS

Laimėjimai CYO lygoje

Netikėtai laimėjo prieš pirmąjį Miraculous Medal komandą, mūsų krepšininkai pereitą ketvirtadienį lengvai sutvarkė Holy Child Jesus CYO lygos varžovus 54:41 (22:16) pasekme. Po šios pergalės LAK jaunių komanda turi 11:6 laimėjimų santykį. Antram rate beliko žaisti tikrai vienerios rungtynės. Po to mūsiškiai dalyvaus vasario 27-28 CYO turnyre St. Thomas Aquinas parapijoje, Flatbush ir Flatlands Ave. Brooklyn.

O ramunėlė, pasakyk, B. Tamošiūnienės II-roji laida, 6 dol.

Laumės juosta, lietuviškos lengvos muzikos rinkinys, stereo, 6 dol.

Kalnuos dainuoja, Kvintetas "Baltija" ir Neo-Lituanian orkestras, 12 dainų, 6 dol.

Kur lygūs laukai, lengvos muzikos 9 dainos, stereo, 6 dol.

Su šoku ir daina, išleido Korp. Neo-Lituanian, stereo, 10 dainų, 6 dol.

Keliaujame su daina, Hamiltono mergaičių choro "Aidas" antroji plokštelė, stereo, 6 dol.

Yakutis, Sol. K.R. Yakučio lietuviškos dainos ir arijos, stereo, 6 dol.

Persiuntimas 50 c. Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

Kovo 12 komanda dalyvaus dar vienam turnyre, o kovo 13-14 žais RSA pirmenybėse.

Rungtynėse prieš Holy Child žaidė: Birutis 20, Česnavičius 5, Gvildys, Lora 2, Matulaitis 5, Naronis 7 ir Šimkus 15.

LAK tinklininkės eina toliau be pralaimėjimo. Iki šiol atrodo, kad šioj CYO lygos grupėj mūsų mergaitės neturės rimtesnio pasipriešinimo. Prieš Woodhaveno St. Thomas komandą pereitą antradienį mūsiškės pasiekė trečiąjį laimėjimą 9-7, 15-4 ir 10-6 pasekmėmis.

Kalendorius

Kovo 13-14 — Rytų sporto apygardos žaidynės New Yorke krepšinio, tinklinio, stalo teniso ir šachmatų šakose. Rungtynės vyks K. Židinyje ir Gate of Heaven salėse. Šeštadienį šokių vakaras K. Židinyje.

Kovo 14 — pirmos pavasario rato futbolo rungtynės mūsų aikštėj, Kissena Corridor Parke.

Kovo 21 — Lietuvių Atletų Klubu jaunųjų sportininkų pagerbimo diena. Programoj: draugiškos rungtynės, žaidėjų ir trenerių apdovanojimas, vaišės ir šokiai.

Balandžio 3-4 — išvyka į ŠALFAS Sąjungos metines krepšinio ir tinklinio pirmenybes Toronte.

Gegužės 1-2 — išvyka į Rochester, N.Y. tarpapygardinės stalo teniso ir šachmatų pirmenybes.

Gegužės 9 — USTTA stalo teniso turnyras K. Židinyje. Dalyvaus žymūs rytinio pakraščio amerikiečių st. teniso žaidėjai.

Senos patikimos firmos, Mr. M. Rifkin,

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

Prezidentas, oficialiai praneša savo gausiems klientams, kad siuntimas

MUITU APMOKĖTŲ DOVANINIŲ SIUNTINIŲ giminėms Lietuvoje ir USSR teisiama toliau kaip buvo per pastaruosius 45 metus.

KIEKVIENAS SIUNTINYS APDRAUSTAS.

GAVĖJAI NIEKO NEMOKA.

SIUNCIANT DOVANAS SIUNTINIUS savo giminėms, yra geriausias kelias suteikti jiems džiaugsmo VELYKOMS.

Siuntiniai priimami šiose įstaigose ir skyriuose:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC

723 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106; Tel. 215-925-3455

CENTRINĖ ĮSTAIGA NEW YORKE:

240 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N.Y. 10001

Tel.: (212) 725-2449

BALTIMORE, Md. 21224, 3206 Eastern Ave. (301) DI 2-2374
SO. BOSTON, Mass. 02127, 390 West Broadway (617) 268-8764
BROOKLYN, N.Y. 11222, 72 Nassau Ave. (212) 389-6747
CHICAGO, ILL. 60622, 2242 W. Chicago Ave. (312) 235-7788
CLEVELAND, Ohio 44119, 877 E. 185th St. (216) 486-1836
CLEVELAND, Ohio 44134, 5432 State Road (216) 749-3033
DETROIT, Mich. 48210, 6720 Michigan Ave. (313) 894-5350
ELIZABETH, N.J. 07201, 956a Elizabeth Ave. (201) 354-7608
HAMTRAMCK, Mich. 48212, 11415 Jos. Campau Ave. (313) 365-6350
HARTFORD, Conn. 06106, 466 Park St. (203) 232-1716
LOS ANGELES, Cal. 90026, 2841 Sunset Blvd. (213) 413-0177
MIAMI, Fla. 33138, 7612 N.E. 2nd Ave. (305) 757-6704
MINNEAPOLIS, Minn. 55418, 2422 Central Ave. N.E. (612) 788-2545
NEW BRITAIN, Conn. 06052, 97 Shuttle Meadow Ave. (203) 224-0829
NEW YORK, N.Y. 10003, 101 First Avenue (212) OR 4-3930
NEW YORK, N.Y. 10001, 49 West 29th St. (212) 689-2710
OMAHA, Nebr. 68107, 5524 So. 32nd St. (402) 731-8577
PHILADELPHIA, Pa. 19123, 1013 N. Marshall St. (215) 925-8878
PITTSBURGH, Pa. 15222, 346 Thrd Avenue (412) 471-3712
ROCHESTER, N.Y. 14621, 681-683 Hudson Ave. (716) 544-2151
SAN FRANCISCO, Cal. 94122, 1236 — Ninth Ave. (415) 564-7981
SEATTLE, Wash. 98125, 11551 6th Place N.E. (206) EM 3-5556
SOUTH RIVER, N.J. 08882, 168 Whitehead Ave. (201) 257-2113
SYRACUSE, N.Y. 13204, 318 S. Wilbur Ave. (315) 476-6958
VINELAND, N.J. 08360, Parish Hall, W. Landis Ave. (609) 696-9796
WORCHESTER, Mass. 01604, 82 Harrison St. (617) 798-3347
WOODHAVEN, N.Y. 11421, 80-14 Jamaica Ave. (212) 298-5250
WHEAT RIDGE, Colo. 80033, 4330 Quay St. (303) 422-4330
YONKERS, N.Y. 10701, 91 Yonkers Ave. (914) 969-2564

Neužmiršk lietuviškos spaudos! Skaityk ir platink ją!

REMARKABLE DISCOVERY

Best in USA and Europe, "JIB HAARPFLEGE-LOTION" — patented in Switzerland. Registered: USA, Canada and Europe. It cures: dandruff, falling hair, itching scalp, splitting ends, strengthening hair root growth, and restoring natural hair color. Using JIB you will never be bald or grey 100%. Listed in Pharmacy Red-Blue-Book. JIB Medicine Liq. 8 oz. a 16 week supply \$6.00. Money Order P.P. J.I.B. LABORATORY — 1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650. Fill: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ont. Canada; Fill: 7 Stuttgart, 50 Duisburgerstr. 7-10 W. Germany; Chicago: at Apotheke J & J, 2557 W. 69th St.; 50th Ave. & 14th St. Cicero ir 1640 W. 47th St. Chicago; 2923 N. Milwaukee Ave.; 1147 N. Ashland Ave.

Lietuviško stiliaus paminklai sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines) Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379 (212) DAVenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelis vieta Gausi parodų salė

HAVE A CLEAN LOOK. ALL PAINTING DONE AT LOW COST. COMMERCIAL OR RESIDENTIAL. SATISFACTION GUARANTEED. CALL FOR FREE ESTIMATE (201) 865-7044	NEW CARSTEN'S RESTAURANT OPEN 7 DAYS A WEEK SERVING BREAKFAST — LUNCH — DINNER FRESH SEAFOOD OUR SPECIALTY, STEAKS & CHOPS ALL BAKING DONE ON PREMISES 820 FLATBUSH AVE (CORNER CATON) CALL: 282-5908
JIM'S CARPET INSTALLATION Cleaning & Repair Pick-Up & Relay Reasonable Free Estimates 24 Hour Service 335-6893 or 728-7268	BLDING LOTS FOR SALE BUILDERS WELCOME INVESTMENT PROPERTIES AVAILABLE LARGE & SMALL TRI-STATE DEVELOPERS JACK HALAHAN (914) 343-2813
Challenger Trucking Local & Long Distance Moving Free Estimates, Lic. No. 41039, Call Us (212) 424-3762	WHEATLY HEIGHTS SERVICE CENTER GENERAL AUTO REPAIRS ROAD SERVICE TIRES BATTERIES & ACCESSORIES STRAIGHT PATH OLD COUNTRY ROAD WYANDANCH, N.Y. TELE: (516) 843-9610 ASK FOR JOE
BELMONT HOTEL \$165 PER MONTH All the comfort of an elegant home at a price you can afford. Continuous love & care, 3 meals daily, private carpeted rooms, 1 block ocean, Asbury Park, New Jersey. CALL COLLECT (201) 774-8686	ANY DOOR In our stock from '67-'73 \$25 ea. We will install & paint for as low as \$75 additional. Quarter panels \$75 ea., rear end \$50 ea., seats \$40 a set, gas tanks \$10 ea. Free estimate on body work, 439-9745
LAMESTA FUNERAL HOME Service Available in All Communities 646 Liberty Avenue — Brooklyn Call 277-1246	TRUCKING SERVICE AVAILABLE LOCAL ALL BODYS REASONABLE CALL (516) SU 1-4132 OR CA 6-4562
ALL ISLAND CONSTRUCTION CO. YAPHANK, L.I. CARPENTRY ROOFING SIDEWALKS EXTENSIONS ALL CONTRACTING WORK DONE AT REASONABLE RATES CALL (516) 924-4700 MR. JOE MALIGNO	ELECTRICAL CONTRACTOR OFFERING LOW, LOW PRICES ON ALL TYPES OF ELECTRICAL WORK. CALL DAY OR NIGHT. (201) 471-4168
CARPENTER CONTRACTOR Windows Doors Basements KITS ROOFING SIDING L.I.C. CALL (212) 441-3886	RONEE ENTERPRISES 311 WEST 43RD STREET N.Y.C. CLOTHES FOR THE ENTIRE FAMILY CALL: 247-4587
Remodeling, Renovating, Extensions, Painting, Paperhanging Done At Unbeatable Prices Call For Free Est. 776-7889	A.K.C. PUPPIES All Breeds From \$69 and Up King Kennels (516) 585-6942
BOOKKEEPING SERVICE let us take over your bookkeeping problems. All books, payroll, taxes, etc. Reasonable. MR. CHOMALL 354-2241 998-8513.	SEAMSTRESS Expert Design & Alterations For All Womens Clothing Also Men's Shirts Reasonable 467-2123
CAPITAL HOME IMPROVEMENT EXPERT ROOF REPAIRS GUTTERS AND LEADERS ROOFING AND SIDING FOR HOMES COMMERCIAL & INDUSTRIAL PLACES — CALL 212 939-0636	A & C REPAIRS Refrigerators (Commercial & Domestic) and Phone Answering Machines (212) 342-2930
ALUMINUM TRY ME!!! ALUMINUM SIDING ROOFING GUTTERS & LEADERS, STORMS & DOORS & WINDOWS INSTALLED. CARPENTRY & REPAIRS NO JOB TOO BIG OR SMALL FRANK 645-6702	ACCOUNTING AND INCOME TAXES INDIVIDUAL OR BUSINESS AS LITTLE AS \$5 AND UP IN OUR OFFICE. SLIGHTLY MORE IN YOUR HOME. NOTARY PUBLIC 23 YEARS EXPERIENCE IN PREPARING INCOME TAX SCHUMACHER & ASSOC. (201) 278-5903
WEAREVER PLASTIC COVERS 102-18 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y. Phone: VI 9-1620	BROTHERHOOD WEEK GREETINGS EVERGREEN CEMETERY SERVING THE COMMUNITY FOR MANY YEARS BUSHWICK AVE. & CONNERY ST. BROOKLYN CALL (212) 455-5300
DEXTER PARK PHARMACY Wm. Anastasi, B.S. 77-01 JAMAICA AVENUE (Cor. 77th Street) Woodhaven, N.Y. 11421 WE DELIVER TELEF. 296-4130	MARIO'S AUTO INSPECTION SERVICE MARIO DE SANTIS PROP. COMPLETE BRAKE REPAIRS FRONT END WORK ELECTRICAL WORK TUNE UPS OUR SPECIALTY AUTO REPAIRS SKILLED MECHANICS SHELL BAY ROAD MAYVILLE, O.P. EXIT OF STATE INSPECTORS PHONE 609-645-5607 CAPEMAY COURT HOUSE
THE VILLAGE BRIDALS OPEN 6 DAYS WE HAVE EVERYTHING FOR THE BRIDE & MOTHER OF THE BRIDE 46 CARLETON AVENUE CENTRAL ISLIP, N.Y. CALL 516 234-9715	FRANK MANCINI AND SON CONTRACTOR INDUSTRIAL & COMMERCIAL AND HOMES WE TAKE PRIDE IN OUR WORK 441 GRAHAM AVE. BROOKLYN, N.Y. CALL (212) 388-3465
EXP. UPHOLSTERER MUST HAVE OWN TOOLS. STEADY WORK. GOOD SALARY GEE JO'S CUSTOM COACH OF WESTCHESTER 705 SOUTH FULTON ST. MT. VERNON, NEW YORK CALL: (914) 668-1872	BLUE FARE REST. & CATERING 165-01 NORTHERN BLVD., FLUSHING — FL 3-2244 Complete Dinner Free Parking BEST DEAL IN QUEENS SHRIMP COCKTAIL, HERRING OR SOUP BROILED LOBSTER TAIL OR HALF LOBSTER STUFFED WITH CRABMEAT \$6.95 MANY OTHER ENTREES — FROM \$4.95 — \$9.75 SERVED WITH STUFFED BAKED POTATOE, SALAD, HOMEMADE DESSERTS COFFEE FOR PARTIES LUNCHEON OR DINNER SERVING 30-100 \$3.95 & UP PER PERSON
ADOLF SCHRAGER'S BALDŲ IŠPARDAVIMAS 10%-40% NUOLAI DOS PIRMOS RŪŠIES GAMYBOS GERIAUSIOS KOKYBĖS Salonų ir Miegamųjų Komplektai, Dinetės, Bufetai, Atverčiamos Sofos, Foteliai, Atlošiami Foteliai, taip pat Kilimai, Lempas, Matracai, Vieniški Baldai SCHRAGER'S 366 EAST 86TH ST. (tarp 1 ir 2 Aves.) NEW YORK CITY TEL. TR 9-0400 Atidara kasdien iki 8 val. antradienį ir šeštadienį iki 6 val. Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą	

MIRTIES PRANEŠIMAS

Pranešu giminėm, draugam ir pažįstamiem, kad šių metų vasario 18 d. iškelavo į amžinybę mano mylima mamytė

MICHALINA BRASIŪNIENĖ

Liūdinti duktė
Pelagija Leveckienė

A.A.

MICHALINAI BRASIŪNIENEI

mirus, dukrą Pelagiją, žentą Stepą ir anūkus Danutę ir Algį Leveckius nuoširdžiai užjaučia ir drauge liūdi

Genovaitė ir Kazys Trečiokai

Mielai Kolegei, dantų gydytojai

PELAGIJAI LEVECKIENEI

ir jos šeimai, brangiajai mamytei mirus, gilią užuojautą reiškia

New Yorko ir New Jersey
Lietuvių Dantų Gydytojų Draugija

Motinai mirus,

Palagiją Leveckienę ir Šeimą

nuoširdžiai užjaučiame.

Rūta ir Mečys Jauniškiai
Eglė ir Valdas Duobos

A.A.

PETRUI POCIUI

Lietuvoje mirus, jo sūnui Antanui Pociui ir šeimai gilią užuojautą reiškiamo.

Vanda ir Alfonsas Jarmai su šeima

A.A.

IZIDORIUI PAUKŠČIUI

mirus, jo žmonai Onai gilią užuojautą reiškia

- Ona ir Stasys Kreivėnai

A.A.

ONAI BAČAUSKIENEI

mirus, jos vyrui Kazimierui Bačauskui reiškiamo gilią užuojautą

Bostono Jono Vanagaičio
šaulių kuopa

A.A.

JUOZUI LUKOŠIUI

mirus, mielą žmoną Jadvygą, dukras Birutę, Ireną ir Ritą su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame.

Genovaitė ir Antanas Setikai
Old Saybrook, Connecticut

LINDEN, N.J.

Lindene Alto skyrius su kitomis organizacijomis Lietuvos nepriklausomybės minėjimą rengia vasario 29, sekmadienį, 3 v. popiet Lindeno lietuvių Laisvės Parko svetainėje, 340 Mitchell Ave., Lindene. Invakaciją sukalbės kun. J. Pragulbickas. Po to kalbės Vliko atstovas Algis Vedeckas ir demokratų kandidatas į kongresmanus

**MIRĖ SAVANORIS
IZIDORIUS
PAUKŠTYS**

Vasario 1 d. 5 v.v. Elizabetho ligoninėje mirė savanoris, vyties kryžiaus kavaličius Izidorius Paukštys. Palaidotas vasario 4.

Buvo gimęs 1892 liepos 7 Šilsočio kaime, Vilkaviškio apskrityje, savanoriu tarnavo Lietuvos kariuomenėje. Buvo gavęs žemės Sodenų kaime, Pajavonio valsčiuje, Vilkaviškio apskrityje. Į Ameriką atvyko 1949, apsigyveno pas savo seserį Meilę New Yorko. Paskutiniu laiku gyveno 620 Jefferson Ave., Elizabeth, N.J.

Liko žmona Ona, dvi seserys, — viena Lietuvoje, o kita Paryžiuje.

Izidorius Paukštys

Brangiai motinai

NINAI MACELIENEI

mirus, dukrai Galinai ir sūnui Algiiui ir jų šeimoms reiškiamo gilią užuojautą.

Živilė ir Zenonas Juriai

Mylimai žmonai, mamytei ir močiutei

A.A.

MIKALINAI BEBRAUSKIENEI

mirus, jos vyrą, dukrą Aldoną Žukienę, anūkę Ramutę Žukaitę, žentą Vytautą Žuką ir visus gimines bei artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

JAV LB Great Necko apylinkė

A.A.

JUOZUI LUKOŠIUI

mirus, jo žmoną mielą poniją Jadvygą ir dukreles su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Janina Valiūšaitienė,
sūnus Vidmantas su šeima

A.A.

JUOZUI LUKOŠIUI

mirus, žmoną Jadvygą, dukras Birutę, Ireną ir Ritą nuoširdžiai užjaučia

Jadvyga ir Antanas Vytuviai

A.A.

JUOZUI LUKOŠIUI

mirus, žmoną Jadvygą, dukras Birutę, Ireną ir Ritą su šeimomis nuoširdžiai užjaučia

Ona Aleknienė

Howard Freund.

Mening dalį atliks jauna solistė Angelė Kiaušaitė. Jai akomponuos muzikas J. Stankūnas. Birutės Vaičiūnaitės tautinių šokių grupė "Liepsna" šoks tautinius šokius, Danutė Kasauskaitė deklamuos. Po minėjimo visiems dalyviams kavutė.

Malonu pažymėti, kad Lindeno Alto vadovybėn įsijungė jaunimas: pirmininku yra jaunas inžinierius Viktoras Šeštakas, sekretoriumi Edvardas Padleckis ir išdininke Aldona Kasauskaitė. Edvardas Padleckis paruošė rezoliucijas prezidentui Fordui, valstybės departamentui, New Jersey gubernatoriui, senatoriam ir kongresmanam. Jau gauta visa eilė palankių atsakymų.

J. Prapuolenis

NEW BRITAIN, CONN.

Vaikų šventė

Nors New Britaine šiais metais lituanistinė mokykla neveikė, nes nesusirinko vaikų, bet New Britaino LB apylinkė vaikučiam pradžiuginti sausio 10 parapijos salėje surengė Kalėdų eglutę su programa. Buvo tėvų su vaikais ir iš Hartfordo, Newingtono ir iš Avon, Conn.

LB apylinkės pirm. Vincas Vilčinskas pradžioje svečius pakvietė prie užkandžių. Maldą sukalbėjo klebonas kun. Edvardas Gradeckas. Parengime buvo ir jaunasis klebonas kun. Jonas Rikteraitis.

Programą parengė vargonininkė Elzbieta Liudžiuvienė, padedama kitų mamų. Virginija Liudžiūtė ir Irena Leiberytė padainavo dūetą. Jom

Šv. Kazimieras bus pagerbtas vasario 29. Mišios Šv. Petro bažnyčioje bus 10 val. r. Mišiose dalyvauja Lietuvos vyčiai, ateitininkai, skautai. Po mišių salėje po bažnyčia bus bendri pusryčiai, kuriuos ruošia Lietuvos vyčių Algirdo 17 kuopa. Pusryčių bilietai suaugusiems 2 dol., jaunimui — 1 dol.

Lietuvos vyčių N. Anglijos apskritis, vadovaujant Albertui Jaričiui, kovo 7 keliauja į seselių vienuolyną Putname. Ten bus paminėta šv. Kazimiero šventė. Mišios bus 4 v. p.p., pietūs 5 val. Pietų metu bus programa. Prel. P. Juras pakvietė vyčius prieš mišias aplankyti Alkos muziejų ir susipažinti su praeitimi bei Lietuvos vyčių istorija. Iš Bostono organizuojamas autobusas.

Brocktono Sandara vasario 15 surengė Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą savo salėje. Vadovavo Petras Viščinis. Sandara ta proga paskyrė 100 dol. Amerikos Lietuvių Tarybai ir 100 dol. Vlikui.

Laisvės Varpo koncertas bus balandžio 25 Liet. piliečių draugijos salėje. Programą atliks solistė Aldona Stempuzienė, akomponuoja Jonas Švedas.

Už a.a. Stasį Jakutį, mirusį prieš 10 metų, mišios buvo vasario 7 Šv. Petro parapijos koplyčioje. Mišias aukojo kun. Albinas Janiūnas. Jas užprašė žmona ir vaikai. Po mišių Jakučių namuose buvo vakarienė, kur svečiai savo kalbose prisiminė velionį, kuris Bostone buvo gana veiklus.

Užgavėnių balius, rengiamas Liet. Bendruomenės, bus vasario 28 Brocktone.

Kaziuko mugė, rengiama skautų, bus kovo 7 Liet. piliečių draugijos salėje.

Bostono-Brocktono ir apylinkės ateitininkai sendraugiai buvo susirinkę vasario 8 Nukryžiuotojo Jėzaus seselių vienuolyno patalpose. Programoj buvo prof. dr. kun. P. Manelio paskaita, pranešimas apie jaunimo kongresą (N. Ivaškaitė ir D. Vasyš), valdybos pranešimas ir naujos valdybos pristatymas. Naują valdybą sudaro S. Cibienė, B. Kuodienė ir B. Kruopis. Senojo valdyboje buvo Česlava Aleksonienė — pirm., Petronė Petronienė — sekr., Pranas Kaladė — išd. Susirinkimas baigtas Švč. Sakramento palaiminimu vienuolyno koplyčioje.

Jonas Bernotas

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

— IŠ —

BOSTONO, MONTREALIO ir NEW YORKO

balandžio 15	\$645.00	liepos 28	\$1045.00
gegužės 20	\$725.00	rugėjo 1	\$925.00
gegužės 26	\$899.00	rugėjo 16	\$725.00
liepos 14	\$1045.00	gruodžio 22	\$875.00

Prie šių grupių galima jungtis iš kitų miestų, su papildomu mokesčiu, New Yorko.

REGISTRUOKITĖS IŠ ANKSTO — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTASI
Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE
393 West Broadway, P.O. Box 116
South Boston, Mass. 02127

Tel. (617) 268-8764

Savininkė: Aldona Adomonienė
Air Fares Subject to Changes and Government approval
Norintlems atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkome reikalaujamus iškvietimo dokumentus.

BALTIC HOMELAND TOURS

TO

VILNIUS	5 NIGHTS
WARSAW	2 NIGHTS

Eight Departures — — — Reserve Your Date
FEBRUARY 23rd \$679.00
MARCH 22nd \$679.00
APRIL 12th \$735.00
MAY 17th \$779.00
SEPTEMBER 20th \$779.00
OCTOBER 25th \$745.00
NOVEMBER 15th \$679.00
DECEMBER 13th \$679.00

Program Includes:
Transatlantic flights via KLM and Aeroflot within USSR
All rail transportation to and from Warsaw and Vilnius
All transfers to and from airports and railroad stations, plus baggage handling
First-class accommodations with private bath, based on double occupancy
Three meals per day in Vilnius (breakfast and dinner in Warsaw)
Sightseeing tours in both cities
English speaking guides throughout
For Reservations Contact:

PAT Keltner or LARRY GEMMELL
PHONE: 212 943-6995
AT
FIGARO TRAVEL INC.
17 BATTERY PLACE
NEW YORK, N.Y. 10004

Deposit of \$100.00 will hold your reservation until 30 days before departure

DARBININKAS

NEW YORK

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Septintoji dailės paroda, rengta vasario 21, 22 Kultūros Židinyje šiemet praėjo sėkmingai, sutraukė daug publikos. Atidarymas buvo vasario 21. Tuo metu buvo paskelbta, kas laimėjo premijas. Už tautinę tematiką teko skulptoriui Vytautui Kašubai už jo statulą Mindaugą, už tradicinį meną premija teko Onai Paškevičienei, aukso medalis — Elenai Urbaitytei, sidabro medalis — Vidai Krištolaitytei, bronzos — Irenai D. Grižei, pagyrimo lapai: Albinui A. Jūrpaliui, Reginai Kudžmienei, Rolandui Rasmui, Zenonui Ūseliui. Uždarant parodą buvo suskaičiuoti balsai ir buvo paskelbta populiarumo premija. Ji atiteko V. Kašubai už jo skulptūrą. Loterijon leista Č. Janušo paveikslą laimėjo Laima Šileikytė. Plačiau kitame numery.

Knygos "Lietuviškoji skautija" pristatymas bus vasario 29, sekmadienį, ne 4 val., kaip buvo skelbta, bet vieną val. anksčiau, būtent — 3 v. popiet. Kultūros Židinio mažojo salėje. (Žiūr. skelbimą).

Kaukių balius vyksta vasario 28, šį šeštadienį, 8 v.v. Kultūros Židinyje. Geriausioms kaukėms ir kostiumams premijuoti Elena Mickeliūnienė paauguko 100 dol. Kaukėms įvertinti komisiją sudaro: Jadvyga Matulaitienė, Paulius Jurkus, Mindaugas Jankauskas, Astra Bilerienė. Salė bus specialiai tam vakarui dekoruota.

New York miesto konsulinio korpuso direktorė Marcia Dawkins, apgailestaudama, kad negalėjo dalyvauti Vasario 16 priėmimo, nes buvo išvykusi į provinciją ilgam savaitgaliiui, Lietuvos gen. konsului A. Simučiu rašytam laiške pastebi: "Jūsų priėmimuose dalyvaudavau kiekvienais metais su dideliu malonumu, o ypatingai man didelį įspūdį darydavo taip gražiai gintarais pasipuošusios ponios. Gailiuos, kad šiais metais man neteko tuo pasidžiaugti."

Lietuviškas užgavėnės ruošia L.K. Moterų Sąjungos 29 kuopa vasario 29, sekmadienį, 1 val. po pietų Apvairšimo parapijos salėje, Brooklyn, N.Y. Įėjimo auka 5 dol.

Visi kviečiami vasario 29, sekmadienį, 3 val. į PETRO JURGELOS knygos "LIETUVIŠKOJI SKAUTIJA"

PRISTATYMA

Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Knygą aptars rašytojas PAULIUS JURKUS

Bus skautiškos praeities vaizdų montažas

Po programos — šeimyniškos valėsės

KNYGOS "L.Š." VAJAUS KOM "ETAS

TARPTAUTINIO GARSO SMUIKŲ DUETAS DANUTĖ POMERANCAITĖ IR YURI MAZURKEVIČIAI

ATLIEKA PROGRAMĄ

KOVO 6, ŠEŠTADIENI, 8 VAL. VAK.

ALICE TULLY HALL

Lincoln Center, N.Y. (Broadway ir 65 St.)
 Bilietai: 6, 5, 4 ir 3 dol., gaunami teatro kasoje.

-0-

Danutė Pomerancaitė-Mazurkevičienė yra gimusi Kaune, užauginta Kipro Petrausko ir jo šeimos (apie tai yra parašyta ir knyga bei statomas filmas). Ji dėstė Lietuvos muzikos konservatorijoje, grojo kaip solistė su Lietuvos filharmonijos orkestru, kartu su vyru Yuri yra koncertavusi daugelio valstybių sostinėse ir didesniuose miestuose.

Austra Puzinienė buvo sustojusi New Yorke ir vasario 11 išskrido į Washingtoną, iš ten keliavo į Chicago, iš Chicago vasario 19 grįžo į St. Mateo, Calif., kur ji pastoviai gyvena. Ji keliauja platindama savo išleistą monografiją apie dail. P. Puziną.

A. a. Michalinos Brasiūnienės atminimui Genovaitė ir Kazys Trečiokai paskyrė 25 dol. auką Kultūros Židiniui.

Kostė Garbauskienė, Great Neck, N.Y., nusipirko kooperatyviniame name butą. Adresas: 160 Middle Neck Rd., Great Neck, N.Y. 11021. Apt. 6-N.

Su senatorium Henry M. Jackson pasikalbėjimas bus transliuojamas per Laisvės Žiburio radiją vasario 29.

Petras Jasmantas, gyvenąs Newark, N.J., lietuvių pranciškonų rėmėjas, vasario 22 dr. Rožės Šomkaitės rezidencijoje, So. Orange, N.J., bičiulių rately atšventė 86-tą gimtadienį.

Dr. Br. Radzivasas išvyko atostogų į Floridą. Grįžta kovo antrojo pusėj.

Moterų Vienybės draugiškas subuvimas, sujungtas su Lietuvos nepriklausomybės švente, buvo vasario 17, 7:30 v.v. Prelegentu buvo LB apygardos pirmininkas A. Vakselis. Šį subuvimą pradedant, Moterų Vienybės pirmininkė E. Andriūšienė pirma pasveikino susirinkusius, pristatė svečius ir pakvietė kalbėti A. Vakselį. Prelegentas kalbėjo apie Lietuvos nepriklausomybės kūrėmus, apie Vasario 16 reikšmę ir kvietė visus dirbti Lietuvos labui. A. Vakselio kalba buvo palydėta gausiomis katutėmis. Po to buvo vaišės, kurias gražiai paruošė pačios narės. (S.K.)

Kaziuko mugė, rengiama New Yorko skautų, bus kovo 7, sekmadienį, Kultūros Židinyje. Pradžiai 12 val.

Meškiukų rudnosiukų. V. Nemunėlio pasaką vaikams, vaidina Maironio lituanistinė mokykla kovo 28 Kultūros Židinyje. Vaidinime dalyvauja daug mokinių, įvesta dainų ir šokių. Veikalą stato R. Česnavičienė, V. Jankauskienė.

Darbininko 60 metų sukakties akademija-koncertas įvyks balandžio 24, šeštadienį po Velykų. Koncerto programą atliks solistė Anita Pakalniškytė iš Hamiltono, Kanados.

A. Reventas su šeima, anksčiau gyvenęs New Yorko apylinkėse, darbo reikais prieš kiek laiko išvyko į Ft. Worth, Texas, ir ten apsigyveno. Prisiūsdamas prenumeratos mokestį, pridėjo ir 25 dol. auką. Apgailestaujame, kad toliau gyveną skaitytojai Darbininką gauna tik kitą savaitę. Dėkojame, kad ir toliau gyveną uoliai remia lietuvišką spaudą. — Adm.

Philadelphijos Lietuvos vyčių atstovės Leonora B. Balten, Alberta Bekeris Wiegand ir Agnes Mickūnas lankėsi Darbininko redakcijoje ir administracijoje. Šv. Kazimiero parapijos salėje jos ruošia šv. Kazimiero minėjimą kovo 7. Darbininko spaudos kioske viešnios įsigijo suvenyrų, lietuviškų knygų ir plokštelių.

J. Spačkauskas, ilgametis Darbininko skaitytojas iš Chicago, rašo: "Labai gaila, kad nebeprimatau skaityti laikraščių. Suradau jauną žmogų, kuris tęs mano Darbininko prenumeravimą ateity". Prie prenumeratos pridėjo ir auką. J. Spačkausko prenumeratą perėmė K. Milkovaitis, irgi iš Chicago. Gražus pavyzdys.

Ieškoma mergina, turinti plaukų stilistės leidimą. Gera pradinė alga, didelės ateities galimybės. Kreiptis: Marie Cedris Beauty Aide, Inc., 12 E. 46 St., New York, N.Y. 10017. Skambinti ketvirtadieniais — penktadieniais nuo 9 iki 12 val. 682-0150.

Rašydamas adresą, rašyk aiškiai, neužmiršk pridėti ir "zip" numerio.

New Yorko atstovai, dalyvavę jaunimo kongrese, vasario 14 Kultūros Židinio mažojo salėje aiškina apie kongresą. Iš k. Vytautas Radzivasas, Marytė Matulaitytė, Birutė Radzivanienė, Šarūnas Zikaras. Nuotr. L. Tamošaitis

KALBA JAUNIMO KONGRESO ATSTOVAI

Vasario 14 vakarą III PLJ kongreso atstovai pasidalino su visuomene savo įspūdžiais iš Pietų Amerikos. Vakariui vadovavo Ramona Ašbergaitė.

Pirmąjį žodį tarė LB NY apygardos pirm. A. Vakselis. Jis pasidžiaugė, kad atstovai parvyko su platesniu akiračiu, padidino ryšius su kitų kraštų jaunimu.

Birutė Radzivanienė vedė vakaro vaizdinę dalį. Buvo paruošti du žemėlapiai. Viename matėme kraštus, kur vyko kongresas, o kitame buvo pažymėta, iš kokių šalių ir kokiais keliais suvažiavo kongreso dalyviai.

Šarūnas Zikaras kalbėjo apie kongreso stovyklą, kuri buvo Villa Marišta, Pilar vietovėje, keliasdešimt kilometrų nuo Buenos Aires. Jis išryškino kulminacinį stovyklos tašką — kūčių vakarą. Kūčios buvo po atviru dangum su tikra, šiaudinukais papuošta eglute.

Marytė Matulaitytė kalbėjo apie studijų dienas, vykusias Brazilijoje. Jų tikslas buvo išskirti ir išnagrinėti aktualius lietuvių reikalus, ieškoti konkrečių būdų veiklai pagyventi, siekti jaunimo susiorganizavimo, kad būtų galima derinti jų veiklą. Studijos vyko gražiam vienuolyne už Sao Paulo miesto. Čia buvo palankios sąlygos tokiam darbui. Čia buvo ap-

sispręsta kitą jaunimo kongresą šaukti 1979 Vokietijoje.

Pabaigai žodį tarė Woodhaveno apylinkės pirmininkas Aloyzas Balsys, kuris daug rūpinosi šiomis kongreso atstovų sutiktuveimis. Jis skatino jaunimą dalyvauti LB tarybos rinkimuose. V. Radzivasas padėkojo už sudarytas sąlygas vykti į kongresą. Po to buvo įteikti suvenyrai — užsienio pinigai organizacijų atstovams.

Baigėsi oficialioji dalis. Į šalį nubėgo kėdės, palikdamos ratą šokiam. Pasigirdo muzika, pašnekesiai, atsiminimų nuotrupos ir iš rankų į rankas ėjo nuotraukos, vėl atgaivindamos neseniai pergyventus įspūdžius.

S.L.

Lake Ronkonkoma, L.I., išnuomojamas butas. Pageidaujama senesnio amžiaus žmogus, kuris sutiktų, savininkam išvykus, prižiūrėti nuosavybę. Jei vasaros metu pageidautų kiek dirbinėti, tai gali gauti daržą, kuriame galėtų pasisodinti daržovių. Teirautis tel. 516 981-0148.

KAZIUKOMUGĖ

RENGĖJAI: New Yorko skautės ir skautai

VIETA: Kultūros Židinyje,
 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

LAIKAS: Kovo 7, sekmadienį, 12 val. pamaldos,
 1 val. mugės atidarymas

KAS BUS: Parduodami skautų rankdarbiai,
 audiniai, gintaras ir t.t.
 Įvairios loterijos
 Pietūs ir kitokios gėrybės
 Kavinė
 Jaunimui žaidimai, lėlių teatras
 ir kitokios staigmenos

JURGIS DVARIONAS — smuikas ALDONA DVARIONAS — fortepijonas

Jų

KONCERTAS

vyksta vasario 29, sekmadienį,
 2:30 v. popiet

Carnegie Recital Hall,
 154 W. 57 Street, Manhattane

Programoje: G. Tartini, J. Brahms, E. Ysaye,
 J. Andriejevo, B. Dvariono, H. Wieniawsky
 kūriniai

Bilietai gaunami prie įėjimo

